

КАТАЛОГ СИЛАБУСІВ вибіркових освітніх компонентів циклу професійної підготовки

2026-2027 навчальний рік

ОПП «ПРАВО»

перший (бакалаврський) рівень
вищої освіти

Дніпровський
Гуманітарний
Університет

ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ

Ти обираєш – ми поважаємо твій вибір!

«...Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти - персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що ґрунтується на виборі здобувачем вищої освіти освітніх програм, суб'єктів освітньої діяльності, що їх реалізують, форм і строку здобуття освіти, освітніх компонентів. У вищій освіті індивідуальна освітня траєкторія включає, зокрема, послідовність здобуття освітніх кваліфікацій, академічну мобільність, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти тощо. Індивідуальна освітня траєкторія формується здобувачем вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду»¹

Індивідуальна освітня траєкторія забезпечується чітко регламентованою процедурою вільного вибору освітніх компонентів та форм здобуття освіти. Ця траєкторія фіксується в індивідуальному навчальному плані. Індивідуальний навчальний план забезпечується переліком обов'язкових для вивчення освітніх компонентів та на підставі особистої заяви доповнюється студентом вибірковими освітніми компонентами, обраними ним з урахуванням власних інтересів, інтелектуальних потреб та здібностей.

Студенту надається право в межах визначеного освітньою програмою та навчальним планом підготовки фахівців обсягу кредитів ЄКТС обирати освітні компоненти з інших освітніх програм, зі змістом яких можна ознайомитися у «Каталогах силабусів вибіркових освітніх компонентів професійної підготовки» за іншими напрямками (психологічний, готельно-ресторанна справа, туристичний тощо).

Вибір освітніх компонентів розпочинається з другого семестру першого року навчання, в подальшому – наприкінці поточного навчального року на наступний рік

¹ Про вищу освіту. Закон України

Вибіркову частину освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з права становлять освітні компоненти загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС, з яких 36 кредитів ЄКТС спрямовані на поглиблення професійної підготовки та забезпечення інтересів та інтелектуальних потреб студентів під час формування ними індивідуальної траєкторії навчання.

Кожного року у травні місяці відбуваються презентації вибірових освітніх компонентів, під час яких викладачі розповідають про місце і роль цих дисциплін в підготовці фахівців.

У даному каталозі пропонуються силабуси вибірових освітніх компонентів, які мають на меті поглибити професійну підготовку майбутніх юристів, а також урізноманітнити навички юридичного супроводу суспільних відносин. Запропоновані в каталозі освітні компоненти сприяють розширенню світогляду студентів, виховують в них праворозуміння та відповідальне ставлення до вирішення поставлених завдань. Ці освітні компоненти спрямовані на набуття навичок критичного мислення та ефективної організації професійної діяльності, здобуття знань щодо етичних засад професійної діяльності, а також спрямовані на спеціалізацію знань у різних галузях права.

Каталог силабусів вибірових освітніх компонентів професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ОПП «Право») розглянутий на засіданні Науково-методичної ради Університету та рекомендований для використання в освітньому процесі.

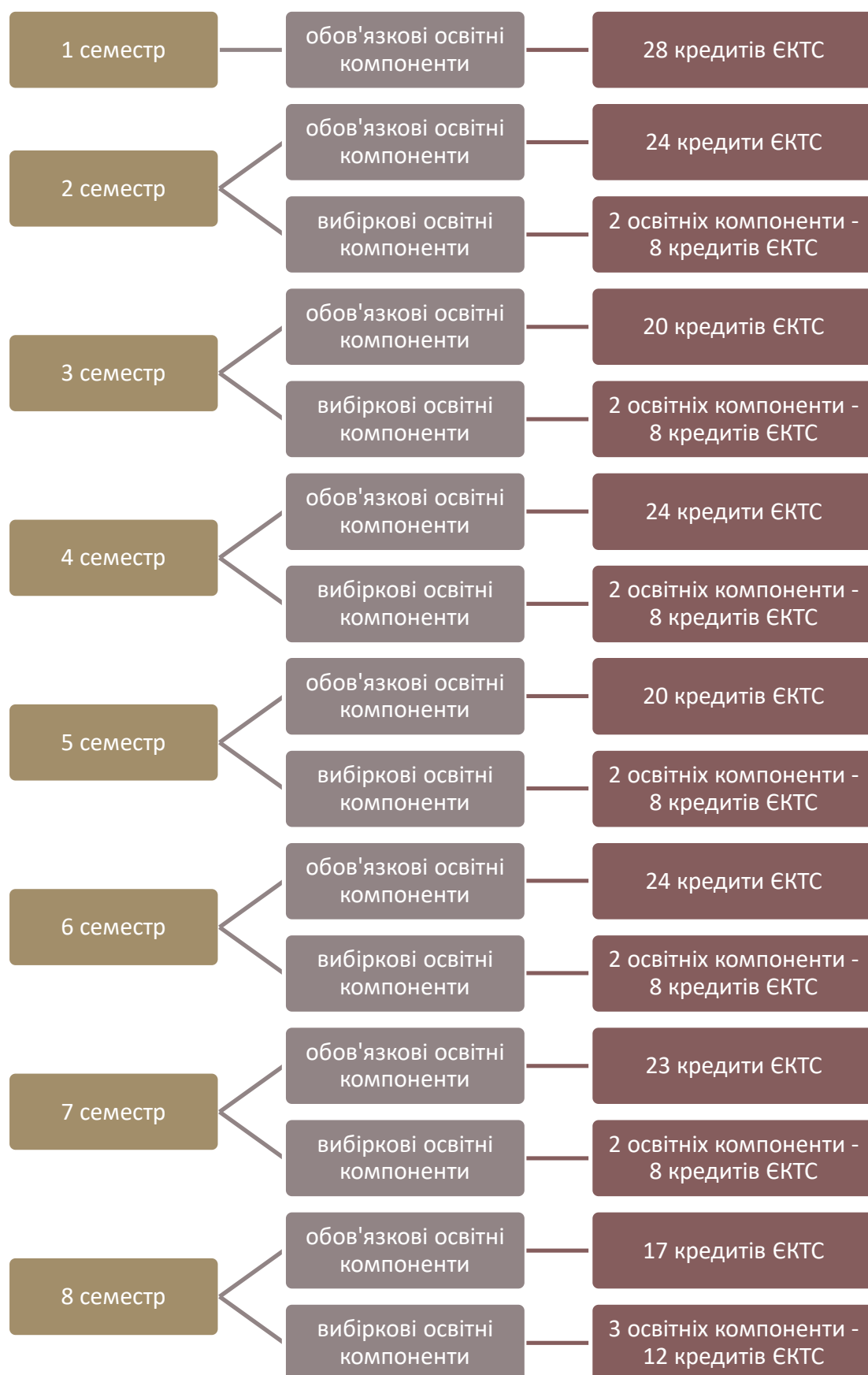
Протокол від 21.05.2026 № 9.

ЗМІСТ

ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ	2
СХЕМА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ НАВЧАННЯ	6
.....	6
КРИТЕРІЇ ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНОК ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ У НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС	7
<i>Схема формування оцінки. Розподіл балів за різними формами контролю для навчальної дисципліни.</i>	8
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	9
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ	10
НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА	12
СИЛАБУСИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ, ЩО РЕКОМЕНДУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НА ТРЕТЬОМУ РОЦІ НАВЧАННЯ	14
П'ятий семестр	14
<i>Основи конфліктології та медіації</i>	14
<i>Юридична психологія</i>	23
<i>Адвокатура України</i>	33
<i>Кримінологія</i>	48
Шостий семестр	59
<i>Податкове право</i>	59
<i>Земельне право</i>	68
<i>Криміналістика</i>	78
<i>Антикорупційне законодавство</i>	88
СИЛАБУСИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ, ЩО РЕКОМЕНДУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НА ЧЕТВЕРТОМУ РОЦІ НАВЧАННЯ	96
Сьомий семестр	96
<i>Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності</i>	96
<i>Житлове право</i>	103
<i>Нотаріат України</i>	112
<i>Юридичні інновації</i>	121
<i>Спадкове право</i>	129
<i>Кримінально-виконавче право</i>	137
Восьмий семестр	149
<i>Практикум зі складання кримінальних процесуальних документів</i>	149

<i>Практикум зі складання цивільних процесуальних документів</i>	161
<i>Кваліфікація кримінальних правопорушень</i>	170
<i>Господарський процес</i>	185
<i>Організація та методика розслідування кримінальних правопорушень</i>	193
<i>Окремі види договорів у цивільному праві</i>	204
ПІСЛЯМОВА	214

СХЕМА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ НАВЧАННЯ

КРИТЕРІЇ ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНОК ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ У НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Умови нарахування балів
90–100	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89	Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.
75–82		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68–74	Задовільно	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60–67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Умови нарахування балів
1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Схема формування оцінки. Розподіл балів за різними формами контролю для навчальної дисципліни.

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/ ЕКЗАМЕН (Е)
Аудиторна робота	Самостійна та індивідуальна робота	
≤ 40	≤ 20	
≤ 60		≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК+Е ≤ 100		
ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/ ЕКЗАМЕН (Е)
Аудиторна робота	Самостійна та індивідуальна робота	
≤ 20	≤ 40	
≤ 60		≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК+Е ≤ 100		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні предметної області та теми заняття.
4	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними помилками. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні предметної області та теми заняття.
3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Ці бали конвертуються у підсумкові бали за відповідним коефіцієнтом, який розраховується автоматично залежно від кількості семінарських та практичних занять. Конвертація у підсумкову кількість балів за аудиторну роботу здійснюється шляхом помноження суми балів, напрацьованих за цей вид діяльності протягом семестру, на коефіцієнт. Підсумкові бали за аудиторну роботу автоматично вираховуються впродовж всього семестру та відображаються в окремому стовпчику електронного журналу навчальної групи. Підсумок формується напередодні підсумкового контролю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Самостійна та індивідуальна робота здобувача, що передбачена силабусом вибіркового освітнього компоненту, оцінюється науково-педагогічним працівником (денна форма здобуття освіти за 10-бальною шкалою кожний вид, заочна форма - за 20-бальною шкалою). Виконання завдань, які виносяться на самостійну та індивідуальну роботу, контролюється науково-педагогічним працівником під час консультацій, оцінювання відбувається напередодні підсумкового контролю.

Види самостійної роботи:

- *ведення конспекту;*
- *складання схем, створення діаграм та таблиць;*
- *складання списку джерел окремої теми;*
- *підготовка до понятійного диктанту;*
- *проведення досліджень в межах підготовки та написання курсових та кваліфікаційних робіт.*

Види індивідуальної роботи:

- *складання тестів;*
- *складання кросвордів;*
- *підготовка мультимедійних презентацій;*
- *підготовка есе;*
- *складання списку числових значень;*
- *вирішення комплексного практичного індивідуального завдання (КПІЗ);*
- *складання ситуаційної задачі (кейсу);*
- *обрахунок економічних показників.*

Науково-педагогічні працівники можуть нараховувати заохочувальні бали за виконання здобувачем науково-дослідної роботи. При нарахуванні заохочувальних балів загальна сума балів за самостійну (індивідуальну) роботу не повинна перевищувати максимально допустиму (10 або 20 балів).

Види науково-дослідної роботи:

- *підготовка конкурсної наукової роботи;*
- *написання фахової наукової статті;*
- *участь в засіданнях наукового гуртка кафедри;*
- *підготовка доповідей за тематикою засідань гуртка кафедри;*
- *участь в інших науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, наукових семінарах; участь у вебінарах, вікторинах тощо);*
- *публікація тез доповіді;*
- *надання організаційної допомоги в проведенні засідань наукового гуртка кафедри або інших наукових заходах.*

Більш детально про види навчальної роботи та критерії їх оцінювання відображено у **«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права»**, який розміщений на офіційному сайті Університету в розділі «Студенту/Силабуси навчальних дисциплін/Бакалавр/ D8/081 Право» (URL: <https://surli.cc/vguzlq>) або скориставшись QR-кодом

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Відповідно до вимог розділу 3 «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, у Вищому навчальному приватному закладі «Дніпровський гуманітарний університет» за умов проходження здобувачем вищої освіти навчання на онлайн курсах чи наявність іншого елементу неформальної освіти за тематикою, що відповідає змісту освітнього компоненту, можливе визнання результатів навчання у формі зарахування (повного або часткового).

Підставою для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є документи (свідоцтва, сертифікати) оформлені відповідно до вимог чинного законодавства у галузі освіти.

ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЗДОБУТИХ В НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ ЗДОБУВАЧА

Кількість балів	Форма діяльності та/або заняття	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для результату здобуття
10	Самостійна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси на платформах EdERA, Дія освіта, Prometheus, Coursera, платформа «Громадській контроль», онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси на платформах EdERA, Дія освіта, Prometheus, Coursera, платформа «Громадській контроль», онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.

5	Семінарське заняття, практичне заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформах EdERA, Дія освіта, Prometheus, Coursera, платформа «Громадській контроль», онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
0	Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни		

СИЛАБУСИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ, ЩО РЕКОМЕНДУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НА ТРЕТЬОМУ РОЦІ НАВЧАННЯ

П'ятий семестр

Основи конфліктології та медіації

Серед широкого кола знань, якими повинні оволодіти майбутні юристи, провідне місце займають соціальні технології, зокрема медіація. Освітній компонент «Основи конфліктології та медіації» спрямований на опанування методиками та інструментами підготовки й здійснення медіації як методу врегулювання конфліктів.

Мета освітнього компоненту «Основи конфліктології та медіації» – формування у здобувачів вищої освіти знань щодо поняття і процесу медіації, ознайомити основами конфліктології та інноваційними методами супроводу та трансформації конфліктів засобами медіації, фасилітації діалогу. Продемонструвати дієвість відновних практик в організації підходів до покращення комунікативних навичок, сформуванню нового мислення майбутнього фахівця для відбудови комунікативної парадигми, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях та відповідає запиту зниження конфліктогенності в суспільстві взагалі, в професійній діяльності юриста, зокрема.

Завданням дисципліни є:

- *оволодіння студентами знаннями у галузі медіації;*
- *формування системи фундаментальних знань з конфліктології, а також способів, механізмів та інструментарію вирішення конфліктів;*
- *розвиток базових знань та практичних навичок, необхідних для здійснення медіації у закладах гостинності;*
- *оволодіння діалоговими практиками.*

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК19. Здатність виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих

ПРН11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН18. Правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

Передумови вивчення освітнього компоненту. Вивчення навчальної дисципліни «*Основи конфліктології та медіації*» здійснюється після засвоєння здобувачами знань з навчальних дисциплін «Філософія», «Логіка та критичне мислення», знання з щонайменше трьох галузей матеріального права: «Кримінальне право» та «Кримінальне процесуальне право», «Цивільне право» та «Цивільне процесуальне право», «Адміністративне право» та «Адміністративне процесуальне право», «Культурні та духовно-релігійні традиції країн світу», «Основи психології», «Психологія комунікації».

Форми проведення занять – лекції, семінарські та практичні заняття.

Форма підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «*Основи конфліктології та медіації*» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 3 Семестр 5

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття про медіацію.	15
2	Конфліктологія як наука: предмет, об'єкт, завдання	15

3	Теорія конфлікту	15
4	Учасники медіації	15
5	Майстерність медіатора	15
6	Техніки медіатора	15
7	Медіація як процес, техніки медіації.	15
8	Знайомство з методом ненасильницького спілкування та його основними поняттями	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Єхалова Л.В. Принцип ненасильницької комунікації як філософія життя і виховання. *Сучасна освіта: методологія, теорія, практика, Приватна установа Вищий навчальний заклад «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»*. 2019. С.64-70
2. Єхалова Л.В. Фабінг як об'єкт дослідження. *Пріоритетні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук*. Одеса. 2021. С. 10-14
3. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К.: Знання, 2013. 407 с.
4. Гірник А. М. Основи конфліктології: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Києво-Могилян. акад., 2010. 222 с.
http://pidruchniki.com/15660212/psihologiya/poserednitstvo_konfliktah.
5. с. URL: Державний стандарт надання соціальної послуги посередництва (медіації) / ВРУ: веб-сайт. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16> 5.
6. Європейський кодекс поведінки для медіаторів. URL:
http://www.bassistov.org/code_of_conduct.htm.
7. Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект. Навч.-метод. Посібник. Київ: ФОП Стеценко В. В. 2016. 192 с.

Додаткова:

-
1. Бесемер Х. Медіація. Посередництво в конфліктах. К.: Worda, 2004. 173 с.
 2. Величко Оксана, Тетяна Янковська. Управління конфліктами та стресом. Посібник для працівників апарату суду. Київ, 2010. 192 с.
 3. Гетті ван Гурп. Медіація однолітків. Докладний посібник з розв'язання конфліктів у наших школах. Авторський варіант перекладу книжки, виданої Українським центром порозуміння у 2006 р. URL: <http://www.ex.ua/12686710>.
 4. Кей П., Баррі С., Марк У. Кола примирення. Від злочину до повернення в громаду. К.: Видавець Захаренко В.О., 2008. 272 с.
 5. Конвенція Ради Європи про попередження насильства щодо жінок та домашнього насильства та боротьбу з цими явищами. URL: <http://www.coe.int/fr/web/stop-violence-against-women-ukraine/publications/project>.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «*Основи конфліктології та медіації*» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Політика курсу орієнтується на поєднання класичних та індивідуально-орієнтованих освітніх практик: відвідування лекційного курсу; участь у семінарській роботі (конспективні тези за темою, тематичні доповіді, наукові доповіді, першоджерела, словник); активна участь у тренінгах та майстер-класах (в ролі учасника та ведучого); виконання тестів самостійної роботи (з використанням системи дистанційної підтримки Moodle); виконання індивідуальної роботи протягом курсу. Критеріями успішної роботи є ґрунтовне опрацювання тематичних розділів аудиторної роботи, участь у предметних дискусіях, ділових іграх, тренінгових заняттях, підготовка презентацій, які містять елемент новизни і самостійного дослідження.

Оцінювання результатів навчання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою психології та знайшли своє відображення у

«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою психології». Зі змістом документу можна

ознайомитися на сайті Університету за посиланням:

<https://surl.li/jhphyg> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни.

Політика доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю.

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу є необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Які загальні стратегії розв'язання конфліктів ви знаєте? На чому ґрунтується найефективніша з них?
2. У чому полягає секрет успіху посередництва в розв'язанні конфліктів?
3. Історичний розвиток процедури медіації у світі, якими характерними ознаками він відзначається?
4. З якими подіями у Німеччині, пов'язаний розвиток процедури медіації у різних соціальних сферах?
5. Історія розвитку технології медіації у США.
6. Генеза технології медіації у Канаді.
7. Історія виникнення та розвитку технології медіації у Великобританії.
8. Передумови впровадження медіації в Україні.
9. Охарактеризуйте перелік організацій, які пропагують використання медіації в Україні.
10. Назвіть можливі причини виникнення конфліктів.
11. Розкрити поняття “конфлікт” і “конфліктна ситуація” у практиці готельєра та/або ресторатора.
12. Розкрийте зміст структури конфлікту у сфері гостинності.
13. У чому полягає сутність трансформативної теорії конфлікту?
14. Розкрийте вимоги, які мають бути дотримані перед практичним застосуванням медіації між учасниками конфлікту.
15. Охарактеризуйте історичний розвиток процедури медіації у світі.
16. Розкрити поняття «медіація» у юридичній практиці.
17. Охарактеризуйте випадки, у яких використовується медіація у сфері гостинності.
18. Критерії класифікації видів медіації.
19. Назвіть та розкрийте основні принципи та правила проведення процедури медіації.
20. Назвіть принципи роботи медіатора в трансформативному підході.
21. Розкрити поняття «сімейна медіація», особливості сімейної медіації?
22. Причини та механізми виникнення конфліктів.
23. Позитивний та негативний вплив конфлікту.
24. Типові причини конфліктів.

-
25. Класифікація конфліктів.
 26. Типологія соціальних конфліктів.
 27. Сигнали конфлікту. Динаміка конфлікту.
 28. Ескалація конфлікту за Ф. Глазлом.
 29. 39.Визначення конфлікту, його причини та наслідки.
 30. Ціннісні конфлікти - специфіка протікання.
 31. Позиції, інтереси та потреби - співвідношення та місце у конфлікті.
 32. Двомірна модель стратегій поведінки особистості в конфліктній взаємодії за К. Томасом і Р. Кілменом
 33. Підходи до аналізу конфліктів. «Історична» карта. «Фотографія конфлікту».
 34. Модель аналізу конфлікту «Цибулина».
 35. Історія розвитку інституту медіації.
 36. Поняття медіації.
 37. Види медіації.
 38. Принципи медіації.
 39. Сфера застосування медіації.
 40. Етапи медіаційної процедури.
 41. Проведення процедури медіації.
 42. Припинення процедури медіації.
 43. Покажіть приклад роботи з дисбалансом сил в процесі медіації.
 44. Комунікативні навички медіатора.
 45. Нейтральність медіатора.
 46. Вимоги щодо набуття статусу медіатора.
 47. Права медіатора. Обов'язки медіатора. Відповідальність медіатора.
 48. Психологічні особливості особистості медіатора.
 49. Використання психологічних прийомів в процесі медіації.
 50. Що таке активне слухання? Що не є активним слуханням?
 51. Емпатія в практиці ресторатора та/або готельєра.
 52. Потреби (за Маслоу та Розенбергом).
 53. Складіть сценарій проведення примирювальної зустрічі медіатора зі сторонами конфлікту на прикладі обраної Вами проблемної ситуації
 54. Створення безпечного простору в процесі медіації.
 55. Надати характеристику предмету та об'єкту конфліктології як системи наукового знання. Виділити задачі конфліктології
 56. Опишіть розвиток української медіації.

-
57. Модель процесу конфлікту. Функціональні і дисфункціональні конфлікти.
 58. Мова Жирафи та Шакала.
 59. Правове регулювання медіації в Україні.
 60. Інструменти ненасильницької комунікації.
 61. Ненасильницька комунікація в практиці фахівця у сфері гостинності.
 62. Охарактеризуйте відмінності медіації щодо інших способів врегулювання конфліктів.
 63. Охарактеризуйте принципи медіації (добровільність, нейтральність, рівноправність, конфіденційність).
 64. Опишіть дезорганізуючі тактики сторін конфлікту при реалізації медіаційного процесу.

Юридична психологія

Мета вивчення навчальної дисципліни "Юридична психологія" полягає у виробленні у студентів глибокого розуміння предмету та структури юридичної психології, її сутності та психологічних особливостей людської поведінки у контексті право регульованих відносин. Крім цього, курс спрямований на розвиток психологічної компетенції студентів, необхідної для успішної практичної діяльності у майбутній професійній сфері.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як:

конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК19. Здатність виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих

ПРН11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН18. Правильно та повно відобразити результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни базові знання з дисциплін: Філософія, Логіка, Кримінальний процес, Цивільний процес, Юридична деонтологія, Теорія держави та права.

Форми проведення занять: лекції, семінарські заняття та практичні заняття.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компонента «Юридична психологія» передбачений підсумковий контроль **у формі заліку**.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)

Курс 3 Семестр 5

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Предмет, система, методи та історія розвитку юридичної психології як науки	15
2	Особистість в юридичній діяльності	15
3	Кримінальна психологія. Психологія особистості злочинця	15
4	Психологічні особистості неповнолітнього правопорушника (злочинця).	15
5	Психологія організованої злочинності. Психологія скоєння окремих видів злочинів (тероризм).	15
6	Психологічні особливості потерпілого і свідка	15
7	Психологія слідчої та судової діяльності	15
8	Психологічні особливості адвокатської діяльності. Психологія допиту	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Бедь В.В. Юридична психологія / Навч. посіб. 2-ге вид., доп. I переробл. Київ: МАУП, 2004. 436 с.

-
2. Бедь В.В. Юридична психологія: навч. Посіб. – Львів: Новий світ, 2000;-Київ: Каравела, 2002.-376с. ULR: https://chtyvo.org.ua/authors/Bed_Viktor/Yurydychna_psykholohiia/ (Дата звернення 01.08.2023 р.).
 3. Бедь В.В. Юридична психологія: навч. посібник. / Вид. 3-тє, стереопитне // В.В. Бедь. Львів: «Новий Світ-2000», 2005. 380 с.
 4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія. Навч. посіб. / В.Й. Бочелюк Київ: ЦНЛ, 2010. 336 с.
 5. Книга психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора ДКВС України. Частина 2/за заг.ред. о.в. висоцької.-Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2022.-368 с.
 6. Крейдун Н. П. Основи пенітенціарної психології: навч. посібник / [Крейдун Н. П., Лактіонов О. М., Сорока А. В., Скоков С. І.]. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. 140 с.
 7. Орбан-Лембрик Л. Е. Юридична психологія: навч. посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик, В. В. Кощинець. Чернівці: Книги – XXI, 2007. 448с.
 8. Основи загальної та юридичної психології: навч. посіб. / Н. Р. Бобечко, І. І. Когутич, В. П. Бойко, І. В. Жолнович, Н. П. Баєва; ред.: В. Т. Нор; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Київ: Ін Юре, 2014. 279 с.
 9. Подшивайлова Л. І. Юридична психології: психологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Лідія Іванівна Подшивайлова. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький, 2011. С. 7–31.

Додаткова:

1. Пригунов П.Я. Юридична психологія. Тестові завдання: Навчально-методичний посібник / П.Я. Пригунов. Київ: КНТ, 2006. 100 с.
2. Психологія слідчої діяльності: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / посібник В.Г. Андоросюк, О.М. Корнев, О.І. Кудерміна та ін.; за заг. ред.. Л.І. Казаміренко. Київ: Правова єдність, 2009. 200 с.
3. Хронюк І. Є. Психологія спілкування: навч.-метод. посібник для практичних психологів та соціальних педагогів / Ірина Хронюк; Відділ освіти Сквирської райдержадмін., Районний методичний кабінет. Сквир: Джерело, 2008. 86 с.
4. Шепітько В.Ю. Психологія судової діяльності / Навч. посібник. Харків: Право, 2006. 160 с.

-
5. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями : Навч. посібник / Кол. авт.: Д.О. Александров, В.Г. Андросюк, Л.І. Казміренко та ін.; За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. Вид.2-е, уточ. та доп.]. Київ: КНТ, 2008. 152 с.
 6. Юридична психологія. Словник: Довідкове видання / Кол. авт.: Д.О. Александров, В.Г. Андросюк, Л.І. Казміренко та ін.; За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. Вид.2-е, уточ. та доп. Київ: КНТ, 2008. 224 с.
 7. Варакута М.Л. Психологічні теорії формування злочинної особистості: виклики та перспективи. III Міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення» 16 червня 2023 року (до 20-ї річниці заснування ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»)
 8. Психологічні аспекти професійної підготовки конкурентоздатних фахівців: монографія / Дегтярьова Г. С., Козяр М. М., Матійків І. М., Руденко Л. А., Шиделко А. В.; за ред. Руденко Л. А. Київ, 2012. 170 с.
 9. Сергієні О. В., Варакута М. Л., Рубан І. А. Соціально-психологічна характеристика та профілактика булінгу як форми девіантної поведінки. The 6th International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects” (January 13-15, 2022) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. 705 p.
 10. Спіріна І. Д., Фаузі Є. С., Коваленко Т. Ю., Варакута М. Л. Судово-психологічна експертиза з використанням поліграфа. с. 466-470. (4 ст.) The 9th International scientific and practical conference “Modern science: innovations and prospects” (May 29-31, 2022) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2022. 803 p.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання обов'язкове відвідування лекційних, семінарських та практичних занять; гідна поведінка в аудиторії; обов'язкове відвідування консультацій

Під час викладання навчальної дисципліни «Юридична психологія» застосовуються такі основні види контролю знань:

1. *поточний контроль – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:*

2. усне опитування;
3. письмові контрольні експрес-роботи;
4. тестовий контроль;
5. підсумковий контроль – у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- ✓ за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- ✓ за виконання творчих завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- ✓ за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою психології та знайшли своє відображення у

«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою психології». Зі змістом документу можна

ознайомитися на сайті Університету за посиланням:

<https://surl.li/jhphyg> або за QR-кодом

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під

час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Політика доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю.

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу є необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання *академічної доброчесності* передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Якщо має місце виявлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Предмет та завдання юридичної психології.
2. Система юридичної психології.
3. Місце Юридичної психології в системі наук, Зв'язок юридичної психології з суміжними дисциплінами.
4. Передумови застосування психологічних знань у судочинстві.
5. Розвиток та стан юридичної психології.
6. Метод юридичної психології.
7. Природний та лабораторній експеримент як метод юридичної психології.
8. Тестування як метод юридичної психології.

-
9. Спостереження як метод юридичної психології.
 10. Метод незалежної характеристики.
 11. Біографічний метод.
 12. Метод бесід. Метод анкетування та інтерв'ювання.
 13. Поняття та структура діяльності. Вміння та навчання.
 14. Поняття волі і вольові дії.
 15. Етап формування складного вольового акту.
 16. Поведінка людини в конфліктних ситуаціях. Психічні стани особливості.
 17. Емоції і почуття: поняття та види.
 18. Поняття про особистість. Співвідношення соціального і біологічного в особистості.
 19. Фізіологічні основи темпераменту та його поняття. Теорії темпераменту.
 20. Тип темпераменту і його властивості.
 21. Характер особистості. Акцентуації характеру.
 22. Характер як вираження індивідуальної своєрідності особистості . Структура характеру.
 23. Закономірності формування здібностей.
 24. Особливі умови процесуальної діяльності як професії.
 25. Психологічна характеристика процесуальної діяльності Детальна правова регламентація.
 26. Психологічна характеристика процесуальної діяльності Наявність владних повноважень.
 27. Психологічна характеристика процесуальної діяльності. Дефіцит часу.
 28. Психологічна характеристика процесуальної діяльності. Комунікабельність.
 29. Психологічна характеристика процесуальної діяльності. Чисельність розумових завдань.
 30. Психологічна характеристика процесуальної діяльності. Наявність негативних емоцій.
 31. Професійні якості психологія осіб, які здійснюють кримінальне провадження
 32. Поняття професіографії, сутність та зміст професіограми. Професіограма слідчого.
 33. Поняття професійної деформації та шляхи її подолання.
 34. Роль моделей у кримінальному процесуальному пізнанні.
 35. Рефлексивне мислення та управління.
 36. Інтуїція та логічні процеси у слідчому та судовому мисленні.

-
37. Внутрішнє переконання як необхідний елемент оцінки доказів.
 38. Психологія планування й організації процесуальної діяльності.
 39. Пізнавальна діяльність слідчого (судді).
 40. Конструктивна діяльність слідчого (судді).
 41. Комунікативна діяльність слідчого (судді).
 42. Посвідчувальна діяльність слідчого (судді).
 43. Психологічні особливості особи слідчого.
 44. Психологія підозрюваного (обвинуваченого). Захисна домінанта.
 45. Психологія потерпілого. Провокуюча поведінка, види віктимності.
 46. Психологія свідка.
 47. Місце події як джерело пізнавальної інформації.
 48. Вирішення розумових завдань і огляду місця події.
 49. Взаємозв'язок особи злочинця і відображень місця злочину.
 50. Роль психології в діагностиці особи допитуваного.
 51. Психологічний контакт : поняття та шляхи встановлення.
 52. Актуалізація забутого при допиті: тактико - психологічні прийоми.
 53. Викриття неправди в показаннях: тактико - психологічні прийоми.
 54. Сприйняття як перша стадія формування показань.
 55. Помилки сприйняття.
 56. Запам'ятовування як стадія формування показань Пам'ять та її види.
 57. Асоціативні зв'язки та їх роль у формуванні показань. Види асоціацій.
 58. Мимовільне запам'ятовування. Явище ремінісценції.
 59. Відтворення як стадія формування показань.
 60. Психологія неповнолітніх.
 61. Психологічні особливості допиту неповнолітніх.
 62. Психологія одночасного допиту двох чи більше вже допитаних учасників кримінального провадження.
 63. Психологія пред'явлення для впізнання. Форми сприйняття та узнавання: симультанна і сукцесивна.
 64. Ідентифікаційна сутність впізнання за слідами пам'яті.
 65. Психологічні закономірності процесу впізнання. Оцінка результатів.
 66. Психологічні основи слідчого експерименту.
 67. Психологічні основи перевірки показань на місці.
 68. Психологічні основи обшуку . Психологія приховування.
 69. Довільні і мимовільні реакції на подразники.

-
70. Психологічні основи виявлення. Розшукові версії.
 71. Поняття і компетенція судово - психологічної експертизи.
 72. Встановлення стану фізіологічного афекту - важливий напрямок судово - психологічної експертизи.
 73. Методи судово - психологічної експертизи.
 74. Організація проведення судово - психологічної експертизи.
 75. Психологія судді.
 76. Психологічні особливості судового процесу.
 77. Психологія прийняття рішення судом.
 78. Психологія особи обвинуваченого.
 79. Психологічні основи судового допиту Психологія перехресного допиту.
 80. Психологічна структура та наслідки злочину.
 81. Поняття особи злочинця в психології. Психологічна структура особи злочинця.
 82. Класифікація злочинних типів.
 83. Психологія насильницького типу злочинця . Психологія агресії.
 84. Психологія особи вбивці.
 85. Психологія особи хулігана.
 86. Психологія корисливого типу злочинця.
 87. Сутність та предмет пенітенціарної психології.
 88. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарання.
 89. Мікроколективи засуджених в місцях позбавлення волі.
 90. Вплив соціальної ізоляції на особу.
 91. Психологія тюремного побуту.
 92. Психологічні основи ресоціалізації засуджених.

Адвокатура України

Метою вивчення навчальної дисципліни «Адвокатура України» є вивчення, аналіз, отримання навичок з практичного застосування чинного законодавства України, яке регламентує окремий вид юридичної діяльності, правовий інститут адвокатури, завдання та призначення адвокатської діяльності, місце інституту адвокатури в суспільстві та правовій державі, а також правові засади, принципи організації та діяльності адвокатури.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані **такі компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецеденту практики Європейського суду з прав людини.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**.

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Згідно з вимогами освітньої програми, за результатами вивчення освітнього компоненту здобувачі повинні **знати**:

- 1) поняття та систему адвокатури, форми адвокатської діяльності;*
- 2) завдання та функції адвокатури України;*
- 3) принципи діяльності адвокатури України;*
- 4) порядок набуття статусу адвоката;*
- 5) процесуальні права та обов'язки адвоката;*
- 6) правила адвокатської етики та дисциплінарну відповідальність адвоката;*
- 7) порядок представництва адвокатом інтересів клієнта в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях та суді.*

вміти:

1) самостійно аналізувати норми законодавства, які регламентують діяльність адвоката в Україні;

2) реалізовувати процесуальні права та дотримуватися процесуальних обов'язків адвоката;

3) застосовувати прийоми з відстоювання правової позиції клієнта, обґрунтовувати власні думки та твердження;

4) застосовувати сучасні методи дослідження й аналізу проблемних питань, які виникають під час надання адвокатом правової допомоги (зокрема, володіти навичками, що відображені у протоколі Берклі);

5) поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення проблемних ситуацій, пов'язаних із адвокатською діяльністю.

Передумовою для вивчення освітнього компоненту «Адвокатура України» є опанування змісту таких освітніх компонентів як: Конституційне право України, Судові та правоохоронні органи України; Кримінальне право; Кримінальне процесуальне право; Цивільне право; Цивільне процесуальне право; Господарське право; Господарське процесуальне право; Сімейне право; Спадкове право.

Форми проведення занять: лекції, семінарські та практичні заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, дебати, демонстрація, вирішення практичних завдань, аналіз ситуацій, тестування, складання та аналіз процесуальних документів, самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю. Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Адвокатура України» передбачений **підсумковий контроль у формі заліку.**

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 3 Семестр 5

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Сутність, мета і завдання адвокатської діяльності. Правова основа діяльності Адвокатури України. Принципи та засади здійснення адвокатської діяльності. Адвокатура і держава.	12
2	Набуття права на заняття адвокатською діяльністю. Організаційні форми адвокатської діяльності. Звітність, яку зобов'язані подавати адвокати. Зупинення та припинення права на зайняття адвокатською діяльністю.	14
3	Види адвокатської діяльності. Права і обов'язки адвоката. Гарантії адвокатської діяльності.	14
4	Договір про надання правничої допомоги. Адвокатський запит. Ордер.	10
5	Правила адвокатської етики. Дисциплінарна відповідальність адвоката.	14
6	Адвокатське самоврядування. Національна асоціація адвокатів України (НААУ). Акти НААУ. Ради адвокатів регіону.	14
7	Надання адвокатом безоплатної правничої допомоги.	14
8	Штучний інтелект у роботі адвоката: основні інструменти та можливості.	14
9	Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави. Особливості статусу адвоката іноземної держави. Законодавство іноземних держав про Адвокатуру.	14
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 12.05.2024).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенцію ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення 12.05.2024).
3. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_835#Text (дата звернення 12.05.2024).
4. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> (дата звернення 12.05.2024).
5. Закон України «Про безоплатну правничу допомогу» від 2 червня 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text> (дата звернення 12.05.2024).
6. Правил адвокатської етики, затверджені 15 лютого 2019 р. з'їздом адвокатів України 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text> (дата звернення 12.05.2024).
7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 12.05.2024).
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення 12.05.2024).
9. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12> (дата звернення 12.05.2024).

10. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення 12.05.2024).

11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення 12.05.2024).

12. Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (нова редакція), затверджене рішенням Ради адвокатів України від 01 червня 2018 року № 80. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2023-08-12-polozhennya-89_64efb54e385fd.pdf (дата звернення 12.05.2024).

13. Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затверджене рішенням Ради адвокатів України від «30» серпня 2014 року № 120. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2023-12-15-polozhennya-122_65ae8a012c45b.pdf (дата звернення 12.05.2024).

14. Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), затверджена рішенням Ради адвокатів України від 03 липня 2021 р. №63. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2024-02-08-poryadki-3_65e9d580a3597.pdf (дата звернення 12.05.2024).

15. Порядок дій з питань забезпечення гарантій адвокатської діяльності, захисту, професійних і соціальних прав адвоката (нова редакція), затверджена рішенням Ради адвокатів України від 15-16 грудня 2023 р. №123. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2023-12-15-poryadki-123_65ae8cbe01144.pdf (дата звернення 12.05.2024).

16. Рішення №123 Про нагляд за адвокатськими бюро, адвокатськими об'єднаннями та адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, у сфері запобігання та протидії, легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення від 15-16 грудня 2023 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2023-12-15-r-shennya-rau-123_65ae8b3ac42ce.pdf (дата звернення 12.05.2024).

17.Рішення №124 Про інформування адвокатів щодо подання звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на підставі наказу Міністерства юстиції України № 2522/5 від 17.06.2022 року «Деякі питання формування адміністративної звітності Міністерством юстиції України як суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 15-16 грудня 2023 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2023-12-15-r-shennya-rau-124_65ae8d8be1351.pdf (дата звернення 12.05.2024).

18.Рішення №137 Національної асоціації адвокатів України «Про затвердження роз'яснення щодо використання бланків ордерів на надання правничої (правової) допомоги від 15-16 грудня 2023 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2023-12-15-r-shennya-rau-137_65ae8ef29e40f.pdf (дата звернення 12.05.2024).

19.Адвокатура України: Книга 1. Організація адвокатури (з практикумом): Підручник у двох книгах/ за заг.ред.д.ю.н.,проф. заслуженого юриста України С. Я. Фурси та к.ю.н, доцен, Бакаянної Н. М. 2-ге вид. доповн. і перероб. 2021. 864 с.

20.Актуальні проблеми адвокатури : підручник / за заг. ред. Т. Б. Вільчик. – Харків : Право, 2022. – 376 с.

21.Основи адвокатури та адвокатської діяльності (Навч. посібник для підготовки до комплексного іспиту) / І. Назаров, Т. Вільчик, О. Овчаренко. - Харків. Право,2019. 351 с.

Додаткова:

1.Кодекс поведінки європейських адвокатів від 28 жовтня 1988 р. (український переклад). URL: [https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshi-dokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ\(ukr\).pdf](https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshi-dokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ(ukr).pdf) (дата звернення 12.05.2024).

2.Закон про адвокатуру Польщі від 26 травня 1982 р. (український переклад) URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/zakonodavstvo-pro-adv-polsha-zvedenyj-pereklad.pdf> (дата звернення 12.05.2024).

3. Кодекс адвокатської етики Польщі від 10 жовтня 1998 р.
(український переклад) URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/kodeks-etyki-adwokackiej-ukr.pdf> (дата звернення 12.05.2024).

4. Федеральне положення про адвокатуру Німеччини від 01 серпня 1959 р. (український переклад) URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/bundesrechtsanwaltsordnung-ukr.pdf> (дата звернення 12.05.2024).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Для успішного опанування цього навчального курсу здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. Більша частина матеріалу, який виноситься на поточний та підсумковий контроль, базується на лекціях та семінарських заняттях.

Здобувач повинен підключатися на заняття вчасно, мати з собою матеріали, необхідні для виконання завдань: конспект (письмовий або в електронному виді), навчальний посібник. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, самовільно відключатися від заняття. Забороняється паралельне прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов під час освітнього процесу. У разі порушення дисципліни викладач має право зобов'язати здобувача написати пояснювальну записку на ім'я завідувача кафедри та/або запропонувати залишити конференцію. Грубе порушення дисципліни прирівнюється до пропуску заняття без поважної причини.

Поточний контроль здійснюється під час:

- *аудиторної роботи* за допомогою опитування (в т.ч. участь у дискусії), тестування, виконання письмових завдань, вирішення ситуаційних завдань;
- *самостійної та індивідуальної роботи*: ведення конспекту або схематичне подання матеріалу, підготовки мультимедійної презентації, написання есе, складання тестових завдань, ситуаційних задач (кейсів), аналіз судового рішення/прецедентів тощо.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наукову діяльність здобувача: підготовка конкурсної наукової роботи, написання фахової наукової статті, участь в засіданнях наукового гуртка кафедри, підготовка доповідей за тематикою засідань гуртка, публікація тез доповідей тощо.

Критерії оцінювання кожного виду аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, а також наукової діяльності здобувачів визначено «**Стандартом організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**», затвердженим на засіданні кафедри права (протокол №15 від 25.08.2021 року). Зі «Стандартом організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права» можна ознайомитися за посиланням <https://surl.li/dwpzhf> або відсканувавши QR-код.

Здобувач має право оскаржити результати підсумкового контролю шляхом подання апеляції відповідно до п. 9.5 Положення про організацію освітнього процесу (<https://dgu.edu.ua/osvitnia-diyalnist/norm-doc/>).

Здобувач має відпрацювати пропущені семінарські заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на таких заняттях надавав викладач. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

У випадку продовження воєнного стану навчання проводиться в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom з обов'язком розміщення відповідних посилань у розклад навчальних занять. Освітній процес забезпечується за допомогою системи управління дистанційним навчанням Moodle.

Політика доброчесності. Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і

джерела інформації. У випадку встановлення академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Зародження та виникнення інституту адвокатури.
2. Інститут адвокатури за часів формування української державності.
3. Сутність адвокатської діяльності. Мета адвокатської діяльності. Завдання адвокатської діяльності.
4. Правові основи адвокатської діяльності.
5. Функції адвокатської діяльності.
6. Принципи та загальні засади організації адвокатської діяльності.
7. Інститут адвокатури за часів незалежної України (останні тенденції та зміни).
8. Адвокат. Вимоги щодо несумісності.
9. Допуск до складення кваліфікаційного іспиту для отримання статусу адвоката. Кваліфікаційний іспит.
10. Стажист адвоката. Стажування.
11. Присяга адвоката України. Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, посвідчення адвоката України.
12. Здійснення адвокатської діяльності адвокатом індивідуально. Адвокатське бюро. Адвокатське об'єднання.
13. Помічник адвоката.
14. Єдиний реєстр адвокатів України. Об'єднання адвокатів.
15. Види адвокатської діяльності.
16. Професійні права адвоката. Професійні обов'язки адвоката.
17. Адвокатська таємниця.
18. Гарантії адвокатської діяльності.

-
19. Адвокатський запит.
 20. Надання адвокатом безоплатної правничої допомоги.
 21. Підстави для здійснення адвокатської діяльності.
 22. Форма та зміст договору про надання правничої допомоги.
 23. Підстави для відмови в укладенні договору про надання правничої допомоги.
 24. Припинення, розірвання договору про надання правничої допомоги.
 25. Гонорар адвоката. Отримання невнесеного (недовнесеного) гонорару.
 26. Зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.
 27. Припинення права на заняття адвокатською діяльністю.
 28. Загальні умови дисциплінарної відповідальності адвоката. Підстави для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.
 29. Види дисциплінарних стягнень, строк застосування дисциплінарних стягнень.
 30. Ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката. Стадії дисциплінарного провадження.
 31. Перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката. Порушення дисциплінарної справи.
 32. Розгляд дисциплінарної справи. Прийняття рішення у дисциплінарній справі. Оскарження рішення у дисциплінарній справі.
 33. Засади адвокатського самоврядування. Завдання адвокатського самоврядування.
 34. Організаційні форми адвокатського самоврядування. Національна асоціація адвокатів України.
 35. Конференція адвокатів регіону.
 36. Рада адвокатів регіону. Голова ради адвокатів регіону.
 37. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури.
 38. Ревізійна комісія адвокатів регіону.
 39. Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури.
 40. Вища ревізійна комісія адвокатури.

-
41. З'їзд адвокатів України.
 42. Рада адвокатів України. Голова Ради адвокатів України.
 43. Обов'язковість рішень органів адвокатського самоврядування. Фінансове забезпечення органів адвокатського самоврядування.
 44. Набуття адвокатом іноземної держави права на заняття адвокатською діяльністю в Україні. Особливості статусу адвоката іноземної держави. Відповідальність адвоката іноземної держави. Відносини адвоката іноземної держави з органами адвокатського самоврядування.
 45. Особливості поширення вимог Правил адвокатської етики на адвокатів іноземних держав, які здійснюють адвокатську діяльність в Україні. Поширення Кодексу поведінки європейських адвокатів на адвокатів України при здійсненні ними адвокатської діяльності в інших країнах.
 46. Співвідношення Правил адвокатської етики і чинного законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність. Дія Правил адвокатської етики за предметом, колом осіб та в часі. Тлумачення Правил адвокатської етики.
 47. Незалежність та свобода адвоката у здійсненні адвокатської діяльності. Дотримання законності.
 48. Пріоритет інтересів клієнта. Неприпустимість конфлікту інтересів.
 49. Конфіденційність. Компетентність та добросовісність.
 50. Повага до адвокатської професії. Чесність та добропорядна репутація.
 51. Вимоги до рекламування адвокатської діяльності.
 52. Підстави для надання адвокатом правової допомоги.
 53. Особи, від яких адвокат може прийняти доручення на надання професійної правничої (правової) допомоги. Забезпечення реальної згоди клієнта на надання йому допомоги певним адвокатом. Інформування, що забезпечує вільний вибір клієнтом адвоката.
 54. Дотримання принципів компетентності та добросовісності під час прийняття адвокатом доручення клієнта. Інформування адвокатом клієнта щодо ведення дорученої йому справи. Дотримання принципу законності під час прийняття доручення клієнта. Дотримання принципу неприпустимості конфлікту інтересів на стадії прийняття доручення клієнта. Етичні засади прийняття доручення на

здійснення посередництва між клієнтами. Дотримання принципу конфіденційності під час прийняття доручення клієнта. Дотримання поваги до прав інших адвокатів під час прийняття доручення клієнта.

55. Засади прийняття доручення клієнта декількома адвокатами, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням. Дотримання принципу законності під час виконання адвокатом доручення клієнта. Інформування клієнта про хід та результати виконання доручення. Дотримання принципу добросовісності під час виконання адвокатом доручення клієнта. Компенсація витрат, пов'язаних з виконанням доручення.

56. Одностороннє розірвання клієнтом договору про надання правової допомоги. Одностороннє розірвання адвокатом договору про надання правової допомоги. Розірвання договору про надання правової допомоги за взаємною згодою адвоката і клієнта. Розірвання договору про надання правової допомоги через конфлікт інтересів клієнтів або неможливість дотримання принципу конфіденційності.

57. Обов'язки адвоката при розірванні договору. Розірвання договору про надання правової допомоги з адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням.

58. Етичні аспекти відносин адвоката з недієздатним (обмежено, частково дієздатним) клієнтом.

59. Етичні аспекти відносин адвоката з клієнтом - юридичною особою. Особливості застосування правил щодо конфлікту інтересів у відносинах з клієнтом - юридичною особою.

60. Особливості виконання доручення, пов'язаного з посередництвом між клієнтами.

61. Етичні аспекти здійснення захисту за дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, або в разі залучення захисника для проведення окремої процесуальної дії.

62. Дотримання адвокатом принципу законності у відносинах з судом та іншими учасниками судового провадження. Дотримання принципів незалежності адвоката та пріоритетності інтересів клієнта у відносинах адвоката з судом. Дотримання принципів чесності та добропорядної репутації під час здійснення професійної діяльності в суді. Культура поведінки адвоката у відносинах з іншими учасниками судового провадження.

63. Етичні аспекти відносин адвоката з органами досудового розслідування та адміністративної юрисдикції. Етичні аспекти відносин адвоката з державними органами. Дотримання принципу незалежності та пріоритетності інтересів клієнта у відносинах адвоката з органами досудового розслідування, адміністративної юрисдикції та іншими державними органами та органами місцевого самоврядування. Етичні аспекти відносин адвоката з іншими особами.

64. Загальні етичні засади взаємин між адвокатами. Окремі етичні аспекти взаємин між адвокатами.

65. Допустимі форми реагування адвоката на незаконні або неетичні дії іншого адвоката. Окремі аспекти дотримання принципу взаємної поваги між адвокатами.

66. Співвідношення між професійними обов'язками адвоката і його громадськими, науковими та іншими інтересами. Дотримання принципу конфіденційності в громадській, науковій або публіцистичній діяльності адвоката. Дотримання принципу поваги до адвокатської професії в публіцистичній діяльності адвоката.

67. Принципи поведінки адвокатів у соціальних мережах. Дотримання принципів незалежності, професійності та відповідальності при користуванні адвокатом соціальними мережами, інтернет-форумами та іншими формами спілкування в мережі Інтернет.

68. Дотримання принципів чесності, стриманості, коректності та гідності при користуванні адвокатом соціальними мережами, інтернет-форумами та іншими формами спілкування в мережі Інтернет. Дотримання принципів толерантності та терпимості, корпоративності, збереження довіри суспільства, конфіденційності та недопущення будь-яких проявів дискримінації.

69. Поширення Правил адвокатської етики на діяльність адвокатських бюро, адвокатських об'єднань. Участь адвокатів у забезпеченні дотримання адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням Правил адвокатської етики. Співвідношення професійних обов'язків адвокатів - членів адвокатського об'єднання з обов'язками, пов'язаними з членством в такому об'єднанні.

70. Роль органів адвокатського самоврядування в забезпеченні дотримання правил адвокатської етики. Етичні особливості відносин між адвокатами та органами адвокатського самоврядування.

71. Правові наслідки порушення Правил адвокатської етики. Відповідальність адвоката за порушення Правил адвокатської етики помічником, стажистом адвоката або особою, яка перебуває з ним у трудових відносинах.

72. Відповідальність керівників адвокатських бюро, адвокатських об'єднань за незабезпечення умов для дотримання Правил адвокатської етики. Роз'яснення Правил адвокатської етики.

73. Загальні засади застосування дисциплінарної відповідальності за порушення Правил адвокатської етики.

74. Суб'єкти надання безоплатної первинної правничої допомоги.

75. Надання безоплатної первинної правничої допомоги спеціалізованими установами, іншими суб'єктами.

76. Суб'єкти надання безоплатної вторинної правничої допомоги. Обов'язки суб'єктів надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

77. Повноваження центрів з надання безоплатної правничої допомоги. Порядок розгляду звернень про надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

78. Організація надання безоплатної вторинної правничої допомоги. . Права суб'єктів надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

79. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

80. Підстави та порядок заміни адвокатів або працівників центрів з надання безоплатної правничої допомоги, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу.

81. Права та обов'язки суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу.

Кримінологія

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» є формування у здобувачів вищої освіти науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні, про тенденції і фактори, що її обумовлюють, про особу злочинця, а також про систему заходів запобігання злочинності та окремих її видів. Навчальна дисципліна також спрямована на формування у здобувачів вищої освіти умінь та навичок щодо самостійного комплексного аналізу кримінальної ситуації, організації та реалізації заходів щодо запобігання кримінальним правопорушенням.

Програма навчальної дисципліни «Кримінологія» ґрунтується на системі національного законодавства щодо протидії злочинності, а також на досягненнях соціології, психології, загальної теорії права, кримінального права, інших галузевих юридичних наук.

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни є попереднє опанування навчальних дисциплін: «Судові та правоохоронні органи України», «Соціологія», «Основи психології», «Юридична психологія», «Кримінальне право».

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.*

Спеціальні (фахові) (СК):

- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.*
- СК19. Здатність виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.*
- СК20. Здатність правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.*

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**.

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН18. Правильно та повно відобразити результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

ПРН20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН28. Виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» здобувачі

вищої освіти повинні знати:

- зміст, систему кримінології як науки та навчальної дисципліни;
- основні кримінологічні теорії та концепції;
- методологічні засади кримінологічного аналізу;
- методику опрацювання кримінологічної інформації щодо кримінальних правопорушень та осіб, які їх вчинили;
- кількісно-якісні показники основних видів злочинності;
- знати тенденції розвитку злочинності в умовах поглиблення процесів глобалізації, а також принципи, завдання, цілі діяльності щодо запобігання злочинності;
- фактори, які обумовлюють наявність існування у суспільстві злочинності, причинно-наслідкові комплекси, які породжують окремі види, групи та конкретні види кримінальних правопорушень;
- основні закономірності формування особи злочинця та індивідуальної кримінальної поведінки;
- методику проведення кримінологічних досліджень;
- алгоритм розробки кримінологічних програм та планів протидії злочинності;

– загальні засади запобігання кримінальних правопорушень та негативних соціальних явищ, пов'язаних зі злочинністю;

– вимоги державної політики щодо протидії злочинності, удосконалення шляхів її запобігання;

Вміти:

– аналізувати стан злочинності, її кількісні та якісні показники;

– аналізувати роль економічних, соціально-психологічних, організаційно-управлінських та правових факторів у структурі детермінант злочинності;

– організовувати і проводити кримінологічні дослідження на окремому об'єкті, території;

– формулювати власну точку щодо доцільності вибору методів, засобів протидії злочинності;

– узагальнювати вітчизняну та зарубіжну практику протидії злочинності;

– використовувати кримінологічні знання для удосконалення практики протидії злочинності в Україні;

– розробляти і реалізовувати різноманітні заходи щодо запобігання злочинності;

– програмувати конкретні заходи запобігання злочинності;

– вносити пропозиції щодо удосконалення законодавства та інших нормативно-правових актів у сфері протидії злочинності.

Форми проведення занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, демонстрація, вирішення практичних завдань, самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компонента «Кримінологія» передбачений підсумковий контроль **у формі заліку.**

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 3 Семестр 6

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття кримінології	15
2	Методологія і методи кримінологічної науки	15
3	Поняття злочинності та її показники	15
4	Детермінація злочинності	15
5	Особа злочинця	15
6	Причини та умови конкретних кримінальних правопорушень	15
7	Загальна теорія запобігання злочинності	15
8	Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Аркуша Л. І., Федчун Н. О., Хижняк Є. С. Кримінологія : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 120 с.
2. Богатирьов І. Г. Кримінологія : підруч. Київ : ВД «Дакор», 2019. 352 с.
3. Бузало П. М., Денисов С. Ф., Кириченко О. В. Кримінологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 192 с.

-
4. Голіна В. В. Запобігання злочинності (теорія і практика): навч. посіб. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2011. 120 с.
 5. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. Кн.1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. Київ: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. 424 с.
 6. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. Кн.2: Кримінологічна характеристика та запобігання вчиненню окремих видів злочинів. Київ: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. 712 с.
 7. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. Кн.3: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. Київ: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. 424 с.
 8. Зелінський А.Ф. Кримінологія: навч. посіб. Харків: Рубікон, 2000. 240 с.
 9. Іванов Ю. Ф., О. М. Джужа Кримінологія : навч. посіб. Київ : Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2006. 264 с.
 10. Ковальський В. С., Семаков Г. С., Костенко О. М. Кримінологія : підруч. Київ : Вид-во Юрінком Інтер, 2018. 344 с.
 11. Ковбан А. В., Матвеевський О. В. Кримінологія : навч. посіб. Київ : Вид-во Фенікс, 2017. 268 с.
 12. Кримінологічний словник-довідник / автори-упоряд. : С. Ф. Денисов, М. В. Пузиревський. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 392 с.
 13. Кримінологія : акад. курс ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : Вид. дім «Кондор», 2018. 538 с.
 14. Кримінологія : підруч. : практик. / Ю. В. Александров та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 341 с.
 15. Кримінологія : підруч. / А. М. Бабенко, О. Ю. Бусол, О. М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с. [Електронний ресурс] URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/2883/1/3107_IR.pdf
 16. Кримінологія : підруч. / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. В. В. Чернея ; за наук. ред. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
 17. Кримінологія : підруч. / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін. ; за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головіна. Харків : Право, 2014. 440 с.

-
18. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підруч. / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, О. Г. Кальман, О. В. Лисодєд ; за ред. І. М. Даньшина. Харків : Право, 2003. 352 с.
19. Кримінологія : навч. посіб.-практ. / С. А. Шалгунова, А. М. Орлеан, О. С. Скок, Т. В. Шевченко та ін. ; за заг. ред. С. А. Шалгунової. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 332 с. [Електронний ресурс] URL : <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5157/1/Кримінологія.pdf>
20. Курс кримінології: Загальна частина: підруч: у 2-х кн. / Джужа О.М., Михайленко П.П., Кулик О.Г. та ін.; за заг. ред. О.М. Джужи. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 352 с.
21. Медицький І. Б. Запобігання злочинності : навч. посіб. Івано-Франківськ, 2008. 231 с.
22. Поклад В. І. Методологія та методика вивчення латентної злочинності : навч. посіб. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2007. 48 с.

Додаткова:

1. Бабенко А. М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методичний та праксеологічний вимір : монограф. Одеса : ОДУВС, 2014. 416 с.
2. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів : монограф. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2011. 308 с.
3. Бесчастний В. М. Кримінологічне забезпечення протидії злочинності в Україні : монограф. Харків, 2017. 360 с.
4. Василевич В. В. Кримінологічна політика України : монограф. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 433 с.
5. Гладкова Є. О. Стратегія й тактика протидії наркозлочинності в Україні : монограф. Харків : Панов, 2019. 416 с.
6. Голіна В. В., Лукашевич С. Ю., Колодяжний М. Г. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні; за заг. ред В. В. Голіни. Харків : Право, 2012. 157 с.
7. Денисов С. Ф., Напиральська О. І. Формування злочинної поведінки молоді через засоби масової комунікації : монограф. Запоріжжя : Просвіта, 2012. 323 с.
8. Ємельянов В. П. Тероризм і злочини терористичної спрямованості. Харків : "Рубікон", 1997. 176 с.
9. Жаровська Г. П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія : монограф. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т, 2018. 568 с.
10. Кириченко О. В., Хмеленко В. В. Принципи оперативно-розшукового запобігання злочинам : монограф. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 160 с.

-
11. Кириченко О. В., Чорний О. М., Шамара О. В. Протидія терористичним актам в Україні: кримінально-правові та кримінологічні засади : монограф. Дніпро : Дніпров. гум. ун-т, ЛІРА, 2022. 181 с.
 12. Кириченко О. В., Шевченко О.А. Принципи запобіжної діяльності підрозділів карного розшуку. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. Спеціальний випуск № 1: Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю. С. 230-237.
 13. Куц В. М. Механізм запобігання злочинності: теоретичний аспект. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2018. С. 20–27.
 14. Куц В. М. Протидія злочинності: сутність і зміст. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2016. № 4. С. 103-112.
 15. Куц В. М., Кириченко О. В. Неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці (кримінально-правова характеристика та заходи протидії): монограф. Київ–Харків : Харків юридичний, 2006. 212 с.
 16. Литвак О. М. Державний вплив на злочинність: Кримінологічно-правове дослідження. Київ : Юрінком Інтер, 2000. 280 с.
 17. Моніторинговий кримінологічний аналіз злочинності в Україні (2009–2013 роки) : монограф. / Блажівський Є. М., Козьяков І. М., Книженко О. О., Литвак О. М., Ярмиш О. Н. та ін. Київ : Вид. центр НАПУ, 2014. 673 с.
 18. Орлов Ю. В. Сутність та поняття злочинності: від фрагментації до інтеграції наукового знання. *Форум права*. 2017. № 5. С. 271-278 URL : <https://surli.cc/jmahnd>
 19. Протидія злочинності та адаптація кримінального законодавства і права України до законодавства і права Європейського Союзу : монограф. / В. К. Матвійчук, О. Є. Гіда, Р. Б. Прилуцький та ін. ; за заг. ред. В. К. Матвійчука. Київ : ВНЗ «Національна академія управління», 2014. 552 с.
 20. Титаренко О. О. Державне програмування протидії злочинності в Україні : монограф. Харків : Промарт, 2019. 698 с.
 21. Усатий Г. О. Шляхи вдосконалення механізмів протидії злочинності. *Юридична Україна*. 2020. № 5. С. 6-13.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. Більша частина матеріалу, який вноситься на поточний та підсумковий контроль, базується на лекціях.

Здобувач має відпрацювати пропущені аудиторні заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач.

У випадку подовження військового стану та посилення безпекових заходів допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти, як Zoom та СУДН «MOODLE».

Здобувач повинен заходити вчасно, мати з собою матеріали, необхідні для виконання завдань: нормативно-правові акти, конспект. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, самовільно залишати аудиторію, вмикати чи вимикати електронне обладнання без дозволу викладача. Забороняється прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов в аудиторії під час освітнього процесу. У разі порушення дисципліни викладач має право зобов'язати здобувача написати пояснювальну записку на ім'я завідувача кафедри та/або запропонувати залишити заняття. Грубе порушення дисципліни прирівнюється до пропуску заняття без поважної причини.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у науково-практичних заходах, під час іншої науковій, методичній роботі тощо.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань

визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у *«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права»*. Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням:

<https://surl.li/aeooym> або за QR-кодом.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили аудиторні заняття, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу,

що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Політика доброчесності. Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень,

відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет, завдання та функції кримінології.
2. Система курсу кримінології як науки та навчальної дисципліни.
3. Поняття злочинності та її ознаки.
4. Кількісні показники злочинності.
5. Якісні показники злочинності.
6. Латентна злочинність, її види та засоби виявлення.
7. Загальне поняття кримінологічної детермінації.
8. Причини злочинності та їх класифікація.
9. Умови злочинності та їх класифікація.
10. Загальні чинники злочинності в Україні.
11. Поняття та ознаки особи злочинця.
12. Соціально-демографічні ознаки особи злочинця.
13. Кримінально-правові ознаки особи злочинця.
14. Соціальні ролі і статус особи злочинця.
15. Морально-психологічні характеристики особи злочинця.

-
16. Класифікація злочинців.
 17. Типологія злочинців.
 18. Поняття причин та умов конкретних кримінальних правопорушень.
 19. Механізм кримінально-протиправної поведінки.
 20. Конкретна життєва ситуація та її роль у кримінально-протиправній поведінці.
 21. Поняття, предмет та функції віктимології.
 22. Потерпілий від кримінального правопорушення у механізмі злочинного прояву.
 23. Класифікація потерпілих від кримінального правопорушення.
 24. Організація та етапи кримінологічного дослідження.
 25. Поняття кримінологічного прогнозування та його завдання.
 26. Поняття, мета, завдання і значення планування заходів протидії злочинності.
 27. Поняття та правове регулювання запобігання злочинності
 28. Класифікація заходів запобігання злочинності.
 29. Загальносоціальне запобігання злочинності.
 30. Спеціально-кримінологічне запобігання злочинності.
 31. Індивідуальне запобігання злочинності.
 32. Суб'єкти запобігання злочинності.
 33. Профілактика кримінальних правопорушень.
 34. Попередження кримінальних правопорушень.
 35. Припинення кримінально-протиправних посягань.
 36. Кількісно-якісні показники агресивної злочинності.
 37. Кількісно-якісні показники корисливої злочинності.
 38. Кількісно-якісні показники організованої злочинності.
 39. Кількісно-якісні показники корупційної злочинності.
 40. Кількісно-якісні показники професійної злочинності.
 41. Кількісно-якісні показники рецидивної злочинності.
 42. Кількісно-якісні показники економічної злочинності.
 43. Кількісно-якісні показники злочинності неповнолітніх та молоді.
 44. Кількісно-якісні показники жіночої злочинності.
 45. Причини та умови злочинності в сучасний період соціально-економічних та політичних реформ в Україні.
 46. Детермінанти агресивної злочинності.
 47. Детермінанти корисливої злочинності.
 48. Детермінанти організованої злочинності.

-
49. Детермінанти корупційної злочинності.
 50. Детермінанти професійної злочинності.
 51. Детермінанти рецидивної злочинності.
 52. Детермінанти економічної злочинності.
 53. Детермінанти злочинності неповнолітніх та молоді.
 54. Детермінанти жіночої злочинності.
 55. Особа вбивці.
 56. Особа хулігана.
 57. Особа рецидивіста.
 58. Особа професійного злочинця.
 59. Особа хабарника.
 60. Особа неповнолітнього злочинця.
 61. Особа злочинця молодіжного віку.
 62. Запобігання агресивної злочинності.
 63. Запобігання корисливої злочинності.
 64. Запобігання організованої злочинності.
 65. Запобігання корупційної злочинності.
 66. Запобігання професійної злочинності.
 67. Запобігання рецидивної злочинності.
 68. Запобігання економічної злочинності.
 69. Запобігання злочинності неповнолітніх та молоді.
 70. Запобігання жіночої злочинності.

Податкове право

Метою вивчення освітнього компоненту «Податкове право» є ознайомлення студентів з основами правового регулювання господарських відносин та процесуальних механізмів захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання. Дисципліна «Господарський процес» спрямована на формування у студентів розуміння принципів та норм господарського процесуального права, а також навичок застосування процесуальних норм у практичній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК.14 Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК19. Здатність виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**:

ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих.

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН18. Правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

ПРН19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Передумови для вивчення освітнього компоненту «Податкове право» доцільно вивчати після опанування таких навчальних дисциплін, як «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи», «Кримінальне право», «Адміністративне право».

Форми проведення занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, демонстрація, вирішення практичних завдань, самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Податкове право» передбачений підсумковий контроль **у формі заліку**.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 3 Семестр 5

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття, предмет та принципи податкового права	15
2	Податкова система України	15
3	Правове регулювання податкових відносин	15
4	Податкове зобов'язання: виникнення, виконання та припинення	15

5	Адміністрування податків: податковий облік, звітність та контроль	15
6	Юридична відповідальність у податковому праві	15
7	Оскарження податкових рішень та захист прав платників податків	15
8	Участь України в міжнародних податкових угодах (BEPS, CRS, MLI), імплементація міжнародних стандартів, адаптація національного законодавства до глобальних вимог.	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004
2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
5. Кодекс адміністративного судочинства : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
6. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
8. Кучерявенко М.П. Податкове право України : Підручник. Харків : Право, 2012. 528 с.

9. Податкове право України : підручник / за ред. М.П. Кучерявенка, Н.А. Маринів. Харків : Право, 2019. 440 с.

10. Бандурка О.М., Понікаров В.Д., Попова С.М. Податкове право : Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 312 с.

11. Податкове право України : Навчальний посібник / за ред. О.П. Гетманець, О.М. Шуміла. Київ : Хай-Тек Прес, 2013. 432 с.

12. Податкові конфлікти: особливості вирішення : Навчальний посібник / за заг. ред. Л.В. Трофімової. Київ : КНТ, 2011. 360 с.

Додаткова:

1. Хатнюк Н.С. Система податкових правовідносин: проблеми теорії та практики правового забезпечення : Монографія / за заг. ред. В.І. Литвиненка. Київ : «Видавництво Людмила», 2018. 464 с.

2. Бондаренко О.М. Теорія та практика вирішення податкових спорів: концептуальні засади : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2020. 449 с.

3. Бондаренко М.О. Правове регулювання податкового планування в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2019. 201 с.

4. Сагайдак В.В. Податково-правовий режим нерухомого майна в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2019. 201 с.

5. Дорошенко Д.П. Примус у податковому праві : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2019. 424 с.

6. Браславський Р.Г. Принципи податкового права України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2019. 452 с.

7. Баїк О.І. Понятійно-категоріальний апарат податкового права України : дис. д-ра юрид. наук : 12.00.07. Львів, 2019. 533 с.

8. Василенко С.В. Правове регулювання податкового контролю в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2019. 237 с.

9. Скороход І.В. Адміністративно-правове регулювання податкової діяльності в Україні : дис. д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2019. 410 с.

10. Карпенко Н.В. Пеня у податковому праві : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2019. 217 с.

11. Ясько І.В. Теоретико-правові засади податкового адміністрування в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2018. 195 с.

-
12. Сліденко А.В. Захист інтересів платників податків при застосуванні заходів податкового примусу : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2018. 209 с.
 13. Барін О.Р. Правові основи податкової системи України: сучасний стан, основні елементи, принципи : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2018. 212 с.
 14. Сидорова Е.О. Податкові повноваження органів публічної влади в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2018. 230 с.
 15. Медведєв М.Ю. Форми і методи публічного адміністрування у податковій системі України : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2018. 224 с.
 16. Цвіра Д.М. Адміністративне судочинство у справах, пов'язаних із вирішенням податкових спорів : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Тернопіль, 2018. 247 с.
 17. Колеснік Л.І. Процесуальні режими у податковому процесі : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 188 с.
 18. Вишемирський М.І. Податкові пільги за податковим законодавством України : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2015. 205 с.
 19. Ханова Р.Ф. Правова природа податкового боргу : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2014. 206 с.
 20. Кальян К.В. Строки в податковому праві України : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2014. 190 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Податкове право» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного

контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у «Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права». Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooum> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю.

Під час організації освітнього процесу у режимі он-лайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Місце інституту податкового права в системі фінансового права.
2. Зміст і особливості інституту податкового права.
3. Зв'язок податкового права з іншими галузями права.
4. Наука податкового права.
5. Предмет податкового права.
6. Метод податкового права.
7. Система податкового права.
8. Джерела податкового права.
9. Склад податкового законодавства України. Податковий кодекс України в системі податкового законодавства та сфера його дії.
10. Внесення змін до Податкового кодексу України.
11. Співвідношення податкового законодавства з іншими законодавчими актами та міжнародними договорами.
12. Систематизація в податковому праві.
13. Принципи податкового права, принципи оподаткування та принципи податкового законодавства.
14. Поняття податкових правовідносин.
15. Особливості податкових правовідносин.
16. Класифікація податкових правовідносин.
17. Зміст податкових правовідносин.
18. Об'єкт податкових правовідносин.
19. Суб'єкти податкових правовідносин.
20. Співвідношення суб'єктів податкового права та суб'єктів податкових правовідносин.
21. Поняття та особливості суб'єктів податкових правовідносин.
22. Податкова правоздатність.
23. Податкова дієздатність.
24. Права і обов'язки суб'єктів податкових правовідносин.
25. Держава як суб'єкт податкових правовідносин.
26. Податкові органи в системі суб'єктів податкових правовідносин.

-
27. Платники податків, їх поняття та види.
 28. Місце платника податків в системі суб'єктів податкових правовідносин.
 29. Поняття та особливості податково-правових норм.
 30. Класифікація та структура податково-правових норм.
 31. Акти тлумачення та реалізації норм податкового права.
 32. Поняття податкової системи України.
 33. Фізичні особи як платники податків.
 34. Юридичні особи як платники податків.
 35. Поняття та види об'єктів оподаткування.
 36. Поняття податкового періоду та його види.
 37. Поняття та зміст податкового обов'язку.
 38. Особливості встановлення місцевих податків.

Земельне право

Метою вивчення освітнього компоненту «**Земельне право**» є засвоєння в першу чергу особливостей земельного законодавства, ознайомлення з науковими працями в даній галузі, а також із практикою функціонування суб'єктів земельного права, формування у студентів знань теоретичних основ правового регулювання відносин у земельних відносин, вивчення механізму правового регулювання та захисту суспільних відносин, що виникають у сфері використання та відновлення земельних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища, а також уміння аналізувати й тлумачити чинне земельне законодавство та застосовувати його на практиці.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.*
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.*
- ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.*
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.*
- ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.*
- ЗК9. Здатність працювати в команді.*
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).*
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.*

Спеціальні (фахові) (СК):

- СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.*
- СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне*

право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК20. Здатність правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

Передумовами для вивчення освітнього компоненту є знання з освітніх компонентів: Аграрне право, Господарське право, Екологічне право, Цивільне право, Трудове право.

Форми проведення занять: лекції, семінарські та практичні заняття.

Форма підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Земельне право» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 3 Семестр 6

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Земельне право як галузь права України. Джерела земельного права. Земельні правовідносини.	13
2	Право власності на землю. Право землекористування. Правове регулювання оренди земельних ділянок.	16
3	Юридична відповідальність за земельні правопорушення	15
4	Правовий режим земель сільськогосподарського призначення та земель водного фонду.	16
5	Правовий режим земель житлової та громадської забудови. Правовий режим земель історико-культурного призначення..	15
6	Правовий режим земель природно заповідного та лісогосподарського призначення.	15

7	Правовий режим земель оздоровчого призначення Правовий режим земель рекреаційного призначення.	15
8	Правовий режим земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення.	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. Урядовий кур'єр. 2001. 15 листопада.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № № 18, 19-20, 21-22. Ст. 144.
4. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. Відомості Верховної Ради. 1992. № 6. Ст. 56.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № № 40-44. Ст. 356.
6. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № № 25-26. Ст. 31.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
8. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14 лютого 1992 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1992. № 20. Ст. 272.
9. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17 липня 1997 р. Голос України. 1997. № 150. 13 серпня.

-
10. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 р. // *Голос України*. 2003. 29 липня.
 11. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 р. *Урядовий кур'єр*. 2003. № 106. 11 червня.
 12. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 46-47. Ст. 280.
 13. Про оцінку земель: Закон України від 11 грудня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 15. Ст. 229.
 14. Про охорону земель: Закон України від 19 червня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 39. Ст. 349.
 15. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19 червня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 39. Ст. 350.

Додаткова:

1. Потіп М.М. Приватизаційний процес та приватизаційна процедура: співвідношення понять. *Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 26-27 липня, 2019)*. Запоріжжя. Запорізька міська громадська організація «Істина». 2019. С. 59-63.
2. Баїк О. І., Бобко У. П., Долинська М. С., Дутко А. О., Павлюк Н. М. *Земельне право, підручник*, Львів, 2021, Навчально-науковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»
3. М. В. Шульга, В. І. Гордєєв та ін. *Посібник для підготовки до іспиту із земельного права*, Харків : Право, 2021. 376 с.
4. Потапенко С.А. *Реалізація сільськими, селищними, міськими радами повноважень у сфері регулювання земельних відносин: теоретичний і практичний аспекти: монографія/* Ліра-К: Юркнига, 2021
5. Боднарчук О.Г., Васьківська К.М., Гаврилішин А.П. *Земельне право: посібник*, Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 446 с

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Земельне право» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. **Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права** та знайшли своє відображення

у *«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права»*. Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooyt> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю. Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках допускається навчання в режимі он-лайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття і предмет земельного права.
2. Методи регулювання в земельному праві.
3. Принципи земельного права.
4. Система земельного права.
5. Історія розвитку земельного права.
6. Джерела земельного права.
7. Повноваження Верховної Ради України у галузі земельних відносин.
8. Повноваження Кабінету Міністрів України у галузі земельних відносин.
9. Повноваження органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин.
10. Право власності на землю.
11. Поняття та основні ознаки права власності на землю.
12. Земля як об'єкт права власності.
13. Суб'єкти права власності на землю.
14. Право приватної власності на землю.
15. Право комунальної власності на землю.
16. Право державної власності на землю.
17. Право власності на землю іноземних громадян, іноземних юридичних осіб та іноземних держав.
18. Право спільної власності на землю.
19. Права й обов'язки власників земельних ділянок.
20. Право постійного землекористування.

-
21. Право орендного землекористування.
 22. Право концесійного землекористування.
 23. Права і обов'язки землекористувачів.
 24. Поняття і види земельних сервітутів.
 25. Поняття і зміст добросусідства в земельному праві.
 26. Правовий режим зон, які підлягають спеціальній охороні.
 27. Основні підстави й умови набуття прав на землю громадянами і юридичними особами.
 28. Умови і порядок придбання та передачі земельних ділянок громадянами.
 29. Порядок передачі земельних ділянок в оренду.
 30. Документи що посвідчують право на земельну ділянку.
 31. Продаж земельних ділянок державної чи комунальної власності.
 32. Застава земельних ділянок.
 33. Відчуження земельних ділянок за рішенням суду.
 34. Підстави припинення права власності на земельну ділянку.
 35. Підстави для примусового припинення права на земельну ділянку.
 36. Класифікація земельної ділянки.
 37. Способи захисту прав на земельні ділянки.
 38. Гарантії права власності на земельну ділянку.
 39. Склад та категорії земель в Україні.
 40. Встановлення та зміна цивільного призначення земель.
 41. Землі сільськогосподарського призначення.
 42. Землі фермерського господарства.
 43. Земельні ділянки особистих селянських господарств.
 44. Землі для сінокошіння і випасання худоби.
 45. Земельні ділянки для садівництва та городництва.
 46. Землі житлової та громадської забудови.
 47. Земельні ділянки для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і гаражного будівництва.
 48. Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.
 49. Землі оздоровчого призначення.
 50. Землі рекреаційного призначення.
 51. Землі історико-культурного призначення.
 52. Землі лісовою фонду та їх використання.

-
53. Землі водного фонду, їх склад та використання.
 54. Прибережні захисні смуги.
 55. Землі промисловості.
 56. Землі зв'язку.
 57. Землі оборони.
 58. Землі енергетичних систем.
 59. Землі міського електротранспорту.
 60. Землі транспорту.
 61. Землі залізничного транспорту.
 62. Землі автомобільного транспорту.
 63. Землі авіаційного транспорту.
 64. Землі морського та річкового транспорту.
 65. Землі трубопровідного транспорту.
 66. Підстави відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам.
 67. Вирішення земельних спорів та органи, що їх здійснюють.
 68. Поняття та зміст охорони земель.
 69. Рекультивація порушених земель.
 70. Поняття техногенного забруднення земель і особливості їх використання.
 71. Деградовані і малопродуктивні землі.
 72. Межі районів сіл, селищ, міст, районів у містах.
 73. Загальнодержавні програми використання та охорони земель.
 74. Зонування земель.
 75. Поняття і зміст землеустрою.
 76. Організація та порядок здійснення землеустрою.
 77. Державний контроль за використанням та охороною земель.
 78. Моніторинг земель.
 79. Державний земельний кадастр.
 80. Плата за землю.
 81. Поняття та особливості цивільно-правового обігу земельних ділянок,
 82. Особливості спадкування земельних ділянок.
 83. Окремі види договорів щодо земельних ділянок.
 84. Види та зміст цивільно-правових угод щодо земельних ділянок.
 85. Продаж земельних ділянок на конкурентних засадах.
 86. Поняття юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
 87. Земельне правопорушення як підстава юридичної відповідальності.

-
88. Кримінальна відповідальність за порушення земельного законодавства.
 89. Адміністративна відповідальність за порушення земельного законодавства.
 90. Цивільно-правова відповідальність за порушення земельного законодавства.
 91. Матеріальна відповідальність за земельні правопорушення.
 92. Дисциплінарна відповідальність за земельні правопорушення.
 93. Проблема визначення спеціального виду юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства.
 94. Поняття і види земельних сервітутів.
 95. Земельні ділянки особистих селянських господарств.
 96. Прибережні захисні смуги.

Криміналістика

Метою вивчення освітнього компоненту «Криміналістика» є формування в процесі підготовки висококваліфікованих фахівців такого рівня знань, вмінь і навичок у сфері кримінально- процесуальної діяльності, які б забезпечували досягнення наступних цілей:

а) науково-юридичної:

✓ *поглиблене вивчення студентами теоретичних положень дисципліни «Криміналістика», засвоєння знань та набуття спеціальних практичних навичок і вмінь ефективного застосування криміналістичних засобів і методів у практичній діяльності по: а) розкриттю, розслідуванню та запобіганню кримінальним правопорушенням; б) зібранню доказів стороною захисту у кримінальному провадженні; опанування необхідною науково-методологічною підготовкою, яка забезпечує їм бачення виникаючих проблем, шляхів їх розв'язання, використовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня; формування навичок прийняття рішень у складних слідчих ситуаціях, опанування логікою доказування при встановленні об'єктивної істини у кримінальному провадженні;*

б) загальноосвітньої:

✓ *підвищення юридичної культури та ерудиції фахівців, оволодіння позитивним досвідом інших держав щодо застосування криміналістичних знань;*

в) виховної:

✓ *формування відданості ідеям істини, добра, справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою та людиною.*

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 19. Здатність виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

СК20. Здатність правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР).**

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 24. Виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

Передумови для вивчення освітнього компоненту є опанування змісту освітнього компонентів: «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи України», «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право».

Форми проведення занять: лекції, семінарські та практичні заняття.

Форма підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Криміналістика» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 3 Семестр 6

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Предмет, завдання і система криміналістики. Методологічні основи.	8
2	Загальні положення криміналістичної техніки. Використання спеціальних знань під час досудового розслідування.	10
3	Загальні положення криміналістичної тактики. Криміналістичні версії та планування розслідування.	12
4	Організація і тактика огляду, обшуку та освідчення.	20
5	Організація і тактика допиту та одночасного допиту двох раніше допитаних осіб.	20
6	Організація і тактика пред'явлення для впізнання.	20
7	Організація і тактика слідчого експерименту	20
8	Загальні положення криміналістичної методики.	10
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. : Закон України від 12.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
2. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.
3. Про державну реєстрацію геномної інформації людини : Закон України від 9 липня 2022 року № 2391-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text>.
4. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень : наказ М-ва юст. України від 8.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.
5. Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : наказ М-ва юст. України від 8.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.
6. Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : наказ М-ва внутр. справ України від 03.11.2015 № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.
7. Інструкція з організації проведення судових експертиз та експертних досліджень в Експертній службі Служби безпеки України : наказ Служби безпеки України від 30.05.2025 № 209. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0913-25#Text>.
8. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події : наказ М-ва внутр. справ України від 03.11.2015 № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.
9. Сабодаш В.П, Ларкін М.О. вид. ЦУЛ, Криміналістика : навчальний посібник 2020, 228 с.
10. Криміналістика: підручник. / В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, А. В. Іщенко, А.В. Самодін та ін.; за заг. ред. В.В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

-
11. Шепітько В.Ю. Журавель В.А, Коновалова В.О. та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька Криміналістика: підручник . Харків: Право, 2019. 456 с.
 12. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 384 с.
 13. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 312 с.
 14. Криміналістика : підручник / Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 3-тє вид., переробл. та допов. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 948 с.
 15. Степанюк Р. Л. Сучасні криміналістичні засоби та методи протидії злочинності : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2024. 232 с.
 16. Журавель В. А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан : монографія / Володимир Журавель. Харків : Право, 2021. 448 с.
 17. Тіщенко В. В., Подобний О. О. Криміналістика : навчально-методичний посібник. Одеса : Видавництво «Юридика», 2022. 236 с.
 18. Використання безпілотних літальних апаратів під час огляду місця події : метод. рекомендації / кол. авт. : А. В. Захарко, І. В. Пиріг, В. Д. Поливанюк, Д. Б. Санакоев. Дніпро : Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 32 с.
 19. Б. Є. Лук'янчиков, Є. Д. Лук'янчиков, С. Ю. Петряєв. Криміналістика: Навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в двох частинах. Частина II : Криміналістична тактика. Методика розслідування. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського. 2017. 474 с.
 20. Христов О.Л. Протидія незаконним заволодінням транспортними засобами : криміналістичний аспект : Монографія. Дніпро : ДДУВС, 2017. 148 с.

Додаткова:

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

-
3. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
 4. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні
 5. <http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду.
 6. <http://www.sbu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.
 7. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора.
 8. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
 9. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
 10. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Криміналістика» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. **Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права** та знайшли своє відображення у *«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права»*. Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooyt> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю. Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках допускається навчання в режимі он-лайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Поняття, предмет криміналістики та закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються нею.
2. Система криміналістики як науки та однойменної навчальної дисципліни.
3. Місце криміналістики в системі юридичних наук.
4. Завдання криміналістичної науки на сучасному етапі.
5. Методологічні основи криміналістики.
6. Поняття, наукові засади та значення криміналістичної ідентифікації для практики боротьби зі злочинністю.

-
7. Об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації, її види і форми.
 8. Поняття криміналістичної діагностики та її відмінність від ідентифікації.
 9. Поняття спеціальних знань та форми їх використання у кримінальному провадженні.
 10. Залучення спеціаліста та експерта у кримінальному провадженні.
 11. Поняття і завдання криміналістичної техніки як розділу криміналістики. Галузі криміналістичної техніки та їх роль у збиранні і дослідженні інформації щодо злочину та його учасників.
 12. Класифікація засобів криміналістичної техніки, прийомів і методів збирання та дослідження криміналістичної інформації.
 13. Поняття і значення та способи фіксації криміналістичної інформації як методу повного і точного відображення змісту слідчої (розшукової) дії.
 14. Використання сучасних методів фіксації криміналістичної інформації під час слідчих (розшукових) дій: БПЛА, метод 3D-сканування та моделювання, інтелектуальні системи ідентифікації (розпізнання) людини.
 15. Загальна характеристика технічних засобів, методів, прийомів та видів криміналістичної фотографії.
 16. Правила оформлення фототаблиць, цифрових фото-, відео файлів як додатків до протоколів слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій.
 17. Криміналістична габітологія: поняття, зміст і значення в практиці розкриття та розслідування кримінальних правопорушень. Правила складання суб'єктивних портретів (фоторобота зовнішності людини).
 18. Криміналістична відео-фоноскопія. Дослідження звукових слідів та їх використання під час кримінального провадження.
 19. Класифікація слідів кримінальних правопорушень в криміналістиці.
 20. Криміналістична одорологія. Техніко-криміналістичні засоби і прийоми роботи зі слідами запаху на місці події.
 21. Криміналістичне почеркознавство й авторознавство. Класифікація ідентифікаційних ознак письма і почерку.
 22. Поняття документу в криміналістиці. Характеристика основних способів підроблення документів та ознаки, що вказують на них.
 23. Поняття і класифікація холодної зброї та слідів її застосування.
 24. Класифікація балістичних об'єктів і загальна характеристика їх

криміналістичного дослідження.

25. Криміналістичні засоби та методи виявлення, вилучення та фіксації слідів ураження бойовими безпілотними літаючими апаратами (БПЛА), реактивної та ракетної зброї.

26. Сучасні криміналістичні засоби виявлення, вилучення, фіксації та дослідження цифрових слідів.

27. Види криміналістичних обліків та інформаційно- довідкових систем (колекцій), здійснюваних науково-дослідними і експертно- криміналістичними центрами МВС України.

28. Поняття криміналістичної тактики, її предмет, система, завдання та взаємозв'язок з іншими розділами криміналістики.

29. Загальні положення криміналістичного ДНК-аналізу. Засоби та методи виявлення і вилучення біологічних зразків для ДНК-аналізу.

30. Використання безпілотних літаючих апаратів (БПЛА) в ході проведення слідчих (розшукових) дій.

31. Загальні положення криміналістичної тактики.

32. Криміналістична версія: поняття, види, правила висування та перевірки.

33. Поняття і значення планування, як умови і методу наукової організації розслідування.

34. Організаційно-тактичні основи проведення огляду місця події.

35. Організаційно-тактичні основи проведення ексгумації та огляду трупа.

36. Організаційно-тактичні основи проведення огляду транспортних засобів.

37. Особливості проведення огляду місця вибуху від реактивної та ракетної зброї.

38. Особливості проведення огляду місця виявлення схрону (тайника) вогнепальної зброї та боєприпасів, вибухових пристроїв і речовин.

39. Організація і тактика огляду комп'ютерної техніки, магнітних носіїв інформації, цифрових слідів, Інтернет-ресурсів (веб сайти, сторінки, месенджери та ін.).

40. Організація і тактика огляду місця вибуху в результаті застосування противником диверсійних дій на підконтрольних (мирних) територіях України.

41. Організація і тактика проведення освідування особи.

42. Організація і тактика проведення обшуку приміщень.

43. Організація і тактика проведення особистого обшуку.

44. Організація і тактика проведення обшуку місця тимчасового проживання

внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

45. Організація і тактика проведення допиту потерпілих, свідків та підозрюваних.
46. Організація і тактика проведення допиту у режимі відеоконференції.
47. Організація і тактика проведення допиту двох раніше допитаних осіб.
48. Організація і тактика проведення допиту дітей у «Зеленій кімнаті».
49. Організація і тактика проведення пред'явлення для впізнання шляхом поза візуального спостереження (з використанням дзеркала Гезелла).
50. Організація і тактика проведення пред'явлення для упізнання за фото-, відео-, кіно матеріалами.
51. Організація і тактика проведення пред'явлення для впізнання предметів.
52. Організація і тактика проведення слідчого експерименту.
53. Організація і тактика проведення слідчого експерименту (у формі перевірки й уточнення показань на місці).
54. Використання допомоги громадськості та засобів масової інформації у розкритті, розслідуванні і попередженні злочинів.
55. Поняття та структура криміналістичної методики. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень.

Антикорупційне законодавство

Метою вивчення навчальної дисципліни «Антикорупційне законодавство» є опанування здобувачами вищої освіти правого регулювання антикорупційного законодавства, набуття професійних навичок щодо застосування положень антикорупційного законодавства, вивчення особливостей взаємодії антикорупційних інституцій з органами влади та органами місцевого самоврядування; підвищення професійного рівня та правової свідомості в сфері дотримання норм антикорупційного законодавства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути **сформовані такі компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК1 Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4 Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК20 Здатність правильно та повно відобразити результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН12. Донести до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН18. Правильно та повно відобразити результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

ПРН23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Передумови для вивчення освітнього компоненту «Антикорупційне законодавство». Освітній компонент пропонується вивчати після опанування змісту дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Кримінальне право» (Загальна частина), «Судові та правоохоронні органи».

Форми проведення занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, демонстрація, вирішення практичних завдань, самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю: Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання. Опанування змісту освітнього компоненту «Антикорупційне

законодавство» відбувається протягом навчального семестру (весняний семестр). З освітнього компоненту «Антикорупційне законодавство» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 3 Семестр 6

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття, сутність та види корупції. (Визначення корупції, її ознаки, форми та наслідки для держави і суспільства).	15
2	Міжнародно-правові стандарти боротьби з корупцією (Конвенція ООН проти корупції, Група держав проти корупції (GRECO), досвід інших країн).	15
3	Система антикорупційного законодавства України (Закон України «Про запобігання корупції», Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення).	15
4	Органи, що здійснюють запобігання та протидію корупції в Україні (НАЗК, НАБУ, САП, ДБР, РНБО).	15
5	Декларування доходів та конфлікт інтересів (Е-декларування, обов'язки публічних службовців, заходи щодо уникнення конфлікту інтересів).	15
6	Кримінальна та адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення (Склад злочинів, судова практика, особливості відповідальності посадових осіб).	15
7	Запобігання корупції у державній службі та органах місцевого самоврядування (Антикорупційні обмеження, етичні кодекси, служби внутрішнього контролю).	15

8	Антикорупційна політика та просвіта в Україні (Державна антикорупційна стратегія, роль громадськості, освіта й превенція).	15
	Разом	120
	Форма підсумкового контролю	залік

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
2. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
3. Конвенція ООН проти корупції, прийнята на 58 сесії Генеральної Асамблеї ООН 31.10.2003 (ратифікована Законом України від 18.10.2006 № 251-V) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
4. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / за заг.ред. Коломоець Т.О., Колпакова В.К. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с. <https://oldiplus.ua/downloads/comment.pdf>

Додаткова:

1. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / За заг ред. С.В. Петкова. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. 784 с.
2. Пеньков С.В. Правове регулювання використання засобів оперативно-розшукової діяльності під час протидії злочинності. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка*. 2017. № 3 (79). С. 262–269.
3. Люлько С. П., Шамара О. В. Певні корупційні фактори, пов'язані з діяльністю прокурорів у сфері службової діяльності та пов'язані з діяльністю Національної академії прокуратури України. *WSPÓŁPRACA EUROPEJSKA*. № 3. 2018. С.64-68.
4. Волошина М.О., Пеньков С.В. Теоретичне підґрунтя здійснення контрольованої поставки як форми контролю за вчиненням злочинів. *Науковий вісник Дніпропетровського ДУВС*. 2019. № 2. С. 109-113.
5. Пеньков С.В., Волошина М.О. Додержання вимог режиму секретності при організації та здійсненні негласних (слідчих) розшукових дій. *Наукові записки*

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Антикорупційне законодавство» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів завизначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у

«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права». Зі змістом документу можна ознайомитися

на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням:

<https://surl.li/aeooum> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю.

Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Основні положення Закону України «Про запобігання корупції»
2. Поняття корупції в правовому значенні
3. Соціальне визначення корупції та її вплив на суспільство
4. Характерні ознаки корупційних діянь
5. Адміністративні заходи боротьби з корупцією
6. Державні органи, які ведуть боротьбу з корупцією
7. Поняття функцій держави у протидії корупційним діям
8. Види корупційних діянь
9. Практичні заходи боротьби з корупцією
10. Корупція в державному управлінні
11. Склад корупційного правопорушення
12. Антикорупційне законодавство України
13. Види покарань за виявлені корупційні діяння
14. Правові основи протидії корупції
15. Роль засобів масової інформації у виявленні та запобіганні корупції
16. Роль громадських організацій у виявленні та запобіганні корупції
17. Фактори, які ускладнюють виявлення корупційних проявів
18. Основні шляхи подолання корупції

-
19. Корупційні ризики, які впливають на діяльність виборних органів
 20. Шляхи виявлення корупційних діянь в органах виконавчої влади
 21. Фінансовий контроль, як один з шляхів протидії корупції
 22. Відокремлення корупційних проявів від злочинів
 23. Зловживання владою як корупційне діяння
 24. Суб'єкти корупції
 25. Підстави і порядок адміністративного провадження за фактами корупційних діянь
 26. Скасування неправомірних нормативно-правових актів та рішень прийнятих внаслідок корупційних діянь
 27. Прокурорський нагляд у сфері боротьби з корупцією
 28. Поновлення прав та відшкодування збитків фізичним та юридичним особам, які постраждали внаслідок корупційних діянь
 29. Виявлення та припинення проявів корупції
 30. Історичні аспекти виникнення корупції
 31. Сучасний стан корупції в Україні
 32. Громадськість у сфері запобігання і протидії корупції
 33. Принципи запобігання і протидії корупції та участі громадськості у цьому процесі
 34. Напрями впливу громадськості на стан протидії корупції
 35. Система громадських організацій у сфері запобігання і протидії корупції
 36. Реалізація права осіб на доступ до інформації, забезпечення відкритості суспільно необхідної інформації для громадян
 37. Взаємодія громадськості з правоохоронними органами
 38. Антикорупційна експертиза та участь громадськості у проведенні експертиз та інших заходів
 39. Перспективи розвитку громадянського суспільства та підвищення ефективності роботи з запобігання і протидії корупції в Україні
 40. Проблеми створення системи доброчесної та професійної публічної служби відповідно до міжнародних стандартів і кращого світового досвіду.
 41. Запровадження ефективних механізмів виявлення, запобігання конфлікту інтересів
 42. Проблеми у сфері декларування майна, доходів, видатків і зобов'язань фінансового характеру публічних службовців

-
43. Правові інструменти виявлення, запобігання та врегулювання ситуацій, пов'язаних з виникненням конфліктів інтересів
 44. Перегляд розміру витрат, які підлягають декларуванню, та інших положень форми декларації з метою виявлення можливих конфліктів інтересів
 45. Запровадження відкритої єдиної електронної бази даних декларацій та проблеми щодо її використання
 46. Питання створення незалежного органу з достатніми повноваженнями для здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо запобігання конфлікту інтересів та за повнотою і достовірністю декларацій
 47. Застосування пропорційних та стримуючих санкцій за порушення законодавства щодо запобігання конфлікту інтересів та декларування доходів, видатків і зобов'язань фінансового характеру
 48. Проведення моніторингу практики застосування етичних стандартів та надання роз'яснень з метою коригування недоліків у практиці застосування
 49. Регулярне навчання службовців з питань етики та дотримання антикорупційних вимог
 50. Введення етичних стандартів поведінки з урахуванням можливості запровадження електронної системи оцінки декларацій
 51. Захист осіб, які добросовісно повідомляють про корупційні правопорушення
 52. Створення внутрішніх і зовнішніх каналів подання інформації
 53. Система захисту викривачів від утисків та переслідування, а також заходи стимулювання повідомлень про корупцію
 54. Питання запровадження санкцій за приховування фактів корупційних правопорушень
 55. Проведення навчання з питань добросовісного повідомлення про факти корупції;
 56. Проведення перевірок публічних службовців на добросовісність
 57. Правила та порядок проведення перевірок публічних службовців на добросовісність
 58. Провокація на отримання неправомірної вигоди та її використання спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції ситуації

СИЛАБУСИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ, ЩО РЕКОМЕНДУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НА ЧЕТВЕРТОМУ РОЦІ НАВЧАННЯ

Сьомий семестр

Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності

Метою викладання освітнього компонента «Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності» є висвітлити сутність та принципи оперативно-розшукової діяльності (ОРД), її суб'єктів та учасників, правове забезпечення цієї діяльності, систему заходів та форми ОРД.

Вивчення дисципліни «Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності» дозволить сформувати у здобувачів вищої освіти професійні знання щодо сутності цього різновиду правоохоронної діяльності, гарантій дотримання законності під час виконання обов'язків і реалізації прав підрозділів, які здійснюють ОРД.

В результаті вивчення освітнього компоненту «Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності» здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- ✓ *понятійно-термінологічний апарат теорії та практики ОРД;*
- ✓ *завдання ОРД та її місце в системі правоохоронної діяльності;*
- ✓ *правові основи ОРД;*
- ✓ *підстави для проведення ОРД та гарантії законності під час її здійснення;*
- ✓ *права та обов'язки оперативних підрозділів;*
- ✓ *систему заходів ОРД;*
- ✓ *форми ОРД.*

вміти:

- ✓ *тлумачити та застосовувати норми оперативно-розшукового законодавства;*
- ✓ *відмежовувати ОРД від негласної роботи під час досудового розслідування;*
- ✓ *аналізувати правомірність дій працівників оперативних підрозділів;*

✓ ідентифікувати порушення прав людини в процесі ОРД та пропонувати шляхи їх усунення;

✓ обґрунтовувати ситуаційні завдання, які виникають під час ОРД.

Передумови вивчення освітнього компоненту. Для успішного опанування ОК «Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності» здобувачам освіти необхідні базові знання з таких дисциплін: Конституційне право України; Кримінальне право; Кримінальний процес; Адміністративне право; Кримінологія.

Форми проведення занять: лекції, семінарські, практичні заняття.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 7

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття оперативно-розшукової діяльності	15
2	Принципи оперативно-розшукової діяльності	15
3	Суб'єкти та учасники оперативно-розшукової діяльності, їх правовий статус	15
4	Підстави та строки проведення оперативно-розшукової діяльності	15

5	Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності	15
6	Соціальний і правовий захист працівників оперативних підрозділів правоохоронних органів	15
7	Система заходів оперативно-розшукової діяльності	15
8	Форми оперативно-розшукової діяльності	15
	Разом	120
	Форма підсумкового контролю	залік

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року // *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України. *Офіційний вісник України*. 2001. №21. 8 червня (із змінами).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 №4651-VI. *Голос України*. 2012. № 90–91 (із змінами).
4. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303 (із змінами).
5. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241 (із змінами).
6. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03.2003 № 638-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 25. Ст.180 (із змінами).
7. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 358 (із змінами).
8. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. Ст.173 (із змінами).
9. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 10. Ст. 62 (із змінами).

-
10. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056 (із змінами).
 11. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 50–51. Ст. 2057 (із змінами).
 12. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379 (із змінами).
 13. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст.382 (із змінами).
 14. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051 (із змінами).
 15. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 6. Ст. 55 (із змінами).
 16. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 19.06.2003 № 965-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208 (із змінами).
 17. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28.01.2021 № 1150-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 23. Ст. 197 (із змінами).
 18. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12 (із змінами).
 19. Албул С. В. Принципи оперативно-розшукової діяльності : посіб. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 60 с.
 20. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність : Підруч. Ч. I. Харків : Вид-во Нац. ун-у внутр. справ, 2002. 686 с.
 21. Кириченко О. В., Зубач І. М., Новіков О. В., Білий А. В. Оперативно-розшукова діяльність та додержання державної таємниці в країнах СНД : збірник законів про оперативно-розшукову діяльність та державну таємницю : практич. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 464 с.
 22. Основи оперативно-розшукової діяльності: навч. посіб. / О.Ю. Анциферов, О.М. Чистолінов, С.В. Єськов та ін. ; за ред. С.М. Гусарова. Харків : Золота Миля, 2015. 312 с.
 23. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України: наук.-практич. комент. / В.Д. Берназ, А.М. Притула. Одеса: Фенікс, 2016. 202 с.
 24. Шинкаренко І.Р., Шинкаренко І.О., Кириченко О.В. Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності та здійснення негласних слідчих (розшукових) дій

(структурно-логічні схеми): навч. посіб. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2015. 272 с.

25. Шинкаренко І. Р., Шинкаренко І. О., Кириченко О. В. Правові та організаційні основи здійснення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій підрозділами кримінальної поліції (структурно-логічні схеми) ; за заг. ред. І. Р. Шинкаренка : навч. посіб. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 224 с.

Додаткова:

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : монограф. Харків : Золота миля, 2012. 620 с.

2. Бандурка О. М., Перепелиця М. М., Манжай О. В., Шендрик В. В. Оперативно-розшукова компаративістика : монограф. Харків: Золота міля, 2013. 352 с.

3. Бараненко Б. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності : заг. частина ; за ред.: Е. О. Дідоренко, Я. Ю. Кондратьєва. Луганськ : РВВ ЛАВС, 2003. 272 с.

4. Кириченко О. В., Хмеленко В. В. Принципи оперативно-розшукового запобігання злочинам : монограф. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 160 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу *«Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності»* спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного

контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у «*Стандарті*

організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права». Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooum> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю. Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Поняття та сутність ОРД.
2. Завдання та значення ОРД під час протидії злочинності.

-
3. Соціальна обумовленість здійснення ОРД.
 4. Загальні принципи ОРД.
 5. Спеціальні принципи ОРД.
 6. Взаємодія та міжнародне співробітництво у сфері ОРД.
 7. Правове регулювання ОРД.
 8. Підстави для проведення ОРД.
 9. Сутність оперативно-розшукової інформації.
 10. Об'єкти ОРД.
 11. Суб'єкти ОРД.
 12. Учасники ОРД.
 13. Сприяння здійсненню ОРД.
 14. Права підрозділів, які здійснюють ОРД.
 15. Обов'язки підрозділів, які здійснюють ОРД.
 16. Строки ведення та порядок закриття оперативно-розшукових справ.
 17. Використання матеріалів ОРД.
 18. Соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів.
 19. Соціальний та правовий захист осіб, які залучаються до виконання завдань ОРД.
 20. Прокурорський нагляд за дотриманням законності під час здійснення ОРД.
 21. Види контролю за ОРД.
 22. Відомчий та судовий контроль за ОРД.
 23. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за ОРД.
 24. Конституційні гарантії прав та свобод людини і громадянина в ОРД.
 25. Поняття та види оперативно-розшукових заходів.
 26. Поняття та види пошукових заходів.
 27. Оперативний пошук як форма ОРД.
 28. Оперативно-розшукове запобігання як форма ОРД.
 29. Оперативна розробка як форма ОРД.
 30. Оперативно-розшукове забезпечення кримінального провадження як форма ОРД.

Житлове право

Метою викладання освітнього компонента «*Житлове право*» є формування у здобувачів вищої освіти системи поглядів та спеціальних знань в галузі житлового права України, набуття практичних навичок щодо тлумачення та застосування норм житлового законодавства, уміння правильно розібратися в конкретній житловій ситуації та правильно її вирішити.

Вивчення дисципліни «*Житлове право*» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти необхідний обсяг компетентностей, який виражається у динамічності комбінації знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей студента, яка визначає здатність його успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Програма навчальної дисципліни «*Житлове право*» ґрунтується на нормах Цивільного права, процесуального права та інших галузевих юридичних наук.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути **сформовані такі компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) СК:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, що стосується житлового права зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**:

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

Передумови для вивчення освітнього компоненту «Житлове право» є опанування змісту освітнього компоненту «Конституційне право», «Цивільне та сімейне право», «Адміністративне право», «Цивільний процес», «Нотаріат України», «Адвокатура України», «Земельне право».

Форми проведення занять: лекції, семінарські та практичні заняття.

Форма підсумкового контролю: Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Житлове право» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 4 Семестр 7

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Житлове право: поняття та предмет. Суб'єкти житлових правовідносин	13
2	Житловий фонд України як об'єкт житлових правовідносин	13
3	Забезпечення громадянам України прав на житло у державному та комунальному житловому фонді	15
4	Порядок користування громадянами житлом державного та комунального житлового фонду. Виселення з житлових приміщень державного та комунального житлового фонду	17
5	Правове забезпечення приватизації житлового фонду	13
6	Правове регулювання користування службовими жилими приміщеннями та гуртожитками	17
7	Правове регулювання користування жилими приміщеннями у будинках житлово-будівельних кооперативів та молодіжних житлових кооперативах	15
8	Правовий режим жилих приміщень у будинках (квартирах) приватного житлового фонду	17
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року // Відомості ВРУ. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Житловий Кодекс Української РСР: Закон України від 30 червня 1983 р. № 5464-X // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1983, Додаток до № 28, ст. 573)
3. Цивільний кодекс: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
4. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України від 19 червня 1992 р. № 2482-XII // ВВР. 1992. № 36. Ст. 524.
5. Про житловий фонд соціального призначення: Закон України від 12 січня 2006 р. № 3334-IV // ВВР. 2006. № 19-20. Ст. 159.
6. Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 р. №2623 – II /Відомості Верх. Ради України. 2005. №26. ст. 1108.
7. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 09 листопада 2017 р. № 2189_УІІІ. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 1, ст.1)
8. Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків: Закон України від 4 вересня 2008 р. №500 VI / Офіційний вісник України. 2008. №72. ст. 2419.

Додаткова:

1. Тетарчук І.В. Житлове право України: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Центр учбової літератури». 2023. 250 с.
2. Журавльов Д.В. Науково-практичний коментар Житлового кодексу України: посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
3. Тетарчук І.В., Дяків Т.С. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 250 с.

4. Галянтич М.К. Правові засади реформування житлового законодавства в сучасних умовах: монографія. Київ:Юрінком Інтер, 2023. 348 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Житлове право» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у *«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права»*. Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooum> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю. Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Житло - як майнове та немайнове благо.
2. Поняття, предмет та система житлового законодавства і житлового права України.
3. Метод правового регулювання житлових відносин.
4. Джерела житлового права.
5. Суб`єкти житлового права, їхні права та обов`язки.
6. Об`єкти житлового права.
7. Компетенція Верховної Ради України щодо проведення житлової політики.
8. Компетенція Кабінету Міністрів України щодо здійснення житлової політики.
9. Житлові права та обов`язки громадян.
10. Віковий ценз на придбання у власність та одержання житла в оренду.
11. Поняття та призначення житлового фонду України.
12. Види житлових фондів України.
13. Структура та особливості регулювання житлових відносин, що виникають у приватному житловому фонді.
14. Юридична класифікація жилих будинків та приміщень.
15. Права та обов`язки власника жилого будинку приватного житлового фонду.
16. Непридатність жилих будинків для проживання.

-
17. Підстави для визнання громадян України такими, що потребують поліпшення житлових умов.
 18. Облік громадян України, які потребують поліпшення житлових умов.
 19. Черговість поліпшення житлових умов громадян України.
 20. Передача житлового фонду у комунальну власність.
 21. Умови, підстави та порядок прийняття на квартирний облік громадян.
 22. Підстави зняття з квартирної обліку громадян.
 23. Черговість надання громадянам жилих приміщень.
 24. Вимоги, що ставляться до жилих приміщень.
 25. Норма жилої площі та жилого приміщення.
 26. Поняття члену сім'ї наймача жилого приміщення. Права та обов'язки членів сім'ї наймача.
 27. Перебування на обліку громадян, що потребують поліпшення житлових умов. Зняття з обліку.
 28. Поняття та призначення службового приміщення.
 29. Вимоги, що ставляться до службових приміщень, порядок їх надання.
 30. Права та обов'язки наймача службового приміщення та членів його сім'ї.
 31. Права та обов'язки наймодавця службового жилого приміщення.
 32. Припинення користування службовими жилими приміщеннями.
 33. Користування гуртожитками. Права та обов'язки мешканців та адміністрації гуртожитку.
 34. Порядок надання та користування жилою площею у гуртожитках.
 35. Підстави виселення з гуртожитків.
 36. Надання жилих приміщень громадянам у будинках житлово-будівельних кооперативів.
 37. Права та обов'язки членів житлово-будівельних кооперативів і членів їх сімей.
 38. Порядок організації та діяльності житлово-будівельних кооперативів.
 39. Особливості створення та діяльності молодіжних житлових комплексів.
 40. Правові підстави приватизації державного житлового фонду.
 41. Право громадян на приватизацію державного та комунального житла.
 42. Реприватизація та доприватизація житла.
 43. Приватизація громадського житлового фонду.
 44. Види угод (правочинів) з жилими приміщеннями.
 45. Порядок укладення договору купівлі - продажу жилих приміщень.

-
46. Міна жилих приміщень.
 47. Дарування жилого приміщення.
 48. Рентний договір (договір постійної ренти, договір довічної ренти, договір довічного утримання).
 49. Обмін жилих приміщень.
 50. Види угод (правочинів), спрямованих на передачу жилих приміщень у користування.
 51. Поняття та порядок укладення договору найму жилих приміщень.
 52. Види договору найму жилих приміщень (соціальний та комерційний найм).
 53. Договір піднайму жилого приміщення.
 54. Підстави виникнення та припинення права власності на житло.
 55. Користування жилими приміщеннями у будинках (квартирах) приватного житлового фонду.
 56. Правове регулювання права спільної власності на квартиру (будинок).
 57. Збереження права на жиле приміщення за громадянами в разі їх тимчасової відсутності.
 58. Право наймача на заміну жилого приміщення більшого розміру на жиле приміщення меншого розміру.
 59. Правове становище співвласників квартир.
 60. Право власності на об'єкти загального користування у багатоквартирному будинку. Поняття кондомініуму.
 61. Організація та діяльність товариства співвласників квартир багатоквартирного житлового будинку.
 62. Права і обов'язки членів об'єднання багатоквартирного житлового будинку.
 63. Квартирна плата. Пільги по квартирній платі та плати за комунальні послуги.
 64. Порядок надання субсидій.
 65. Продаж квартир на аукціонах.
 66. Застава квартири чи будинку.
 67. Спадкування жилих приміщень.
 68. Державна реєстрація прав на жиле приміщення.
 69. Порядок надання кредитів окремим категоріям громадян.
 70. Підстави і порядок виселення громадян з житлових приміщень.
 71. Виселення з наданням іншого упорядкованого житла.
 72. Вимоги щодо упорядкованості житлового приміщення.

-
73. Вимоги, яким мають відповідати житлові приміщення, що надаються громадянам при виселенні.
 74. Надання житла у зв'язку зі знесенням будинку або переобладнання будинку (приміщення) у житлове.
 75. Надання житла у зв'язку з виселенням з будинку (житлового приміщення), що загрожує обвалом.
 76. Виселення без надання громадян іншого помешкання.
 77. Юридична відповідальність за порушення житлового законодавства.
 78. Види житлових спорів.
 79. Вирішення житлових спорів у судовому порядку.
 80. Охорона та захист права на житло.
 81. Захист житлових прав громадян.
 82. Нотаріальне засвідчення при укладенні правочинів про відчуження квартири (будинку).
 83. Адміністративний та судовий захист.
 84. Характеристика категорій спорів, що розглядаються в судовому порядку.
 85. Особливості виконання судових рішень з житлових спорів.

Нотаріат України

Метою вивчення освітнього компоненту «*Нотаріат України*» є засвоєння здобувачами теоретичних та практичних знань і навичок щодо діяльності системи органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії з метою надання їм юридичної вірогідності.

Результатом вивчення освітнього компоненту «*Нотаріат України*» є те, що здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- ✓ *правову природу та функції нотаріату як інституту правової системи України;*
- ✓ *систему органів нотаріату, повноваження нотаріусів, порядок їх призначення та діяльності;*
- ✓ *нормативно-правову базу, що регулює нотаріальну діяльність в Україні;*
- ✓ *види нотаріальних дій, порядок їх вчинення, правові наслідки;*
- ✓ *правила ведення нотаріального діловодства та вимоги до нотаріального оформлення документів;*
- ✓ *особливості правового регулювання окремих нотаріальних дій (заповіти, довіреності, засвідчення справжності підпису, шлюбні договори тощо);*
- ✓ *підстави та порядок вчинення виконавчого напису нотаріуса;*
- ✓ *вимоги до професійної етики нотаріуса та дисциплінарної відповідальності.*

вміти:

- ✓ *застосовувати положення законодавства України, що регулює нотаріальну діяльність, на практиці;*
- ✓ *складати зразки нотаріальних документів відповідно до чинних вимог;*
- ✓ *правильно кваліфікувати правовідносини, що потребують нотаріального посвідчення;*
- ✓ *аналізувати правомірність та наслідки вчинення нотаріальних дій;*
- ✓ *використовувати реєстри, довідкові та інформаційні системи, що застосовуються в нотаріальній діяльності;*
- ✓ *вирішувати практичні ситуації, пов'язані з оформленням та посвідченням правочинів;*

✓ виявляти ознаки правопорушень або порушення нотаріальної таємниці в діяльності нотаріуса.

Передумовою для вивчення освітнього компоненту «Нотаріат України» є опанування змісту таких освітніх компонентів як: теорія держави та права; римське приватне право, цивільне право.

Форми проведення занять: лекції, семінарські, практичні заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, дебати, демонстрація, вирішення практичних завдань, аналіз ситуацій, мозковий штурм, тестування, квіз, «true or false», самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Нотаріат України» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 7

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття нотаріату, його завдання та місце в правовій системі України	15
2	Організаційно-правові засади діяльності нотаріату в Україні	15
3	Нотаріальний процес	15
4	Загальні правила вчинення нотаріальних дій	15

5	Посвідчення безспірних прав	15
6	Посвідчення безспірних фактів	15
7	Охоронні нотаріальні дії	15
8	Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Долинська М. С. Нотаріат : підручник / М. С. Долинська. Львів : Ліга-Прес. 2018. 398 с.
2. Долинська М. С. Нотаріальний процес: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 652 с.
3. Комаров В. В. Нотаріат : підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. Харків : Право, 2019. 416 с.

Додаткова:

1. Алфьорова Т.М. Реалізація права на спадкування іноземцями в Україні. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку приватного права в сучасних умовах* : мат-ли Регіон. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 20 листопада 2019 р.). – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 217 с. С. 11-13
2. Алфьорова Т.М. Правова природа спадкового договору. *PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF MODERN SCIENCE AND PRACTICE: Abstracts of II International scientific and practical conference (January 30-31, 2020) SH SCW «NEW ROUTE» Graz, Austria. 2020. 210 p. С. 51-54*
3. Коротюк О. В. Нотаріат в Україні : навч. посіб. Ірпінь : Державний податковий університет. ОВК, 2023. 606 с.
4. Коротюк О. В. Нотаріат в умовах війни: практичний посібник, д.ю.н. К. : ОВК, 2024. 112 с

5. Особисті немайнові правовідносини: нотаріат, суд, виконавче провадження: монографія / І. В. Бондар. Київ : Алерта : Правова єдність, 2019. 365 с.

6. Серая А. Особливості нотаріального посвідчення безвідкличних довіреностей з корпоративних прав / А. Серая Evropský politický a právní diskurz. 2020. Sv. 7, Vyd. 6. С. 330-334.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Освітня діяльність здобувача у закладі вищої освіти – це одна зі сторін цілісного професійного та особистісного формування людини, звісно, як цілеспрямований, регламентований планами та програмами, керований процес засвоєння знань, умінь і навичок, розвитку і становлення особистості здобувача. У процесі освітньої діяльності здобувач виступає як її суб'єкт, тобто є носієм предметно-практичної активності та пізнання.

Педагогічна взаємодія в системі «викладач – здобувач» є системою взаємних впливів суб'єктів, включених у спільну діяльність на основі загальних цілей професійної освіти. Ця взаємодія впливає на формування системи цінностей майбутнього фахівця, таких як особистість, істина, освіта, професія та інші. Взаємодія між викладачем і студентом розглядається як безперервний діалог, в процесі якого вони спостерігають, осмислюють наміри один одного і реагують на них.

Вивчення змісту ОК на 4 курсі передбачається за денною та заочною формами навчання на першому бакалаврському рівні.

Денна форма навчання передбачає систематичне відвідування лекційних та семінарських занять, виконання самостійної та індивідуальної роботи відповідно до вимог Робочої програми навчальної дисципліни (далі – РПНД). Здобувач зобов'язаний використовувати необхідні матеріали (зошит, підручник тощо) з метою фіксування прослуханого матеріалу та для виконання завдань.

Здобувач зобов'язаний:

✓ виконувати завдання, які пропонує викладач. Форма виконання завдань залежить від тематичного змісту заняття;

✓ відпрацювати пропущені заняття відповідно до графіка проведення консультацій викладачем, дотримуючись тематичного змісту занять затверджених РПНД;

✓ у ході освітнього процесу відповідально ставитися до навчання, бути активним, виявляти ініціативу, з повагою відноситися до викладача та одногрупників, виконувати завдання, поставлені перед ним викладачем на семінарських та лекційних заняттях;

✓ з'являтися на заняття своєчасно, привітатися з одногрупниками та викладачем. У разі запізнення спокійно заходити до аудиторії та не звертати увагу на себе. Здобувач має право відпрацювати пропущений матеріал згідно з графіком консультацій викладача. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, самовільно залишати аудиторію. Забороняється прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов в аудиторії під час освітнього процесу.

Поточний контроль здійснюється під час:

- *аудиторної роботи* за допомогою опитування (в т.ч. участь у діалогі, бесіди, дискусії), тестування, виконання письмових завдань;

- *самостійної та індивідуальної роботи* ведення конспекту або схематичне подання матеріалу, написання есе, складання тестових завдань, проходження онлайн-курсів, відвідування воркшопів, тренінгів, конференцій, семінарів, форумів з тематики ОК. У разі проходження здобувачем вищої освіти онлайн-курсів або участі в інших формах неформальної освіти за тематикою, що відповідає змісту освітнього компоненту, можливе зарахування результатів навчання (повне або часткове) за умови надання відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), оформлених згідно з вимогами чинного законодавства у сфері освіти.

Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання кожного виду аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, а також наукової діяльності здобувачів визначено **Стандартом організації та критеріїв оцінювання освітньої роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**, затвердженим на засіданні кафедри права (протокол №15 від 25.08.2021 року). Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі

«Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooyu> або за QR-кодом.

Здобувач має відпрацювати пропущені семінарські заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Здобувач має право оскаржити результати підсумкового контролю шляхом подання апеляції відповідно до п. 9.5 Положення про організацію освітнього процесу (<https://dgu.edu.ua/osvitnia-diyalnist/norm-doc/>).

Освітній процес забезпечується за допомогою системи управління дистанційним навчанням як Moodle. У випадку подовження обмежень, пов'язаних із воєнним станом, освітній процес може проводитись у дистанційному форматі з використанням інструментів онлайн-комунікації (зокрема Zoom).

Політика доброчесності. Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 ст. 42 ЗУ «Про освіту».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Історичні етапи розвитку нотаріату
2. Система нотаріату
3. Поняття нотаріату
4. Завдання, принципи та функції нотаріальної діяльності
5. Предмет і система дисципліни «Нотаріат України»
6. Місце нотаріату у правовій системі України
7. Джерела правового регулювання нотаріальної діяльності
8. Поняття нотаріального процесу та його стадії.
9. Суб'єкти нотаріального процесу.
10. Нотаріальні провадження та їх класифікація.
11. Вимоги до посади нотаріуса.
12. Інші особи, які мають право на вчинення нотаріальних дій.
13. Права та обов'язки нотаріусів.
14. Нотаріальна таємниця.
15. Професійна етика нотаріуса.
16. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності.
17. Вимоги до робочого місця нотаріуса.
18. Державний контроль за нотаріальною діяльністю.
19. Підстави та порядок зупинення, припинення нотаріальної діяльності.
20. Анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю.
21. Місце і строки вчинення нотаріальних дій.
22. Обмеження у праві вчинення нотаріальних дій.
23. Установлення особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії.
24. Визначення обсягу цивільної дієздатності фізичних осіб, перевірка цивільної правоздатності та дієздатності юридичних осіб, перевірка повноважень представника фізичної або юридичної особи.
25. Оплата нотаріальних дій.
26. Відмова у вчиненні нотаріальної дії.
27. Порядок оскарження відмови у вчиненні нотаріальної дії.
28. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії.
29. Реєстрація нотаріальних дій.
30. Видача свідоцтва про право на спадщину

-
31. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя
 32. Видача свідоцтва про придбання арештованого нерухомого майна, а також заставленого майна з публічних торгів (аукціонів). Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, що є предметом іпотеки
 33. Основні правила посвідчення правочинів
 34. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження житлового будинку, садиби, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна
 35. Посвідчення окремих видів правочинів: договорів застави (іпотеки), шлюбного договору, заповітів, договорів довічного утримання (догляду) та договорів про надання утримання, договорів доручення, довіреностей, спадкових договорів, посвідчення фактів, прийняття в депозит грошових сум
 36. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна. Видача свідоцтва виконавцю заповіту
 37. Накладання заборони відчуження нерухомого й рухомого майна
 38. Прийняття документів на зберігання
 39. Система нотаріальних органів і посадових осіб, на яких покладено обов'язок вчиняти нотаріальні дії в Україні. Їх компетенція
 40. Вимоги до нотаріуса, помічника нотаріуса
 41. Правовий статус нотаріуса, помічника нотаріуса
 42. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату
 43. Складання кваліфікаційного іспиту
 44. Видача та анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю
 45. Поняття і види нотаріальних дій. Нотаріальні провадження
 46. Місце та час вчинення нотаріальних дій
 47. Оплата вчинюваних нотаріальних дій
 48. Вимоги, що пред'являються до нотаріальних документів
 49. Участь представника при вчиненні нотаріальних дій
 50. Використання спеціальних бланків нотаріальних документів
 51. Реєстрація нотаріальних дій
 52. Відмова у вчиненні нотаріальних дій
 53. Інші правила вчинення нотаріальних дій.
 54. Накладення і зняття заборони відчуження нерухомого майна.
 55. Порядок посвідчення довіреностей.

-
56. Правила посвідчення заповітів.
 57. Відкриття спадкової справи і здійснення провадження по ній.
 58. Електронні реєстри у нотаріальній практиці.
 59. Застосування нотаріусом законодавства іноземних держав.
 60. Прийняття нотаріусом документів, складених за кордоном.
 61. Цивільно-правова та дисциплінарна відповідальність нотаріуса.
 62. Відповідальність нотаріуса.

Юридичні інновації

Метою вивчення освітнього компоненту «Юридичні інновації» є сформувані в здобувачів вищої освіти сучасне уявлення про інноваційні підходи, технології та трансформації в юридичній професії, розвинути здатність до аналітичного мислення, критичного аналізу цифрових та технологічних рішень, що впливають на юридичну практику, та сформувані навички застосування інновацій у юридичній діяльності.

Результатом вивчення освітнього компоненту «Юридичні інновації» є те, що здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- ✓ *поняття юридичних інновацій та сучасні напрями їх розвитку;*
- ✓ *особливості юридичного дизайну та комунікації з клієнтом;*
- ✓ *можливості автоматизації юридичних процесів;*
- ✓ *принципи роботи електронного урядування та цифрової держави;*
- ✓ *правові основи впровадження смарт-контрактів і блокчейн-технологій;*
- ✓ *потенціал і ризики використання штучного інтелекту в юриспруденції.*

вміти:

- ✓ *аналізувати сучасні технологічні тренди в юриспруденції;*
- ✓ *застосовувати новітні цифрові інструменти в юридичній практиці;*
- ✓ *створювати юридичні документи з елементами візуального дизайну;*
- ✓ *розробляти правові рішення із використанням інноваційних підходів;*
- ✓ *розуміти вплив штучного інтелекту та алгоритмів на правове регулювання.*

Передумовою для вивчення освітнього компоненту «Юридичні інновації» є базові знання з теорії права, інформаційних систем та технологій, інформаційного забезпечення юридичної діяльності, юридичної деонтології, основ інтелектуальної власності та академічної доброчесності.

Форми проведення занять: лекції, семінарські, практичні заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, дебати, демонстрація, вирішення практичних завдань, аналіз ситуацій, мозковий штурм, тестування, квіз,

«true or false», застосування цифрових платформ (Miro, Canva, GPT, LegalTech інструменти), самостійна та індивідуальна робота.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 7

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Вступ до юридичних інновацій	15
2	Новітні практичні навички юристів	15
3	Юридичний дизайн	15
4	Цифрова держава. Електронне урядування та електронна демократія	15
5	Блокчейн та смарт-контракти як інструменти юриста	15
6	Автоматизація юридичної діяльності	15
7	Штучний інтелект у діяльності юристів	15
8	Захист персональних даних	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Інноваційне право: науково-практичний посібник. 2-ге вид., оновл. і доп. / С. В. Глібка та ін.; за заг. ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон, А. В. Стріжової. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. 244 с
2. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків : Право, 2019. 216 с.
3. Юридичні інновації та стартапи: підручник для правників; колектив авторів: за загальною редакцією В. Ю. Пряміцина. Київ. 2024. 290 с.

Додаткова:

4. Сервіси на основі відкритих даних (новини та огляди). URL: <https://thedigital.gov.ua>
5. Міщенко І. В. Юридичні технології та інновації в юриспруденції: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Одеса: Нац. ун-т «Одеська юридична академія», 2020. 41 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12886>
6. Дубина М., Козлянченко О. Концептуальні аспекти дослідження сутності діджиталізації та її ролі в розвитку сучасного суспільства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3 (19). С. 21–32
7. Духневич А.В., Спесівцев Д.С. «Юридичні інновації» як освітній компонент (навчальна дисципліна). *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №4. С. 156-160
8. Digital Government Conference [Електронний ресурс]. – Режим доступу: / <https://eu2019.fi/en/events/2019-10-22/digital-government-conference>

ПОЛІТИКА КУРСУ

Освітня діяльність здобувача у закладі вищої освіти – це одна зі сторін цілісного професійного та особистісного формування людини, звісно, як цілеспрямований, регламентований планами та програмами, керований процес засвоєння знань, умінь і навичок, розвитку і становлення особистості здобувача. У процесі освітньої діяльності здобувач виступає як її суб'єкт, тобто є носієм предметно-практичної активності та пізнання.

Педагогічна взаємодія в системі «викладач – здобувач» є системою взаємних впливів суб'єктів, включених у спільну діяльність на основі загальних цілей професійної освіти. Ця взаємодія впливає на формування системи цінностей майбутнього фахівця, таких як особистість, істина, освіта, професія та інші. Взаємодія між викладачем і студентом розглядається як безперервний діалог, в процесі якого вони спостерігають, осмислюють наміри один одного і реагують на них.

Вивчення змісту ОК передбачається за денною та заочною формами навчання на першому бакалаврському рівні.

Денна форма навчання передбачає систематичне відвідування лекційних та семінарських занять, виконання самостійної та індивідуальної роботи відповідно до вимог Робочої програми навчальної дисципліни (далі – РПНД). Здобувач зобов'язаний використовувати необхідні матеріали (зошит, підручник тощо) з метою фіксування прослуханого матеріалу та для виконання завдань.

Здобувач зобов'язаний:

- ✓ виконувати завдання, які пропонує викладач. Форма виконання завдань залежить від тематичного змісту заняття;
- ✓ відпрацювати пропущені заняття відповідно до графіка проведення консультацій викладачем, дотримуючись тематичного змісту занять затверджених РПНД;
- ✓ у ході освітнього процесу відповідально ставитися до навчання, бути активним, виявляти ініціативу, з повагою відноситися до викладача та одногрупників, виконувати завдання, поставлені перед ним викладачем на семінарських та лекційних заняттях;

✓ з'являтися на заняття своєчасно, привітатися з одногрупниками та викладачем. У разі запізнення спокійно заходити до аудиторії та не звертати увагу на себе. Здобувач має право відпрацювати пропущений матеріал згідно з графіком консультацій викладача. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, самовільно залишати аудиторію. Забороняється прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов в аудиторії під час освітнього процесу.

Поточний контроль здійснюється під час:

- *аудиторної роботи* за допомогою опитування (в т.ч. участь у діалогі, бесіди, дискусії), тестування, виконання письмових завдань;

- *самостійної та індивідуальної роботи* ведення конспекту або схематичне подання матеріалу, написання есе, складання тестових завдань, проходження онлайн-курсів, відвідування воркшопів, тренінгів, конференцій, семінарів, форумів з тематики ОК. У разі проходження здобувачем вищої освіти онлайн-курсів або участі в інших формах неформальної освіти за тематикою, що відповідає змісту освітнього компоненту, можливе зарахування результатів навчання (повне або часткове) за умови надання відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), оформлених згідно з вимогами чинного законодавства у сфері освіти.

Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання кожного виду аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, а також наукової діяльності здобувачів визначено

Стандарт організації та критеріїв оцінювання освітньої роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права, затвердженим на засіданні кафедри права (протокол №15 від 25.08.2021 року). Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooyt> або за QR-кодом.

Здобувач має відпрацювати пропущені семінарські заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для

отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Здобувач має право оскаржити результати підсумкового контролю шляхом подання апеляції відповідно до п. 9.5 Положення про організацію освітнього процесу (<https://dgu.edu.ua/osvitnia-diyalnist/norm-doc/>).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 ст. 42 ЗУ «Про освіту».

Освітній процес забезпечується за допомогою системи управління дистанційним навчанням як Moodle. У випадку подовження обмежень, пов'язаних із воєнним станом, освітній процес може проводитись у дистанційному форматі з використанням інструментів онлайн-комунікації (зокрема Zoom).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття юридичних інновацій: визначення та ознаки.
2. Основні напрями впровадження інновацій у правову сферу.
3. Чинники, що зумовлюють потребу в юридичних інноваціях.
4. Приклади успішних юридичних інновацій в Україні та світі.
5. Роль цифрової трансформації у правничій професії.
6. Юридичні інновації в державному управлінні.
7. Які навички є актуальними для юриста майбутнього?

-
8. Юридична аналітика: роль і основи.
 9. Soft skills у роботі юриста: визначення та значення.
 10. Особливості міждисциплінарного підходу в підготовці правника.
 11. Навички цифрової грамотності в юридичній практиці.
 12. Формування клієнтоорієнтованого мислення у правничій діяльності.
 13. Що таке юридичний дизайн і для чого він потрібен?
 14. Візуалізація юридичних документів: переваги та приклади.
 15. Принципи доступності, зрозумілості та структури в юридичному дизайні.
 16. Взаємозв'язок юридичного дизайну та прав людини.
 17. Практики використання інфографіки у пов'язаних із воєнним станом вій і договірній документації.
 18. Інструменти та сервіси для створення юридичного дизайну.
 19. Поняття електронного урядування: функції та завдання.
 20. Електронна демократія: інструменти участі громадян.
 21. Платформи е-сервісів в Україні (наприклад, Дія): правові аспекти.
 22. Роль відкритих даних у цифровому управлінні.
 23. Захист персональних даних у цифровій державі.
 24. Проблеми правового регулювання е-голосування та е-звернень.
 25. Традиційне судочинство vs. альтернативні способи вирішення спорів (ADR).
 26. Поняття медіації та її правове регулювання в Україні.
 27. Онлайн-медіація: переваги, ризики, приклади.
 28. Третейські суди в цифрову епоху.
 29. Особливості доказування в електронному середовищі.
 30. Платформи для онлайн-врегулювання спорів (ODR): міжнародний досвід.
 31. Що таке блокчейн: принципи функціонування.
 32. Юридичні переваги та виклики використання блокчейн-технологій.
 33. Поняття смарт-контракту та його відмінність від традиційного договору.
 34. Приклади застосування смарт-контрактів у юриспруденції.
 35. Проблеми визнання смарт-контрактів у правовому полі.
 36. Використання блокчейну в реєстрах, нотаріаті, інтелектуальній власності.
 37. Які процеси можна автоматизувати у юридичній діяльності?
 38. Автоматизовані системи підготовки юридичних документів.
 39. LegalTech як сектор сучасного юридичного ринку.
 40. Юридичні чат-боти: функціонал та правовий статус.
 41. Автоматизація договорів: приклади застосування.

-
42. Етичні аспекти автоматизації правничої діяльності.
 43. Поняття штучного інтелекту в юридичному контексті.
 44. Сфери застосування ШІ у юридичній практиці.
 45. Переваги і ризики використання ШІ в судочинстві.
 46. Етичні виклики у використанні алгоритмів для ухвалення рішень.
 47. Проблема відповідальності за рішення, прийняті ШІ.
 48. Регулювання штучного інтелекту в ЄС та можливі підходи для України.
 49. Інтеграція інновацій в юридичну освіту: виклики і перспективи.
 50. Майбутнє юридичної професії в умовах технологічної трансформації.

Спадкове право

Метою вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» є засвоєння змісту та значення норм спадкового права, що регулюють законодавчо закріплений порядок спадкування, а також норм законів та інших нормативно-правових актів, які регулюють спадкові відносини у контексті нотаріального та цивільного процесів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути **сформовані такі компетентності:**

Загальні (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.*
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.*
- ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.*
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.*
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).*
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.*

Спеціальні (фахові) (СК):

- СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.*
- СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.*
- СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.*
- СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.*
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.*
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.*

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК20. Здатність правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПРН)**:

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» є попереднє опанування таких компонентів як «Судові та правоохоронні органи», «Цивільне право» «Сімейне прав», «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Цивільний процес», «Нотаріат України» тощо.

Форми проведення занять: лекції, семінарські, практичні заняття.

Форма підсумкового контролю: Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою

результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Спадкове право» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 4 Семестр 7

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Теоретичні основи спадкового права	12
2	Спадкові правовідносини	18
3	Спадкування за заповітом. Спадковий договір	20
4	Спадкування за законом	20
5	Відкриття спадщини. Охорона спадкового майна	16
6	Прийняття спадщини. Розподіл спадкового майна серед спадкоємців	18
7	Оформлення прав на спадщину	16
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

4. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства Юстиції України від 22.02.2012 № 296/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>

5. Про затвердження Положення про Спадковий реєстр: Наказ Міністерства Юстиції України від 07.07.2011 № 1810/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0831-11#Text>

6. Науково-практичний коментар. Цивільний процесуальний кодекс України [Текст] / [Н. Ю. Голубєва та ін.] ; за заг. ред. Н. Ю. Голубєвої ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Київ : Юрінком Інтер, 2021. 838 с.

7. Кухарев О. Є. Спадкове право України : підручник. Київ : Алерта, 2020. 362 с.

Додаткова:

1. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. Київ : Видавництво Ліра, 2018. 736 с.

2. Спадкове право. Практика застосування нотаріусами України : практич. посіб. / [Т. А. Борисова та ін. ; за заг. ред. В. М. Марченка]. Харків : Страйд, 2012. 735 с.

3. Правочини в сфері спадкового права: загальні положення: монографія. Харк. екон-прав. ун-т. Харків : Діса плюс, 2013. 247 с.

4. Гузь Л. Є. Практика застосування спадкового права в судовій та нотаріальній діяльності. Харків : Право, 2015. 888 с.

5. Лежнева Т.М., Тітова І.В. Тлумачення заповіту за цивільним законодавством України. *Право і суспільство*. 2017. № 1. Частина 1. С. 57–63.

6. Лежнева Т.М., Тітова І.В. Особливості підстав недійсності заповіту. *Право і суспільство*. 2017. №4. С. 57-63.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Для успішного опанування цього навчального курсу здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. Більша частина матеріалу, який виноситься на поточний та підсумковий контроль, базується на лекціях та семінарських заняттях.

Здобувач повинен заходити в аудиторію (підключатися до ZOOM-конференції) вчасно, мати з собою матеріали, необхідні для виконання завдань: конспект,

навчальний посібник, письмові приладдя. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, вмикати чи вимикати електронне обладнання без дозволу викладача. Забороняється прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов під час освітнього процесу. У разі порушення дисципліни викладач має право зобов'язати здобувача написати пояснювальну записку на ім'я завідувача кафедри та/або запропонувати залишити аудиторію (відключитися від конференції). Грубе порушення дисципліни прирівнюється до пропуску заняття без поважної причини.

Поточний контроль здійснюється під час:

- *аудиторної роботи* за допомогою опитування (в т.ч. участь у дискусії), тестування, виконання письмових завдань, вирішення ситуаційних завдань;
- *самостійної та індивідуальної роботи*: ведення конспекту або схематичне подання матеріалу, підготовки мультимедійної презентації, написання есе, складання тестових завдань, ситуаційних задач (кейсів), аналіз судового рішення тощо.

Підсумковий контроль – залік.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наукову діяльність здобувача: підготовка конкурсної наукової роботи, написання фахової наукової статті, участь в засіданнях наукового гуртка кафедри, підготовка доповідей за тематикою засідань гуртка, публікація тез доповідей тощо.

Критерії оцінювання кожного виду аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, а також наукової діяльності здобувачів визначено у **Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**, затвердженим на засіданні кафедри права (протокол №15 від 25.08.2021 року). Зі Стандартом організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права можна ознайомитися за посиланням <https://surl.li/ujjasd> або за **QR-кодом**.

Здобувач має відпрацювати пропущені семінарські заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Політика доброчесності. Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет спадкового права.
2. Принципи спадкового права.
3. Спадковий процес: поняття, зміст. Учасники спадкового процесу.
4. Спадкування: поняття, зміст. Об'єкти спадкування.
5. Спадщина. Склад спадщини. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини.
6. Право на спадкування. Особи, які мають право на спадкування.
7. Особи, які не мають права спадкувати.
8. Види спадкування, їх характеристика. Юридичний склад спадкування за законом і заповітом.

-
9. Спадкодавець. Охорона та захист його прав та інтересів.
 10. Право на заповіт. Поняття тестаментоздатності.
 11. Види заповітів, їх характеристика.
 12. Право заповідача на призначення спадкоємців. Підпризначення спадкоємця.
 13. Заповіт подружжя.
 14. Право заповідача на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом.
 15. Заповідальний відказ та інші форми зобов'язання спадкоємців.
 16. Право заповідача на скасування та зміну заповіту.
 17. Недійсність заповіту.
 18. Посвідчення заповіту нотаріусом.
 19. Посвідчення нотаріусом секретного заповіту. Порядок оголошення секретного заповіту.
 20. Посвідчення заповіту посадовою, службовою особою органу місцевого самоврядування, іншою посадовою, службовою особою.
 21. Таємниця заповіту. Тлумачення заповіту.
 22. Виконавець заповіту: його призначення, повноваження, обов'язки, права, припинення повноважень.
 23. Спадкування за заповітом і спадкування за законом: характерні риси, особливості, порівняльна характеристика.
 24. Відкриття спадщини. Момент відкриття, місце відкриття спадщини.
 25. Правовий статус спадкоємців.
 26. Прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини.
 27. Черги спадкоємців за законом. Зміна черговості одержання права на спадкування.
 28. Усунення спадкоємця за законом від спадкування.
 29. Особливості спадкування усиновленими та усиновлювачами.
 30. Спадкування за правом представлення. Спадкова трансмісія. Їх порівняльний аналіз.
 31. Особливості спадкування за правом на обов'язкову частку.
 32. Відмова від прийняття спадщини. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини.
 33. Розмір частки у спадщині. Поділ спадщини між спадкоємцями. Перерозподіл спадщини.

-
34. Кредитори спадкодавця як суб'єкти спадкових правовідносин.
Відповідальність спадкоємців по боргах спадкодавця.
35. Охорона спадкового майна як інститут спадкового права.
36. Нотаріальне провадження по вжиттю заходів щодо охорони спадкового майна.
37. Право спадкоємця на отримання свідоцтва про право на спадщину. Підстави виникнення обов'язку спадкоємця звернутися за свідоцтвом про право на спадщину.
38. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину.
39. Процесуальні особливості видачі свідоцтва про право на спадщину: загальні положення.
40. Видача свідоцтва про право на спадщину за законом.
41. Видача свідоцтва про право на спадщину за заповітом.
42. Спадкова справа, Спадковий реєстр: відомості, що заносяться до них.
43. Державна реєстрація права на спадщину.
44. Внесення змін у свідоцтво про право на спадщину. Скасування свідоцтва.
45. Видача свідоцтва про право на спадщину в разі смерті одного з подружжя.
46. Відумерлість спадщини. Процесуальні особливості розгляду судом справ про визнання спадщини відумерлою.
47. Договір довічного утримання як спосіб охорони прав власника майна, який потребує утримання.
48. Спадковий договір як спосіб охорони прав фізичної особи на випадок її смерті.

Кримінально-виконавче право

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-виконавче право» є:

навчальна - сприяти становленню сучасного всебічно-розвинутого кваліфікованого фахівця-юриста, здатного на достатньому рівні бути компетентним у відносинах з органами і установами виконання покарань та громадянами;

розвиваюча - формувати та розвивати правові знання студентів, уміння аналізувати нормативно-правові акти та інші документи; виробляти навички самостійного аналізу правових явищ, умінь застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; виробляти настанови на оволодіння професійними вміннями та навичками;

виховна - формувати ціннісні орієнтири студентів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати в майбутніх юристах високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

Перевагою навчальної дисципліни «Кримінально-виконавче право» є те, що її належне вивчення формує у студентів уявлення про: систему установ і органів виконання покарань; порядок і умови виконання та відбування всіх видів покарань; форми та порядок взаємодії з посадовими особами відповідних органів і установ виконання покарань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецеденту практики Європейського суду з прав людини.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**.

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни. Дисципліна «Кримінально-виконавче право» вивчається після опанування дисципліни «Кримінальне право» та

«Судові та правоохоронні органи України». Вона має тісні структурно-логічні зв'язки з такими навчальними дисциплінами, як «Кримінальний процес», «Криміналістика» тощо.

Дисципліна ґрунтується на положеннях Конституції України, Кримінально-виконавчому кодексі, міжнародних договорах у сфері поведження із засудженими.

Форми проведення занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, демонстрація, вирішення практичних завдань, самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Кримінально-виконавче право» передбачений підсумковий контроль **у формі заліку**.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 7

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Кримінально-виконавча політика України. Поняття і система кримінально-виконавчого права України.	12
2	Історія виникнення, становлення та розвитку кримінально-виконавчого законодавства України.	10
3	Органи і установи виконання покарань. Правове становище засуджених.	12

4	Нагляд та контроль за виконанням покарань. Участь громадськості у діяльності органів і установ виконання покарань.	14
5	Порядок і умови виконання покарань, не пов'язаних з ізоляцією від суспільства.	12
6	Підстави і порядок застосування взяття під варту.	14
7	Порядок і умови виконання покарань у виді довічного позбавлення волі, позбавлення волі на певний строк та арешту.	14
8	Особливості виконання покарань щодо військовослужбовців.	10
9	Звільнення засуджених з установ виконання покарань. Допомога особам, які звільнені від відбування покарання, контроль і нагляд за ними.	12
10	Міжнародне співробітництво з проблем виконання покарань.	10
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст. 141.

3. Загальна декларація прав людини: прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. Документ ООН А/РЕ 2/7А: статті 1-3, 5, 6-8, 22.

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р., зі змінами, внесеними Протоколом № 11 від 11 травня 1994 р. Конвенцію ратифіковано Законом України від 17 липня 1997 р. № 475/97-ВР «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції // Відомості Верховної Ради України. – 1997. - № 40. - Ст.263: статті 3, 13, 14; Протокол № 12 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ETS № 177): ратифіковано Законом

України від 9 лютого 2006 р. № 3435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. - № 27. – Ст. 229.

5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. Док. ООН A/RES/2200 A(XXI). Ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII від 19 жовтня 1973 р.: статті 2, 3, 7, 10, 16, 26.

6. Декларація про захист всіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання від 9 грудня 1975 р.: затверджено Резолюцією 3452 (XXX) Генеральної Асамблеї ООН // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 37-39.

7. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження й покарання від 10 грудня 1984 р. Конвенцію ратифіковано із застереженнями Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 3484-XI від 26 січня 1987 р. «Про ратифікацію Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання» // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1987. - № 6. – Ст. 101.

8. Звід принципів захисту всіх осіб, які піддаються затриманню чи ув'язненню будь-яким чином: затверджено Резолюцією 43/173 Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1988 р. // Права людини і професійні стандарти для працівників міліції та пенітенціарних установ в документах міжнародних організацій. – Амстердам-Київ: Українсько-американське бюро захисту прав людини, 1996: статті 1-7, 9, 13-16, 19-31, 33, 34.

9. Мінімальні стандартні правила поведження з в'язнями: схвалені першим конгресом ООН від 30 серпня 1955 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 11-36: статті 6, 55, 57-70.

10. Європейські в'язничні правила: затверджені Комітетом міністрів Ради Європи – рекомендація № R (87) 3 від 12 лютого 1987 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 143-164: частини 1-4.

11. Основні принципи поводження з в'язнями: затверджені Резолюцією 45/111 Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1990 року // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 99-100.

12. Кримінально-виконавче право : підручник / В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін. ; за ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. Харків : Право, 2011. 328 с.

13. Кримінально-виконавче право України : академічний курс : підручник / К.А. Автухов, А.П. Гель, І.С. Яковець. Київ : Юрінком Інтер, 2020.

14. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб / К.А. Автухов; за заг. ред. А.Х. Степанюка. – Х.: Право, 2015. – 160 с.

15. Кримінально-виконавче право України: підручник / В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. — Х.: Право, 2015. — 392 с.

Додаткова:

1. Конопельський В. Я. Кримінально-виконавчі засади диференціації та індивідуалізації виконання покарання у виді позбавлення волі в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / В. Я. Конопельський; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2015.

2. Маковій В. В. Виправний центр як суб'єкт виконання покарання у виді обмеження волі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / В. В. Маковій; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х., 2012.

3. Марисюк К. Б. Кримінально-правова політика у сфері майнових покарань в Україні : монографія / К. Б. Марисюк. – Львів; Тріада плюс, 2013.

4. Степанюк А.Ф. Право на особистий простір у кримінальновиконавчих установах. Питання боротьби зі злочинністю. Вип. 37. Харків: Право, 2019. С.73-91.

5. Корупційні та інші злочини, що вчиняються у сфері виконання покарань: кримінологічна характеристика та запобігання: навч. посібник /за заг. ред. д.ю.н., проф. О.Г. Колба. Київ.: Видавничий дім «Кондор», 2019.

6. Степанюк А.Х. Режим - це не «порядок виконання і відбування покарання», а програма соціальної допомоги при поводженні з ув'язненими. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2020. № 2 (12). С.110-125.

7. Степанюк А. Тюрма. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 2: М-Я / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін. ; наук. ред. О. М. Литвинов. – Харків : Факт, 2021. 870 с. (с.739-743).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. Більша частина матеріалу, який вноситься на поточний та підсумковий контроль, базується на лекціях. Здобувач має відпрацювати пропущені практичні заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач.

У випадку подовження військового стану допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom та СУДН «MOODLE».

Здобувач повинен заходити в аудиторію вчасно, мати з собою матеріали, необхідні для виконання завдань: конспект, навчальний посібник, письмові приладдя. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, самовільно залишати аудиторію, вмикати чи вимикати електронне обладнання без дозволу викладача. Забороняється прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов в аудиторії під час освітнього процесу. У разі порушення дисципліни викладач має право зобов'язати здобувача написати пояснювальну записку на ім'я завідувача кафедри та/або запропонувати залишити аудиторію. Грубе порушення дисципліни прирівнюється до пропуску заняття без поважної причини.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);

- за участь у конференціях, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Рейтинг компетентності здобувача з навчальної дисципліни, включає рейтинг компетентності з навчальної роботи (аудиторна робота та самостійна робота) та рейтинг компетентності з підсумкового контролю (контрольні заходи). Що відповідає пропорції за 100 бальною шкалою:

максимальний рейтинг з навчальної роботи – 60 балів (мінімальний 30 балів), максимальний рейтинг з підсумкового контролю – 40 балів. Якщо здобувач не зміг отримати мінімальної кількості балів з навчальної роботи (30 балів) або його загальний рейтинг компетентності складає менше 60 балів він вважається таким, що має академічну заборгованість.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у «Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права». Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням:

<https://surl.li/aeooyu> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Дотримання академічної доброчесності науково- педагогічними працівниками передбачає:

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково- педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття кримінально-виконавчої політики України.
2. Поняття кримінально-виконавчого права.
3. Місце кримінально-виконавчого права та кримінально-виконавчого законодавства в системі права.
4. Формування і розвиток пенітенціарного законодавства і права в Україні.
5. Історія розвитку кримінально-виконавчого законодавства і права України
6. Методи кримінально-виконавчого права.

-
7. Кримінально-виконавчі відносини, їх зміст та особливості
 8. Характеристика кримінально-виконавчого законодавства України.
 9. Поняття та види органів і установ держави, виконуючих засоби покарання.
 10. Поняття та види установ виконання покарань. Їх роль в досягненні мети кримінального покарання.
 11. Загальні положення виконання покарання у виді позбавлення волі.
 12. Розподілення засуджених за видами УВП.
 13. Поняття режиму у колоніях та засоби його забезпечення
 14. Умови відбування покарання у колоніях.
 15. Праця засуджених до позбавлення волі.
 16. Виховний вплив на засуджених до позбавлення волі
 17. Права та обов'язки осіб, засуджених до позбавлення волі.
 - 18.. Особливості відбування покарання у виправних колоніях мінімального та середнього рівнів безпеки.
 19. Особливості відбування покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки.
 20. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками.
 21. Особливості відбування покарання у виховних колоніях.
 22. Порядок і умови виконання та відбування покарання у виді довічного позбавлення волі.
 23. Правова природа, підстави і порядок застосування попереднього ув'язнення під варту.
 24. Підстави та загальні положення звільнення від відбування покарання.
 25. Порядок дострокового звільнення від відбування покарання.
 26. Допомога особам, які звільнені від відбування покарання.
 27. Поняття, підстави та порядок адміністративного нагляду за звільненими з місць позбавлення волі.
 28. Громадянське суспільство та європейські стандарти ув'язнення в'язнів.
 29. Система кримінальних покарань без позбавлення волі та органи, які виконують такі покарання.
 30. Порядок і умови виконання покарання у виді штрафу.
 31. Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

-
32. Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
 33. Порядок і умови виконання покарання у виді громадських робіт.
 34. Порядок і умови виконання покарання у виді виправних робіт.
 35. Порядок і умови виконання покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців.
 36. Порядок і умови виконання покарання у виді конфіскації майна.
 37. Порядок і умови виконання покарання у виді арешту.
 38. Порядок і умови виконання покарання у виді обмеження волі.
 39. Порядок і умови виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.
 40. Пенітенціарні системи сучасних зарубіжних країн.
 41. Політика держави у сфері виконання кримінальних покарань та її місце у політиці боротьби зі злочинністю.
 42. Поняття, предмет і принципи кримінально-виконавчого права.
 43. Наука кримінально-виконавчого права та об'єкти її дослідження.
 44. Предмет і система курсу кримінально-виконавчого права.
 45. Норми та джерела кримінально-виконавчого права
 - 46.. Особливості кримінально-виконавчої політики у сфері історії тюремної системи і законодавства Російської імперії.
 47. Чинне кримінально-виконавче законодавство в Україні та шляхи його реформування.
 48. Поняття та соціально-правовий зміст контролю за діяльністю органів і установ виконання покарань.
 49. Прокурорський нагляд і судовий контроль за діяльністю органів та установ виконання покарань.
 50. Правові основи участі громадськості в діяльності органів і установ кримінально-виконавчої системи.
 51. Форми участі громадськості в діяльності органів і установ виконання покарань.
 52. Завдання спостережних комісій і служб у справах неповнолітніх.
 53. Установи для попереднього ув'язнення.
 54. Правове становище осіб, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення.
 55. Режим у місцях попереднього ув'язнення.
 56. Підстави та порядок звільнення осіб, що тримаються під вартою.

-
57. Завдання слідчих ізоляторів.
 58. Правове становище засуджених до довічного позбавлення волі.
 59. Особливості тримання осіб, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі та соціально-психологічна робота з ними.
 60. Організація праці осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, заходи заохочення і стягнення.
 61. Громадський контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання.
 62. Історія міжнародного співробітництва в галузі поводження з засудженими.
 63. Міжнародні організації та форми їх діяльності у сфері захисту прав людини під час здійснення правосуддя.
Класифікація міжнародних актів про поводження з засудженими.

Практикум зі складання кримінальних процесуальних документів

Метою вивчення освітнього компоненту *«Практикум зі складання кримінальних процесуальних документів»* є набуття та поглиблення знань у галузі кримінального судочинства, формування вмінь та навичок складання кримінальних процесуальних документів та прийняття процесуальних рішень, правильного тлумачення та реалізації норм кримінального процесуального законодавства під час складання відповідних процесуальних документів; набуття студентами загальних компетентностей, зокрема, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях тощо; спеціальних компетентностей, зокрема, здатність застосовувати знання щодо завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, з таких галузей права, як кримінальне і кримінальне процесуальне право.

Вивчення освітнього компоненту *«Практикум зі складання кримінальних процесуальних документів»* сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти необхідний обсяг компетентностей, який виражається у динамічності комбінації знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей студента, яка визначає здатність його успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Програма ґрунтується на нормах Кримінального процесуального права України та суміжних галузей права, а також на досягненнях загальної теорії кримінального процесу та інших галузевих юридичних наук.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути **сформовані такі компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

Спеціальні (фахові) СК

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК20. Здатність правильно та повно відобразити результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР)**.

ПРН18. Правильно та повно відобразити результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

ПРН23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни є: попереднє опанування таких навчальних дисциплін як «Судові та правоохоронні органи», «Кримінальне процесуальне право», «Кримінальне право», «Криміналістика» тощо.

Форми проведення занять: практичні заняття.

Форма підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компонента «*Практикум зі складання кримінальних процесуальних документів*» передбачений підсумковий контроль у **формі заліку**.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 4 Семестр 8

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття зміст та види процесуальних документів досудового розслідування. Порядок та вимоги щодо їх оформлення.	15
2	Складання процесуальних документів під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.	15
3	Складання процесуальних документів під час повідомлення про підозру та продовження процесуальних строків	15
4	Складання процесуальних документів під час обрання, зміни та продовження строку дії запобіжних заходів.	15
5	Складання процесуальних документів під час проведення слідчих (розшукових) дій та оформлення результатів негласних слідчих (розшукових) дій.	15
6	Складання процесуальних документів під час застосування особливих порядків кримінального провадження.	15
7	Складання процесуальних документів під час оскарження рішень, дій чи бездіяльності дізнавача, слідчого та прокурора (здійснення функції судового контролю)	15
8	Складання процесуальних документів під час зупинення і закінчення досудового розслідування.	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення: 20.07.2022);
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n384> (дата звернення: 20.07.2022).
3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. №580-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 20.07.2022).
4. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України : Закон України від 15.03.2018 р. №2337-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> (дата звернення: 20.07.2022).
5. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23.12.1993 р. №3782-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12> (дата звернення: 20.07.2022).
6. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. №2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> (дата звернення: 20.07.2022).

Підручники, посібники:

1. Бойко О. П. та ін. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник Дніпро, Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 327 с.
2. Тертишник В. М. Правнича допомога та захист у кримінальному процесі : підручник. Київ : Алерта, 2018. 446 с.
3. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Особлива частина: підручник. Київ : Алерта, 2014. 420 с.
4. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : підручник. Київ: Істина, 2014. 432с.
5. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Загальна частина: підручник. Київ :Алерта, 2014. 440 с.
6. Кримінальний процес України: загальна частина : підручник / Волобуєва О. О. та ін. Київ, ВД «Дакор», 2015. 172с.
7. Кримінальний процес : підручник / Грошевий Ю.М. та ін. ; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків, Право, 2013. 824 с.
8. Погорецький М. А., Кучинська О. П. Процесуальні документи досудового

розслідування (слідчого, прокурора, адвоката та слідчого судді). Вид. 2-ге, переробл. і допов. 2018. 254 с.

9. Григоренко А. В. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні: практичний посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 238 с.

10. Практикум зі складання процесуальних документів : навч. посіб. О.П. Бойко та ін. Вид. 2-ге, переробл. і доп. Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. 308 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.
2. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ

України.

5. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в

Україні

6. <http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду.
7. <http://www.sbu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.
8. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора.
9. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
10. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
11. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім.

В.І.Вернадського.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу *«Практикум зі складання кримінальних процесуальних документів»* спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами.

Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. **Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань** визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у *«Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права»*. Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooum> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю. Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках допускається навчання в режимі он-лайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Поняття та види кримінальних процесуальних документів.
2. Загальні вимоги до кримінальних процесуальних документів.
3. Порядок прийняття та реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення або такі, що готуються, уповноваженими службовими особами.
4. Порядок визначення слідчого і прокурора-процесуального керівника, уповноважених на здійснення досудового розслідування.
5. Види кримінальних процесуальних документів, що складаються під час початку досудового розслідування. Вимоги закону до їх форми та змісту.
6. Процесуальний порядок початку досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування і ведення.
7. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні.
8. Фактичні і юридичні підстави для проведення слідчих (розшукових) дій та їх значення для забезпечення допустимості доказів.
9. Належний суб'єкт проведення слідчих (розшукових) дій та коло їх учасників.
10. Права, обов'язки та відповідальність учасників слідчої (розшукової) дії, порядок їх роз'яснення слідчим, прокурором або іншою уповноваженою особою перед її проведенням.
11. Вимоги закону до часу, місця та тривалості проведення слідчих (розшукових) дій.
12. Забезпечення участі понятих (застосування безперервного відеозапису) під час проведення слідчих (розшукових) дій.
13. Форми фіксації слідчих (розшукових) дій. Структура та зміст протоколу слідчої (розшукової) дії.
14. Ознайомлення учасників слідчої (розшукової) дії з текстом протоколу та його підписання.
15. Додатки до протоколів. Застосування технічних засобів фіксування ходу і результатів слідчої (розшукової) дії.
16. Особливості оформлення протоколу допиту.
17. Поняття та процесуальне значення повідомлення про підозру.
18. Випадки повідомлення про підозру.

-
19. Форма і зміст письмового повідомлення про підозру.
 20. Процесуальний порядок вручення письмового повідомлення про підозру.
 21. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.
 22. Фактичні і юридичні підстави застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
 23. Вимоги закону до форми та змісту клопотання сторони обвинувачення до слідчого судді місцевого суду про застосування окремих видів заходів забезпечення кримінального провадження. Додатки до клопотань.
 24. Порядок розгляду та вирішення слідчим суддею клопотань про застосування окремих видів заходів забезпечення кримінального провадження. Виконання ухвал слідчого судді.
 25. Процесуальний порядок продовження строків застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження, їх зміни та скасування.
 26. Особливості документального оформлення затримання особи без ухвали слідчого судді (суду).
 27. Підстави закриття кримінального провадження на стадії досудового розслідування та їх класифікація.
 28. Суб'єкти, уповноважені прийняти рішення про закриття кримінального провадження.
 29. Порядок закриття кримінального провадження. Вимоги закону до форми та змісту постанови (ухвали) про закриття кримінального провадження.
 30. Особливості закриття провадження щодо юридичної особи.
 31. Порядок оскарження постанови про закриття кримінального провадження, складеної різними уповноваженими особами.
 32. Процесуальний порядок відкриття матеріалів досудового розслідування іншій стороні. Документальне оформлення повідомлення про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування.
 33. Порядок надання доступу до матеріалів досудового розслідування та підтвердження факту такого надання.
 34. Строки ознайомлення сторін, потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, з матеріалами, до яких їм надано доступ, та порядок їх обмеження.

-
35. Відкриття сторонами кримінального провадження додаткових матеріалів, отриманих до або під час судового розгляду. Наслідки не відкриття матеріалів досудового розслідування іншої стороні.
 36. Суб'єкти, уповноважені складати обвинувальний акт.
 37. Структура і зміст обвинувального акта. Додатки до обвинувального акта.
 38. Реєстр матеріалів досудового розслідування.
 39. Надання копії обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування, його документальне оформлення.
 40. Порядок призначення підготовчого судового засідання. Судові рішення, які можуть бути ухвалені за його результатами.
 41. Обвинувальний вирок на підставі угоди, його структура і зміст.
 42. Ухвала про відмову в затвердженні угоди та повернення кримінального провадження прокурору для продовження досудового розслідування, її структура і зміст.
 43. Підстави закриття кримінального провадження в підготовчому судовому засіданні.
 44. Структура і зміст ухвали про закриття кримінального провадження.
 45. Ухвала по повернення обвинувального акта або відповідного клопотання прокурору, її структура і зміст.
 46. Ухвала про направлення обвинувального акта або відповідного клопотання до іншого суду для визначення підсудності, її структура і зміст.
 47. Ухвала про призначення судового розгляду на підставі обвинувального акта або відповідного клопотання.
 48. Ухвала про доручення представнику персоналу органу пробації скласти досудову доповідь.
 49. Процесуальний порядок зміни прокурором обвинувачення в суді першої інстанції та її документальне оформлення.
 50. Роз'яснення обвинуваченому нового обвинувачення та відкладення судового розгляду.
 51. Процесуальний порядок висунення додаткового обвинувачення.
 52. Початок провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду.
 53. Документальне оформлення відмови прокурора від підтримання публічного обвинувачення.

-
54. Наслідки відмови прокурора від підтримання публічного обвинувачення.
 55. Процесуальний порядок погодження зміни обвинувачення, висунення нового обвинувачення, відмови від підтримання публічного обвинувачення та початку провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду.
 56. Процесуальний порядок ухвалення судових рішень за результатами судового розгляду.
 57. Підстави закриття кримінального провадження судом.
 58. Документальне оформлення рішення про закриття кримінального провадження судом, його структура і зміст.
 59. Порядок постановлення ухвал судом першої інстанції.
 60. Структура і зміст ухвали суду першої інстанції.
 61. Виправдувальний вирок, його структура і зміст. Процесуальні наслідки виправдання особи.
 62. Види обвинувальних вироків. Вимоги закону до структури і змісту обвинувального вироку.
 63. Окрема думка судді.
 64. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.
 65. Право на апеляційне оскарження.
 66. Порядок і строки апеляційного оскарження.
 67. Вимоги закону до форми і змісту апеляційної скарги.
 68. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги.
 69. Структура і зміст ухвали суду апеляційної інстанції.
 70. Вирок, ухвала про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру суду апеляційної інстанції.
 71. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
 72. Право на касаційне оскарження.
 3. Порядок і строки касаційного оскарження.
 74. Вимоги закону до форми і змісту касаційної скарги.
 75. Структура і зміст постанови суду касаційної інстанції. Постановлення ухвал судом касаційної інстанції.

ПЕРЕЛІК ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Протокол усної заяви.
2. Постанова про об'єднання матеріалів досудових розслідувань в одне провадження.
3. Постанова про виділення матеріалів щодо підозрюваного в окреме провадження.
4. Повідомлення про підозру.
5. Постанова про залучення законного представника.
6. Постанова про доручення призначити адвоката.
7. Постанова про відмову у визнанні потерпілим.
8. Клопотання про застосування примусового приводу.
9. Подання про накладення грошового стягнення.
10. Клопотання про тимчасове позбавлення спеціального права.
11. Подання про накладення арешту на банківський вклад.
12. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання.
13. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.
14. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту.
15. Подання про зміну запобіжного заходу з особистого зобов'язання на домашній арешт.
16. Подання про продовження строку тримання під вартою.
17. Протокол затримання.
18. Протокол допиту потерпілого.
19. Протокол допиту свідка.
20. Протокол допиту підозрюваного.
21. Протокол одночасного допиту декількох осіб.
22. Протокол пред'явлення для впізнання особи за фотознімками;
23. Протокол пред'явлення особи для впізнання.
24. Протокол пред'явлення для впізнання предмету.
25. Клопотання про проведення обшуку.
26. Протокол обшуку.
27. Протокол огляду місця події.
28. Протокол слідчого експерименту.
29. Доручення про проведення слідчих (розшукових) дій.
30. Постанова про відібрання зразків для експертного дослідження.
31. Протокол відібрання зразків для експертного дослідження.
32. Постанова про призначення експертизи.

-
33. Постанова про зупинення досудового розслідування.
 34. Постанова про відновлення досудового розслідування.
 35. Постанова про оголошення підозрюваного в розшук.
 36. Постанова про зупинення досудового розслідування.
 37. Клопотання про продовження строку досудового розслідування.
 38. Постанова про закриття кримінального провадження.

Практикум зі складання цивільних процесуальних документів

Метою вивчення навчальної дисципліни «Практикум зі складання цивільних процесуальних документів» є поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти теоретичних та прикладних аспектів щодо системи, процесуально-правової природи, процесуального значення, функціонального навантаження, процесуальної форми, змісту, порядку складання і подання цивільних процесуальних документів, набуття відповідних умінь та навичок.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути **сформовані такі компетентності:**

Загальні (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.*
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.*
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.*
- ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.*
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.*
- ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.*

Спеціальні (фахові) (СК):

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

-
- СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
- СК20. Здатність правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПРН)**:

- ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН18. Правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.
- ПРН19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- ПРН20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
- ПРН21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- ПРН23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- ПРН24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.
- ПРН25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Передумовою для вивчення освітнього компоненту «Практикум зі складання цивільних процесуальних документів» є опанування змісту таких освітніх

компонентів як: Теорія держави та права; Судові та правоохоронні органи України; Цивільне процесуальне право; Цивільне право.

Форми проведення занять: практичні заняття.

Форма підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компонента «*Практикум зі складання цивільних процесуальних документів*» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 8

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Загальна характеристика цивільних процесуальних документів. Заяви по суті справи та заяви з процесуальних питань: загальна характеристика	6
2	Цивільні процесуальні документи у наказному провадженні: заява про видачу судового наказу, заява про скасування судового наказу	8
3	Заяви по суті справи у позовному провадженні: позовна заява	10
4	Зміна предмету та підстав позову, «уточнення» позовної заяви	8
5	Документальне оформлення усунення недоліків позовної заяви, яка залишена судом без руху	6
6	Заяви по суті справи у позовному провадженні: відзив на позовну заяву, відповідь на відзив, заперечення, пояснення	8

	третьої особи щодо позову або відзиву, додаткові пояснення щодо окремого питання	
7	Заяви з процесуальних питань у позовному провадженні: клопотання про витребування доказів; заява про забезпечення доказів	6
8	Заяви з процесуальних питань у позовному провадженні: клопотання про призначення експертизи	6
9	Заяви з процесуальних питань у позовному провадженні: заява про забезпечення позову, клопотання про заміну одного заходу забезпечення позову іншим, клопотання про скасування заходів забезпечення позову	6
10	Мирова угода сторін та її процесуальне оформлення	6
11	Заяви і клопотання стосовно динаміки цивільного процесу (зупинення провадження, поновлення провадження, закриття провадження)	6
12	Заяви і клопотання стосовно динаміки суб'єктного складу цивільного процесу (відводи, залучення третьої особи, процесуальне правонаступництво, виклик свідків, залучення спеціаліста, перекладача)	6
13	Загальна характеристика судових рішень як процесуальних документів, вимоги щодо їх змісту та форми	10
14	Апеляційна скарга. Відзив на апеляційну скаргу	8
15	Касаційна скарга. Відзив на касаційну скаргу	8
16	Заява про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами	6
17	Заяви по суті справи у окремому провадженні	6
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Демків Р.Я., Євхутич І.М., Курило Т.В., Кучер В.О., Парасюк В.М. Цивільно-процесуальні документи у наказному та окремому провадженнях (зразки оформлення) : навчально-методичний посібник / за ред. В.О. Кучера. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 192 с.
2. Ізарова І.О., Ханік -Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України : Навч. посіб. 3 - те вид. Київ : ВД «Дакор», 2019. 274 с.
3. Кройтор В.А., Садикова Я.М. Цивільний процес : Навчальний посібник. Суми, 2020. 387 с.
4. Процесуальні документи в цивільному судочинстві : навчально-методичний посібник / Н.Ю. Голубєва, І.В. Андронов, І.О. Бут. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 132 с.
5. Складання цивільно-правових документів : практикум / укл. О.М. Обривкіна ; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 256 с.
6. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
7. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с.
8. Цивільно-процесуальні документи у позовному провадженні (зразки оформлення): навч.-метод. посібник / Р.Я. Демків, І.М. Євхутич, Т.В. Курило, В.О. Кучер, В.М. Парасюк. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 212 с.

Додаткова:

1. Актуальні питання цивільного судочинства у світлі судової реформи в Україні : монографія / за заг. ред. Н.Ю. Голубєвої. Одеса: Юридична література, 2017. 212 с.
2. Васильєв С.В. Цивільний процес. Харків: Одисей. 2008. 408 с.
3. Курс цивільного процесу : підручник / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін. ; за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 1352 с.

4. Андрушко А.В. Принцип диспозитивності цивільного процесуального права України : дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2002. 201 с.

5. Гусаров К.В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядках : Монографія. Харків : Право, 2010. 352 с.

6. Дронов С.С. Темпоральні принципи цивільного судочинства України дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2019. 225 с.

7. Позовне провадження : монографія / В.В. Комаров, Д.Д. Луспенник, П.І. Радченко та ін. ; за ред. В.В. Комарова. Харків : Право, 2011. 552 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Для успішного опанування цього навчального курсу здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. Більша частина матеріалу, який виноситься на поточний та підсумковий контроль, базується на лекціях та семінарських заняттях.

Здобувач повинен заходити в аудиторію (підключатися до ZOOM-конференції) вчасно, мати з собою матеріали, необхідні для виконання завдань: конспект, навчальні матеріали, письмові приладдя. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, вмикати чи вимикати електронне обладнання без дозволу викладача. Забороняється прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов під час освітнього процесу. У разі порушення дисципліни викладач має право зобов'язати здобувача написати пояснювальну записку на ім'я завідувача кафедри та/або запропонувати залишити аудиторію (відключитися від конференції). Грубе порушення дисципліни прирівнюється до пропуску заняття без поважної причини.

Поточний контроль здійснюється під час:

- *аудиторної роботи* за допомогою опитування (в т.ч. участь у дискусії), тестування, виконання письмових завдань, вирішення ситуаційних завдань;

- *самостійної та індивідуальної роботи* (ведення конспекту або схематичне подання матеріалу), складання списку джерел окремої теми, аналіз судових рішень/аналіз прецедентів, написання есе, складання тестових завдань, складання ситуаційної задачі (кейсу) тощо.

Підсумковий контроль – залік.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наукову діяльність здобувача: підготовка конкурсної наукової роботи, написання фахової наукової статті, участь в засіданнях наукового гуртка кафедри, підготовка доповідей за тематикою засідань гуртка, публікація тез доповідей тощо.

Критерії оцінювання кожного виду аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, а також наукової діяльності здобувачів визначено **Стандарт організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**, затвердженим на засіданні кафедри права (протокол №15 від 25.08.2021 року). Зі Стандартом організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права можна ознайомитися за посиланням <https://surl.li/ujjasd> або за **QR-кодом**.

Здобувач має відпрацювати пропущені семінарські (практичні) заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські (практичні) заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна

відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Загальна характеристика та види цивільних процесуальних документів.
2. Заяви по суті справи: загальна характеристика, система
3. Заяви з процесуальних питань: загальна характеристика, система
4. Загальна характеристика вимог до процесуальних документів
5. Судовий збір
6. Правила подання і оформлення доказів при подання процесуальних документів
7. Заява про видачу судового наказу
8. Заява про скасування судового наказу
9. Позовна заява
10. Зустрічна позовна заява
11. Зміна предмету та підстав позову, «уточнення» позовної заяви
12. Усунення недоліків позовної заяви, яка залишена судом без руху
13. Заяви і клопотання щодо судового збору
14. Відзив на позовну заяву
15. Відповідь на відзив
16. Заперечення (заява по суті справи)
17. Пояснення третьої особи щодо позову або відзиву
18. Додаткові пояснення щодо окремого питання
19. Клопотання про витребування доказів
20. Заява про забезпечення доказів
21. Клопотання про призначення експертизи
22. Заява про забезпечення позову
23. Клопотання про заміну одного заходу забезпечення позову іншим
24. Клопотання про скасування заходів забезпечення позову
25. Мирова угода сторін та її процесуальне оформлення
26. Заяви і клопотання стосовно динаміки цивільного процесу (зупинення провадження, поновлення провадження, закриття провадження)
27. Заяви про відвід (самовідвід)

-
28. Заяви про залучення (вступ у справу) третьої особи
 29. Заяви про процесуальне правонаступництво
 30. Заява про виклик свідків
 31. Заява про залучення спеціаліста, перекладача
 32. Загальна характеристика судових рішень як процесуальних документів, вимоги щодо їх змісту та форми
 33. Рішення суду: вимоги щодо форми, змісту, порядку складання
 34. Ухвала суду: вимоги щодо форми, змісту, порядку складання
 35. Апеляційна скарга
 36. Відзив на апеляційну скаргу
 37. Касаційна скарга
 38. Відзив на касаційну скаргу
 39. Заява про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами
 40. Заяви по суті справи у окремому провадженні

Кваліфікація кримінальних правопорушень

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кваліфікація кримінальних правопорушень» є:

навчальна – сприяти становленню сучасного всебічно-розвинутого кваліфікованого фахівця-юриста для роботи в державних органах та приватних фірмах, здатного на достатньому рівні використовувати свої знання у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування та громадянами, формувати та розвивати правові знання слухачів, уміння аналізувати нормативно-правові акти та інші документи; виробляти навички самостійного аналізу кримінально-правових явищ, умінь застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; виробляти настанови на оволодіння професійними вміннями та навичками;

розвиваюча – формувати та розвивати правові знання слухачів, уміння аналізувати нормативно-правові акти та інші документи; виробляти навички самостійного аналізу правових явищ, умінь застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; виробляти настанови на оволодіння професійними вміннями та навичками;

виховна – формувати ціннісні орієнтири слухачів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності:**

Загальні (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.*
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.*

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК19. Здатність виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР):**

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Результати вивчення навчальної дисципліни «Кваліфікація кримінальних правопорушень». Згідно з вимогами освітньої програми, здобувачі повинні **знати:**

1) **на понятійному рівні:** основні положення принципи кваліфікації кримінальних правопорушень;

2) **на фундаментальному рівні:** особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи, проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, проти власності, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших кримінальних правопорушень;

3) **на практично-творчому рівні:** основи організації діяльності при розслідуванні кримінальних правопорушень, направлених на вірну їх кваліфікацію та збір відповідної доказової бази.

вміти:

1) **на репродуктивному рівні:** відтворювати основні поняття та категорії, що відображають сутність кваліфікації кримінальних правопорушень;

2) **на алгоритмічному рівні:** довільно використовувати засвоєні знання для розв'язання типових ситуацій, що виникають під час розслідування кримінальних правопорушень, а також організувати свою діяльність на основі певного алгоритму;

3) **на евристичному рівні:** орієнтуватися у процесі зміни професійних завдань та ускладнення оперативно-слідчої обстановки, знаходити шляхи розв'язку нетипових задач, що виникають під час розслідування кримінальних правопорушень;

4) **на творчому рівні:** переосмислювати наявні знання стосовно нових змін, що відбуваються в кримінальному законодавстві держави; варіативно розв'язувати професійні завдання; у вмінні самостійно вести експериментальну, науково-дослідницьку діяльність.

Передумовою для вивчення освітнього компоненту «Кваліфікація кримінальних правопорушень» є опанування змісту таких освітніх компонентів як: Судові та правоохоронні органи України; Кримінальне право; Кримінальне процесуальне право.

Форми проведення занять: лекції, семінарські та практичні заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, дебати, демонстрація, вирішення практичних завдань, аналіз ситуацій, тестування, складання та аналіз процесуальних документів, самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Кваліфікація кримінальних правопорушень» передбачений підсумковий контроль у **формі заліку.**

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 8

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Теорія і практика кваліфікації кримінальних правопорушень. Вплив воєнного стану на кваліфікацію кримінальних правопорушень.	11

2	Кваліфікація попередньої кримінально протиправної діяльності	12
3	Кваліфікація кримінальних правопорушень вчинених у співучасті	13
4	Помилки в кваліфікації кримінальних правопорушень	11
5	Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм	13
6	Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень.	11
7	Кваліфікація злочинів проти основ національної безпеки України	13
8	Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи	13
9	Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності	13
10	Кваліфікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності	10
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основні нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>
 (дата звернення 12.05.2024).

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. № 10. Ст. 506.

3. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. № 15. Ст. 717.

4. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (дата звернення 12.05.2024).

5. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон від 3.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 12.05.2024).

6. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/print1511514732405635>

підзаконні акти:

1. Про судову практику у справах про необхідну оборону: Постанова ПВСУ від 26.04.2002 р. №1 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011 (дата звернення: 10.08.2023).

2. Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м'яким: Постанова ПВСУ від 26.04.2002 р. №2 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/795_015 (дата звернення: 15.08.2023).

3. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: Постанова ПВСУ від 15.05.2002 р. № 2 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_014 (дата звернення: 12.08.2023).

4. Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова ПВСУ від 24.10.2003 р. №7 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225_016 (дата звернення: 11.08.2023).

5. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: Постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. №16 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/335_075 (дата звернення: 11.08.2023).

6. Про практику призначення військовослужбовцям покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: Постанова ПВСУ від 28.12.1996 р. №15 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою ПВСУ №17 26.12.2003 р.) // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956_009 (дата звернення: 11.08.2023).

7. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: Постанова ПВСУ від 16.04.2004 р. №5. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978_012 (дата звернення: 11.08.2023).

8. Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: Постанова ПВСУ від 16.04.2004 р. №5 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/456_011 (дата звернення: 11.08.2023).

9. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова ПВСУ від 23.12.2005 р. №13 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/934_011 (дата звернення: 11.08.2023).

10. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова ПВСУ від 23.12.2005 р. № 12 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/923_034 (дата звернення: 11.08.2023).

11. Про внесення змін та доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 року № 7 „Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 р. № 8 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235_012 (дата звернення: 11.08.2023).

12. Про внесення доповнення до постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 року № 7 „Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 11 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/678_045 (дата звернення: 11.08.2023).

13. Про звернення до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 4, частин першої та четвертої статті 5, частини третьої статті 74 Кримінального кодексу України, статті 73 Закону України “Про Конституційний Суд України: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 року № 4 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235_013 (дата звернення: 11.08.2023).

14. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидивів кримінальних правопорушень та їх правові наслідки: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 року № 7 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10#Text> (дата звернення: 08.05.2024).

Підручники:

1. Кримінальне право України. Частина 1 : конспект лекцій: навчально-методичний посібник для здобувачів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П. Чернівці, 2022. 182с.

2. Кримінальний процес: підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ:, «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.

Інтернет-ресурси:

1. www.rada.gov.ua (офіційний сайт Верховної Ради України).

2. www.mvs.gov.ua (офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України).

3. www.scourt.gov.ua (офіційний сайт Верховного Суду України).

4. www.reyestr.court.gov.ua (електронна база даних Єдиного державного реєстру судових рішень).

5. www.nbuv.gov.ua (офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Для успішного опанування цього навчального курсу здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. Більша частина матеріалу, який виноситься на поточний та підсумковий контроль, базується на лекціях та семінарських заняттях.

Здобувач повинен підключатися на заняття вчасно, мати з собою матеріали, необхідні для виконання завдань: конспект (письмовий або в електронному виді), навчальний посібник. Забороняється відволікати одногрупників та викладача,

самовільно відключатися від заняття. Забороняється паралельне прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов під час освітнього процесу. У разі порушення дисципліни викладач має право зобов'язати здобувача написати пояснювальну записку на ім'я завідувача кафедри та/або запропонувати залишити конференцію. Грубе порушення дисципліни прирівнюється до пропуску заняття без поважної причини.

Поточний контроль здійснюється під час:

- *аудиторної роботи* за допомогою опитування (в т.ч. участь у дискусії), тестування, виконання письмових завдань, вирішення ситуаційних завдань;

- *самостійної та індивідуальної роботи*: ведення конспекту або схематичне подання матеріалу, підготовки мультимедійної презентації, написання есе, складання тестових завдань, ситуаційних задач (кейсів), аналіз судового рішення/прецедентів тощо.

Підсумковий контроль – *залік*.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наукову діяльність здобувача: підготовка конкурсної наукової роботи, написання фахової наукової статті, участь в засіданнях наукового гуртка кафедри, підготовка доповідей за тематикою засідань гуртка, публікація тез доповідей тощо.

Критерії оцінювання кожного виду аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, а також наукової діяльності здобувачів визначено **Стандарт організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**, затвердженим на засіданні кафедри права (протокол №15 від 25.08.2021 року). Зі Стандартом організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права можна ознайомитися за посиланням <https://surl.li/uijasd> або за QR-кодом

Здобувач має відпрацювати пропущені семінарські заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на таких заняттях надавав викладач. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що

проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Політика доброчесності. Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Визначення поняття кваліфікації кримінальних правопорушень. Підстави кваліфікації кримінальних правопорушень.
2. Юридичне закріплення результатів кваліфікації кримінальних правопорушень. Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень.
3. Значення правильної кваліфікації кримінальних правопорушень. Особливості кваліфікації кримінального правопорушення в процесі застосування кримінально-правової норми. Відмежування кримінальних правопорушень у ході кримінально-правової кваліфікації.
4. Взаємозв'язок курсу «Кваліфікація кримінальних правопорушень» з іншими навчальними дисциплінами: кримінальним правом та процесом, криміналістикою, адміністративним правом, цивільним правом, кримінально-виконавчим правом

тощо.

5. Поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення за чинним кримінальним законодавством України.

6. Готування до кримінального правопорушення, його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види підготовчих дій. Підшукування або пристосування засобів чи знарядь, підшукування співучасників або змова на вчинення кримінального правопорушення, усунення перешкод, а також інше умисне створення умов для вчинення кримінального правопорушення. Відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру. Відповідальність за готування до кримінального правопорушення за КК України.

7. Правові наслідки готування до кримінального правопорушення невеликої тяжкості. Значення готування до вчинення кримінального правопорушення. Кваліфікація деяких видів готування.

8. Замах на кримінальне правопорушення, його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види замаху на кримінальне правопорушення: закінчений та незакінчений; замах на непридатний об'єкт та замах з непридатними засобами. Значення такого розподілу для кваліфікації кримінальних правопорушень. Відмежування замаху від готування до кримінального правопорушення.

9. Значення замаху на вчинення кримінальних правопорушень. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення при альтернативному й неконкретизованому умислі.

10. Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення у складах з матеріальним, формальним та усіченим складом. Значення встановлення конструкції складу кримінального правопорушення при кваліфікації кримінальних правопорушень..

11. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні та добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця, її поняття та ознаки.

12. Стадії вчинення кримінального правопорушення, на яких можлива добровільна відмова. Підстави усунення кримінальної відповідальності за добровільну відмову від доведення кримінального правопорушення до кінця. Наслідки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до

кінця та їх значення для вирішення питання про притягнення особи до кримінальної відповідальності.

13. Поняття і значення співучасті у кримінальному правопорушенні та її об'єктивні і суб'єктивні ознаки.

14. Умисна спільна участь декількох суб'єктів кримінального правопорушення у вчиненні умисного кримінального правопорушення. Зміст цієї ознаки та значення при притягненні особи до кримінальної відповідальності.

15. Суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників.

16. Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Питання про можливість одностороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками. Вольовий момент умислу співучасників.

17. Питання про можливість співучасті в кримінального правопорушення злочинах, які вчинені з необережності. Відокремлення співучасті від «необережного заподіяння шкоди».

18. Значення мотиву та мети при вчиненні кримінального правопорушення у співучасті.

19. Види співучасників та їх визначення в Кримінальному кодексі України. Виконавець та співвиконавець кримінального правопорушення. Організатор кримінального правопорушення.

20. Підбурювач до кримінального правопорушення. Способи підбурювання. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки підбурювання. Пособник кримінального правопорушення. Види пособництва. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки пособництва. Відмежування пособництва від підбурювання.

21. Кваліфікація дій виконавця. Кваліфікація дій організатора, пособника, підбурювача.

22. Форми співучасті. Питання про форми співучасті в науці кримінального права.

23. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією. Кваліфікація дій учасників організованої групи чи злочинної організації.

24. Призначення покарання співучасникам. Спеціальні питання відповідальності співучасників.

-
25. Кваліфікація опосередкованого виконавства. Кваліфікація кримінальних правопорушень зі спеціальним суб'єктом.
26. Провокація кримінального правопорушення.
27. Екセス виконавця. Види ексцесу виконавця: кількісний та якісний. Кваліфікація кримінальних правопорушень при ексцесі виконавця.
28. Невдале підбурювання та пособництво.
29. Добровільна відмова співучасників. Добровільна відмова виконавця. Кваліфікація дій інших співучасників при добровільній відмові виконавця. Особливості добровільної відмови підбурювача та пособника.
30. Поняття причетності до кримінального правопорушення. Види причетності: переховування, неповідомлення, потурання. Кваліфікація причетності до кримінального правопорушення
31. Поняття та види помилок в кримінальному праві.
32. Юридична помилка, її види і вплив на кримінальну відповідальність. Кваліфікація при юридичній помилці.
33. Фактична помилка, її види і вплив на вирішення питання про кримінальну відповідальність. Помилка в: об'єкті кримінального правопорушення; предметі кримінального правопорушення; потерпілому; кримінальної протиправності; причинному зв'язку та у наслідках кримінального правопорушення злочину. Значення помилок в діяльності органів досудового розслідування.
34. Кваліфікація кримінального правопорушення при помилці в об'єкті та предметі. Кваліфікація при помилці в особі потерпілого.
35. Кваліфікація при помилці причинного зв'язку. Кваліфікація кримінального правопорушення злочинів при помилці в суспільно-небезпечних наслідках.
36. Випадки, які приєднуються до помилок і помилка щодо особи; відхилення дії чи удару. Кваліфікація посягання при «відхиленні дії».
37. Поняття конкуренції кримінально-правових норм. Види конкуренції. Розмежування конкуренції та колізії.
38. Поняття загальної та спеціальної норми. Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції загальної та спеціальної норм.
39. Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції частини та цілого.

40. Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кваліфікуючих або пом'якшуючих ознак складів кримінальних правопорушень. Конкуренція між кваліфікованим і особливо кваліфікованим складами кримінальних правопорушень.

41. Конкуренція між привілейованим і кваліфікованим складами кримінальних правопорушень. Конкуренція між привілейованим та особливо привілейованим складами кримінальних правопорушень.

42. Поняття множинності кримінальних правопорушень. Соціальна та юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень злочинів та її значення в діяльності органів досудового розслідування.

43. Види множинності кримінальних правопорушень. Загальні правила кваліфікації множинності кримінальних правопорушень.

44. Одичне кримінальне правопорушення як структурний елемент множинності кримінальних правопорушень.

45. Види одичних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені одичні кримінальних правопорушень: (триваючі, продовжувані та складні кримінальні правопорушення). Кваліфікація триваючих, продовжуваних і складених кримінальних правопорушень.

46. Сукупність кримінальних правопорушень та її ознаки. Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна та реальна сукупність. Відмежування ідеальної сукупності від одичного злочину.

47. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм. Кваліфікація сукупності кримінальних правопорушень.

48. Повторність кримінального правопорушення та її ознаки. Види повторності: повторність, не пов'язана із засудженням (фактична повторність) та повторність, пов'язана із засудженням (рецидив).

49. Види фактичної повторності: повторність тотожних, однорідних та різнорідних кримінального правопорушення.

50. Кваліфікація повторності.

51. Рецидив кримінальних правопорушень злочину: поняття та ознаки. Види рецидиву: загальний, спеціальний, простий, складний (багаторазовий), пенітенціарний, особливо небезпечний. Значення рецидиву в діяльності органів

досудового розслідування. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень.

52. Аналіз достатності фактичних обставин скоєння діянь, які підпадають під юридичні ознаки кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

53. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Вибір конкретної норми Особливої частини КК (статтю та її частину або пункт) та дослідження її чинності в часі, просторі, за колом осіб.

54. Відмежування кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я особи від інших кримінальних правопорушень, пов'язаних із заподіянням смерті, тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, створення загрози для життя, здоров'я чи безпеки особи і т.п.

55. Помилки, що допускаються у судовій практиці при кваліфікації кримінальних правопорушень злочинів проти життя та здоров'я особи.

56. Умови звільнення від кримінальної відповідальності, заміна її іншими заходами державного примусу.

57. Кваліфікація кримінальних правопорушень злочинів проти чужої (приватної, комунальної та державної) власності.

58. Помилки, що допускаються у судовій практиці при кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності.

59. Умови звільнення від кримінальної відповідальності, заміна її іншими заходами примусового впливу.

60. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

61. Умови звільнення від кримінальної відповідальності, заміна її іншими заходами примусового характеру.

62. Вплив воєнного стану на кваліфікацію кримінальних правопорушень.

Господарський процес

Метою вивчення навчальної дисципліни «Господарський процес» є ознайомлення студентів з основами правового регулювання господарських відносин та процесуальних механізмів захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання. Дисципліна «Господарський процес» спрямована на формування у студентів розуміння принципів та норм господарського процесуального права, а також навичок застосування процесуальних норм у практичній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- ЗК3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.*
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.*
- ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.*
- ЗК7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.*

Спеціальні (фахові) (СК):

- СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.*
- СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права*
- СК11 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.*
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.*
- СК13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.*
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.*
- СК20. Здатність правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.*

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні програмні результати навчання (ПР):

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 18. Правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

ПРН 19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Передумови для вивчення освітнього компоненту «Господарський процес»

Теорія держави і права, Конституційне право, Цивільне право, Господарське право, Корпоративне право, Цивільний процес, Адміністративне право, Судові та правозахисні органи, Кримінальне процесуальне право. Опанування цивільного та господарського права, ознайомленість із процесуальним правом.

Форми проведення занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, демонстрація, вирішення практичних завдань, самостійна та індивідуальна робота.

Форма підсумкового контролю: Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою

результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Господарський процес» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
 Курс 4 Семестр 8

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Основи господарського процесу.	15
2	Суб'єкти господарського процесу.	15
3	Порядок подання позовів у господарському судочинстві.	15
4	Засоби доказування у господарському процесі.	15
5	Господарські процесуальні документи.	15
6	Судові засідання та їх проведення.	15
7	Спеціальні процедури у господарському процесі.	15
8	Виконання судових рішень у господарських спорах.	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р // ВВР України. - 2016. - № 28. -

Ст. 532 в редакції від 02.06.2016 р. № 1401-VIII.

2. Господарський процесуальний кодекс України. Заону України № 1798-XII від 6 листопада 1991 року в редакції № 2147-VIII від 03.10.2017р.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12> (дата звернення: 12.02.2019).

3. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України.

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63518 (дата звернення: 12.02.2019).

4. Коваленко Т.С. Господарське процесуальне право України: навч. посіб. Т.С. Коваленко, С.В. Єськов. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. 229 с.

5. Ніколенко Л.М. Господарське процесуальне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл. М. Ніколенко. Одеса: Фенікс, 2011. 508 с.

6. Господарський процес : навч. посіб. С. Л. Дембіцька, Н. М. Зільник ; Нац. ун-т; Львів. Вид-во Львів. політехніки, 2018. - 267 с.

7. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях) : навч. посіб. [Н. В. Никитченко та ін.] ; за ред. Н. В. Никитченко ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. - Чернігів : Десна Поліграф, 2019. - 439 с.

8. Господарське процесуальне право: Підручник. О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х.: Одісей, 2012. 400 с

9. Господарський процес: підручник. Світличний О. П. Вид. 2, перероб. і доп. К.: НУБіП України, 2018. 342 с

Додаткова:

1. Коментарі ГПК України.

2. Навчальні посібники, монографії з господарського процесу. Постанови Пленуму колишнього Верховного Суду України та колишнього Вищого господарського суду України, правові позиції Верховного Суду з процесуальних питань у господарських справах.

3. Зразки господарсько-правових документів (в документальному чи електронному вигляді)

Інформаційні ресурси:

<https://www.rada.gov.ua/>

<https://ligazakon.net/>

<https://court.gov.ua/>

<https://www.rada.gov.ua/>

<https://ligazakon.net/>

<https://court.gov.ua/>

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Господарський процес» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів завизначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у «**Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**». Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooum> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю.

Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Що таке господарський процесуальний кодекс, і яке його значення у правовій системі України?
2. Які основні принципи господарського судочинства?
3. Що розуміється під юрисдикцією господарських судів?
4. Які справи підсудні господарським судам?
5. Що таке позов, і які його види існують?
6. Які вимоги до форми і змісту позовної заяви?
7. Який порядок подання позовної заяви до господарського суду?

-
8. Що таке відповідач у господарському процесі, і які його права та обов'язки?
 9. Що таке процесуальні права та обов'язки сторін у господарському процесі?
 10. Що розуміється під доказами у господарському процесі?
 11. Які види доказів використовуються у господарському процесі?
 12. Що таке доказування, і які його основні принципи?
 13. Яка процедура витребування доказів у господарському процесі?
 14. Які процесуальні дії може вчиняти господарський суд при підготовці справи до розгляду?
 15. Що таке забезпечення позову, і в яких випадках воно застосовується?
 16. Які строки розгляду справ у господарському суді?
 17. Який порядок проведення судових засідань у господарському суді?
 18. Які вимоги до оформлення та змісту судових рішень у господарському процесі?
 19. Що таке ухвали господарського суду, і в яких випадках вони виносяться?
 20. Що таке апеляційна скарга, і як її подати?
 21. Який порядок розгляду справ в апеляційному суді?
 22. Які повноваження апеляційного суду у господарському процесі?
 23. Що таке касаційна скарга, і які вимоги до її подання?
 24. Який порядок розгляду справ у касаційній інстанції?
 25. Які повноваження касаційного суду у господарському процесі?
 26. Що таке перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами?
 27. Що таке процесуальне правонаступництво у господарському процесі?
 28. Які особливості розгляду корпоративних спорів у господарському процесі?
 29. Які особливості розгляду справ про банкрутство у господарському процесі?
 30. Які особливості розгляду спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності?
 31. Що таке наказне провадження у господарському процесі?
 32. Які види забезпечувальних заходів застосовуються у господарському процесі?
 33. Що таке господарський договір, і яке його значення у господарському процесі?
 34. Які правові наслідки невиконання господарських зобов'язань?
 35. Що таке процесуальні строки у господарському процесі, і які вони бувають?
 36. Що таке судовий розгляд справи по суті, і яка його процедура?
 37. Які права та обов'язки мають треті особи у господарському процесі?
 38. Яка роль прокурора у господарському процесі?

-
39. Які особливості судового розгляду справ за участю іноземних суб'єктів господарювання?
40. Що таке судова медіація у господарському процесі, і які її основні принципи?
41. Що таке примусове виконання судових рішень у господарському процесі?
42. Які види виконавчих документів використовуються у господарському процесі?
43. Що таке виконавче провадження, і яка його процедура?
44. Які санкції можуть бути застосовані до сторін за невиконання судових рішень?
45. Що таке господарське процесуальне представництво, і які його основні форми?
46. Які вимоги до складання процесуальних документів у господарському процесі?
47. Яка роль експертів у господарському процесі?
48. Що таке попередній розгляд справи у господарському суді?
49. Які особливості розгляду справ у господарському суді за скороченою процедурою?
50. Що таке процесуальні дії, і які вони бувають у господарському процесі?
51. Які підстави для відводу судді у господарському процесі?
52. Що таке зловживання процесуальними правами, і які його наслідки?
53. Що таке перегляд судових рішень у Верховному Суді у господарському процесі?
54. Які особливості господарського судочинства за участю державних органів?
55. Що таке процесуальні витрати у господарському процесі, і які їх види?
56. Яка процедура подання касаційної скарги у господарському процесі?
57. Які обставини можуть бути підставою для відновлення пропущеного процесуального строку?
58. Що таке арбітражний суд, і які його функції у господарському процесі?
59. Які особливості розгляду справ у господарському суді, що стосуються майнових прав іноземних громадян?
60. Які особливості апеляційного та касаційного оскарження рішень у справах про банкрутство?

Організація та методика розслідування кримінальних правопорушень

Метою вивчення освітнього компонента *«Організація та методика розслідування кримінальних правопорушень»* є поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти системи наукових положень щодо найбільш ефективної організації і здійснення процесу розслідування та попередження окремих видів кримінальних правопорушень, а також прийомів досудового розслідування в цілому, а також окремих слідчих (розшукових) дій з урахуванням оперативно-розшукових заходів; набуття спеціальних практичних навичок і вмінь ефективного застосування криміналістичних знань, техніко-криміналістичних засобів і методів у практичній діяльності з розслідування і попередження різних видів кримінальних правопорушень; опанування здобувачами вищої освіти необхідною науково-методологічною підготовкою, що забезпечить їм можливість визначення та оцінки проблемних ситуацій, пошуку ефективного їх розв'язання, використовуючи навички творчого мислення та удосконалення свого професійного рівня; формування навичок прийняття рішень у складних правозастосовних ситуаціях, набуття вмінь здійснення логічних та послідовних дій по доказуванню всіх обставин кримінального правопорушення та прийняття відповідних процесуальних рішень по спаруванню досудового розслідування та ін.

Вивчення освітнього компоненту *«Організація та методика розслідування кримінальних правопорушень»* сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти необхідний обсяг компетентностей, який виражається у динамічності комбінації знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей студента, яка визначає здатність його успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. Програма ґрунтується на нормах Кримінального процесуального права та інших галузевих юридичних наук.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути **сформовані такі компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) СК:

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК20. Здатність правильно та повно відобразити результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати навчання (ПР):**

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

Передумови для вивчення освітнього компоненту є попереднє опанування таких навчальних дисциплін як Криміналістика, Кримінальне процесуальне право, Кримінальне право тощо.

Форми проведення занять – лекції, семінарські та практичні заняття.

Форма підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компоненту «Організація розслідування кримінальних правопорушень» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 8

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Поняття та загальні положення щодо організації розслідування кримінальних правопорушень	13
2	Організація розслідування кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я та статевої свободи особи	15

3	Розслідування кримінальних правопорушень проти власності	15
4	Розслідування кримінальних правопорушень проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності	17
5	Розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів	15
6	Розслідування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності	15
7	Особливості розслідування кримінальних правопорушень, учинених неповнолітніми	15
8	Особливості розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими кримінальними угрупованнями	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341III URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 10.06.2022)
2. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. (дата звернення 10.06.2022)
3. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 11.06.2022).
4. В. В. Шаблистий, А. Ф. Волобуєв, Г. Л. Д'яковський та ін. Навчальний посібник для підготовки до державного екзамену з дисциплін «Кримінальний процес», «Криміналістика». Дніпро : ДДУВС, 2024. 332 с.
5. В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. 5-те вид. переробл. і доп. Київ: Ін Юре, Криміналістика 1 та 2 т.: підручник 2019. 640 с

6. К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, Ю. А. Чаплинська. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 419 с.

7. В.В. Пясковський, Ю.М. Черноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. Криміналістика: підручник К.: Центр учбової літератури, 2015. 544 с.

Додаткова:

1. Бідняк Г.С. Використання спеціальних знань на досудовому розслідуванні: навч. пос. Ганна Сергіївна Бідняк, Ігор Володимирович Пиріг. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 134 с.

2. Єфімов М.М. Розслідування кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності : навч. посібник. 2-е вид., доп. і перероб. М.М. Єфімов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 188 с.

3. Кириченко В.Л. Особливості діяльності слідчого під час розслідування суспільно небезпечного діяння, вчиненого особою з розладами психіки і поведінки. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 3. С. 68-73.

4. Кобзар О. Ф., Чаплинський К. О. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навчальний посібник. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 161 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
4. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні
5. <http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду.
6. <http://www.sbu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.
7. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора.

8. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.

9. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.

10. <http://www.nbu.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім.

В.І.Вернадського.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Організація розслідування кримінальних правопорушень» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами.

Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

Політика оцінювання результатів навчання. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначені кафедрою права та знайшли своє відображення у «**Стандарті організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**». Зі змістом документу можна ознайомитися на сайті Університету в розділі «Силабуси навчальних дисциплін/ Бакалавр / D8/081 Право» або за посиланням: <https://surl.li/aeooum> або за QR-кодом.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, то він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовані процедурами університету.

Політика академічної доброчесності. За дотримання студентом політики академічної доброчесності під час виконання поставлених завдань кафедрою може бути прийняте рішення про надання здобувачу вищої освіти додаткових балів у період підсумкового контролю. Під час організації освітнього процесу у виняткових випадках допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom, системи управління дистанційним навчанням «MOODLE».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Поняття криміналістичної методики, її значення і завдання. Структура криміналістичної методики.
2. Поняття криміналістичної характеристики та її структура.
3. Етапи розслідування злочинів та їх зміст.
4. Виявлення слідчим причин та умов, які сприяли вчиненню злочину, та основні заходи його профілактичної діяльності.
5. Криміналістична характеристика вбивств.
6. Початкові слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукові заходи при розслідуванні вбивств.

-
7. Планування розслідування вбивства на подальшому етапі.
 8. Особливості розслідування спричинення тілесних ушкоджень.
 9. Типові слідчі ситуації в справах про вбивства.
 10. Криміналістична характеристика зґвалтувань та інших статевих злочинів.
 11. Особливості початку провадження по зґвалтуванням та інші статеві злочини.
Обставини, які підлягають встановленню, дослідженню та доказуванню при розслідуванні зґвалтувань.
 12. Початкові (невідкладні) слідчі (розшукові) дії і оперативно-розшукові заходи у найбільш розповсюджених типових слідчих ситуаціях при розслідуванні зґвалтувань.
 13. Порядок призначення та приведення судово-медичної та інших експертиз в справах про зґвалтування.
 14. Криміналістична характеристика крадіжок.
 15. Типові слідчі ситуації у справах про крадіжки і обумовлені ними початкові (невідкладні) слідчі (розшукові) дії і оперативно-розшукові заходи.
 16. Обставини, які підлягають встановленню, дослідженню та доказуванню в справах про крадіжки.
 17. Подальші слідчі (розшукові) дії в найбільш розповсюджених типових слідчих ситуаціях в справах про крадіжки.
 18. Криміналістична характеристика грабежів і розбоїв.
 19. Джерела інформації про грабежі або розбої.
 20. Найбільш розповсюджені типові слідчі ситуації в справах про грабежі і розбої.
 21. Планування початкових (невідкладних) слідчих (розшукових) дії і оперативно-розшукових заходів відносно до типових слідчих ситуацій в справах про грабежі і розбої.
 22. Особливості проведення подальших слідчих (розшукових) дії в справах про грабежі і розбої.
 23. Різновиди вчинення шахрайства.
 24. Криміналістична характеристика шахрайства.
 25. Початкові (невідкладні) слідчі (розшукові) дії і оперативно-розшукові заходи у найбільш розповсюджених типових слідчих ситуаціях в справах про шахрайство.
 26. Планування подальших слідчих (розшукових) дії при розслідуванні шахрайства.
Встановлення причин та умов, які сприяли вчиненню злочинів даної категорії.
 27. Криміналістична характеристика вимагання.

-
28. Типові слідчі ситуації у справах про вимагання і обумовлені ними початкові (невідкладні) слідчі (розшукові) дії і оперативно-розшукові заходи.
 29. Характеристика основних видів експертиз, що призначаються у справах про вимагання. Значення таких досліджень у ході розслідування.
 30. Криміналістична характеристика контрабанди.
 31. Типові слідчі ситуації та відповідні ним комплекси слідчих (розшукових) дії і оперативно-розшукових заходів, що провадяться на початковому етапі розслідування контрабанди.
 32. Планування подальшого етапу розслідування контрабанди.
 33. Криміналістична характеристика ухилень від сплати податків.
 34. Характеристика основних видів експертиз, що призначаються у справах про ухилення від сплати податків.
 35. Криміналістична характеристика злочинів проти довкілля.
 36. Обставини, які підлягають встановленню, дослідженню і доказуванню при розслідуванні злочинів проти довкілля.
 37. Планування та організація розслідування злочинів проти довкілля на початковому етапі.
 38. Встановлення причин та умов, які сприяли вчиненню злочинів проти довкілля, та характеристика основних профілактичних заходів.
 39. Криміналістична характеристика тероризму.
 40. Криміналістична характеристика бандитизму.
 41. Планування розслідування бандитизму відповідно до типових слідчих ситуацій.
 42. Криміналістична характеристика хуліганства.
 43. Початкові (невідкладні) слідчі (розшукові) дії і оперативно-розшукові заходи у найбільш розповсюджених типових слідчих ситуаціях в справах про хуліганство.
 44. Криміналістична характеристика завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.
 45. Особливості початку провадження про завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності та обставини, які підлягають доказуванню під час розслідування цих злочинів.
 46. Типові слідчі ситуації та відповідні ним комплекси слідчих (розшукових) дії і оперативно-розшукових заходів, що провадяться на початковому етапі розслідування

завідомо неправдивих повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.

47. Криміналістична характеристика дорожньо-транспортних пригод (ДТП).
48. Особливості початку провадження по ДТП. Огляд місця ДТП, транспортного засобу, інших речей на місці події.
49. Планування розслідування у справі: висунання слідчих версій, визначення комплексу початкових слідчих (розшукових) дії та оперативних заходів для розшуку транспортних засобів, що зникли з місця ДТП.
50. Криміналістична характеристика підпалів та злочинів, пов'язаних з порушенням протипожежних правил безпеки.
51. Обставини, які підлягають встановленню, дослідженню і доказуванню при розслідуванні підпалів та злочинів, пов'язаних з порушенням протипожежних правил безпеки.
52. Особливості огляду місця пожежі. Використання результатів огляду місця пожежі для висунення слідчих версій.
53. Планування слідчих (розшукових) дії і оперативно-розшукових заходів відносно до типових слідчих ситуацій в справах про підпали.
54. Криміналістична характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
55. Обставини, що підлягають встановленню, дослідженню і доказуванню в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
56. Типові слідчі ситуації у справах про злочини в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та обумовлені ними початкові (невідкладні) слідчі (розшукові) дії і оперативно-розшукові заходи.
57. Криміналістична характеристика злочинів, вчинених з використанням ЕОМ.
58. Способи вчинення та класифікація комп'ютерних злочинів.
59. Тактика слідчих (розшукових) дії при розкритті та розслідуванні злочинів у сфері використання ЕОМ, систем та комп'ютерних мереж.
60. Загальні положення пошуку, вилучення та зберігання доказової інформації, отриманої при розслідуванні злочинів у сфері використання ЕОМ. Можливості судових експертиз при дослідженні носіїв електронної інформації.
61. Криміналістична характеристика злочинів у сфері службової діяльності.
62. Планування та проведення тактичних операцій по викриттю хабарництва.

-
63. Висування версій і планування розслідування на початковому етапі розслідування хабарництва відповідно до типових слідчих ситуацій.
 64. Виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню злочинів у сфері службової діяльності. Характеристика основних профілактичних заходів.
 65. Криміналістична характеристика злочинів неповнолітніх, ознаки, які вказують на вчинення злочину неповнолітніми.
 66. Обставини, які підлягають встановленню, дослідженню та доказуванню при розслідуванні злочинів, вчинених неповнолітніми.
 67. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дії за участю неповнолітніх осіб.
 68. Поняття групової і організованої злочинності
 69. Криміналістична характеристика злочинів, вчинених організованою злочинною групою.
 70. Особливості виявлення складу групи, ролі кожного з учасників і характеру злочинної діяльності.
 71. Особливості планування та проведення окремих слідчих (розшукових) дії і оперативно-розшукових заходів при розслідуванні кримінальних справ про злочини, вчинені організованою злочинною групою.
 72. Причини, внаслідок дії яких злочини залишаються нерозкритими.
 73. Фактори, які впливають на розслідування нерозкритих злочинів минулих років.
 74. Планування і методика подальшої роботи по провадженню про раніше нерозкритий злочин.

Окремі види договорів у цивільному праві

Метою вивчення освітнього компоненту «Окремі види договорів у цивільному праві» є засвоєння здобувачами навичок складання різних видів цивільно-правових договорів, ознайомлення з особливостями їх правового регулювання, в тому числі і регулювання відносин іншими галузями та інститутами права, вироблення навичок роботи з нормативними матеріалами, вирішення правових питань на базі національного законодавства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

-
- СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
- СК20. Здатність правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

За підсумками опанування матеріалу курсу студенти мають продемонструвати наступні **програмні результати** навчання (ПР):

- ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН11. Володіти базовими навичками риторики.
- ПРН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН18. Правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.
- ПРН20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
- ПРН23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- ПРН24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Окремі види договорів у цивільному праві» передбачає міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами: теорія держави та права; римське приватне право, цивільне право, сімейне право, господарське право.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, кейс-метод, метод аналізу судової практики, порівняльно-правовий метод, тестовий контроль знань у системі Moodle, елементи Legal Tech (робота з Єдиним державним реєстром судових рішень та електронними правовими базами), елементи Legal Design (аналіз структури та змісту цивільно-правових договорів, виявлення юридичних ризиків і проблемних умов договору).

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. З освітнього компонента «Окремі види договорів у цивільному праві» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна/заочна Обсяг 4 кредити ЄКТС, (120 годин)
Курс 4 Семестр 8

№ теми	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин (аудиторна, самостійна та індивідуальна робота)
1	2	3
1	Договір у сучасному цивільному обороті: електронні правочини, Legal Design та договірні ризики	15
2	Договори у сфері споживчих правовідносин та захисту прав споживачів	15

3	Договори щодо передачі майна у користування: проблеми правозастосування	15
4	Договори у сфері професійних послуг	15
5	Транспортні, логістичні та туристичні договори	15
6	Банківські, кредитні та страхові договори у судовій практиці	15
7	Договори у сфері інтелектуальної власності та комерціалізації результатів творчої діяльності.	15
8	Нетипові, змішані та ризикові договори у сучасній цивільній практиці	15
	Разом	120
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основні нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Про захист прав споживачів : Закон України від 12 трав. 1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
4. Про електронну комерцію : Закон України від 3 верес. 2015 р. № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
5. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
6. Про страхування : Закон України від 18 листоп. 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
7. Про туризм : Закон України від 15 верес. 1995 р. № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 1 лип. 2004 р. № 1955-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15#Text>
9. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 1 груд. 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

Основна література

1. Цивільне право України : підручник : у 2 т. / за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Харків : Право, 2023. Т. 2. 784 с.
2. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / за ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1200 с.
3. Цивільне право (особлива частина) : підручник / за ред. Р. Б. Шишки. Львів : Новий Світ-2000, 2022. 1024 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 1348 с.
5. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. Цивільне право України : підручник. Київ : Істина, 2021. 808 с.

Судова практика та електронні ресурси

1. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>
2. Верховний Суд : офіційний вебсайт. URL: <https://supreme.court.gov.ua>
3. Законодавство України : офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. YouControl : аналітична онлайн-система. URL: <https://youcontrol.com.ua>

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу «Окремі види договорів у цивільному праві» спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримувати необхідні знання у повному обсязі (визначено рішенням кафедри та відображено у навчально-методичному комплексі із зазначеної дисципліни).

Для успішного опанування цього навчального курсу здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. Більша частина матеріалу, який виноситься на поточний та підсумковий контроль, базується на лекціях та семінарських заняттях.

Здобувач повинен заходити в аудиторію вчасно, мати з собою матеріали, необхідні для виконання завдань: конспект, навчальний посібник, письмові приладдя. Забороняється відволікати одногрупників та викладача, самовільно залишати аудиторію, вмикати чи вимикати електронне обладнання без дозволу викладача. Забороняється прослуховування та перегляд аудіо- та відеоконтенту, не пов'язаного з темою заняття, а також ведення телефонних розмов в аудиторії під

час освітнього процесу. У разі порушення дисципліни викладач має право зобов'язати здобувача написати пояснювальну записку на ім'я завідувача кафедри та/або запропонувати залишити аудиторію. Грубе порушення дисципліни прирівнюється до пропуску заняття без поважної причини.

Поточний контроль здійснюється під час:

- *аудиторної роботи* за допомогою опитування (в т.ч. участь у дискусії), тестування, виконання письмових завдань;

- *самостійної та індивідуальної роботи* (ведення конспекту або схематичне подання матеріалу), написання есе, складання тестових завдань тощо.

Підсумковий контроль – залік.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наукову діяльність здобувача: підготовка конкурсної наукової роботи, написання фахової наукової статті, участь в засіданнях наукового гуртка кафедри, підготовка доповідей за тематикою засідань гуртка, публікація тез доповідей тощо.

Політика оцінювання результатів навчання. Критерії оцінювання кожного виду аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, а також наукової діяльності здобувачів визначено **Стандарт організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права**, затвердженим на засіданні кафедри права (протокол №15 від 25.08.2021 року). Зі Стандартом організації та критеріїв оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що закріплені за кафедрою права можна ознайомитися за посиланням **<https://surl.li/aeooym>** або за QR-кодом.

Здобувач має відпрацювати пропущені семінарські заняття, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Політика академічної доброчесності. Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

Здобувач має право оскаржити результати підсумкового контролю шляхом подання апеляції відповідно до п. 9.5 Положення про організацію освітнього процесу (<https://dgu.edu.ua/osvitnia-diyalnist/norm-doc/>).

Освітній процес забезпечується за допомогою системи управління дистанційним навчанням як Moodle.

В умовах воєнного стану та/або надзвичайного стану та/або запровадження (посилення) карантинних заходів допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти як Zoom з обов'язком розміщенням відповідних посилань у розклад навчальних занять.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та значення цивільно-правового договору.
2. Принцип свободи договору та межі його реалізації.
3. Істотні умови цивільно-правового договору.
4. Форма цивільно-правового договору.
5. Електронна форма договору та її правове значення.
6. Публічна оферта та акцепт у цивільному праві.
7. Електронний підпис у договірних правовідносинах.
8. Поняття та особливості smart contracts.

-
9. Підстави недійсності договорів.
 10. Нікчемні та оспорювані договори: співвідношення понять.
 11. Порядок зміни та розірвання договору.
 12. Попередній договір у цивільному праві.
 13. Договір приєднання: поняття та особливості.
 14. Публічний договір: ознаки та правове регулювання.
 15. Legal Design у договірній роботі.
 16. Юридичні ризики у договірних правовідносинах.
 17. Поняття споживчого договору.
 18. Захист прав споживачів у договірних правовідносинах.
 19. Договори, укладені через мережу Інтернет.
 20. Правовий статус маркетплейсів у договірних правовідносинах.
 21. Гарантійні зобов'язання продавця.
 22. Судовий захист прав споживачів.
 23. Поняття договору найму (оренди).
 24. Істотні умови договору оренди.
 25. Особливості оренди нерухомого майна.
 26. Договір оренди житла.
 27. Оренда транспортних засобів.
 28. Договір лізингу: поняття та види.
 29. Договір позички та його відмінність від оренди.
 30. Права та обов'язки сторін договору оренди.
 31. Підстави припинення договору оренди.
 32. Відповідальність сторін за договором оренди.
 33. Судова практика у спорах щодо користування майном.
 34. Поняття договору про надання послуг.
 35. Відмежування договору підряду від договору про надання послуг.
 36. Особливості договорів про медичні послуги.
 37. Інформована згода пацієнта.
 38. Цивільно-правова відповідальність медичних закладів.
 39. Договори у сфері стоматологічних послуг.
 40. Договори у сфері косметологічних послуг.
 41. Договори про надання освітніх послуг.
 42. Договори про надання юридичних послуг.
 43. Договори про надання психологічних послуг.

-
44. Договори про надання інформаційних та консалтингових послуг.
 45. Особливості договорів у сфері фітнес- та wellness-послуг.
 46. Відповідальність виконавця професійних послуг.
 47. Судова практика у спрах щодо професійних послуг.
 48. Поняття та види договорів перевезення.
 49. Договір перевезення вантажу.
 50. Договір перевезення пасажирів та багажу.
 51. Права та обов'язки перевізника.
 52. Відповідальність перевізника за втрату або пошкодження вантажу.
 53. Договір транспортного експедирування.
 54. Відмінність перевезення від транспортного експедирування.
 55. Договір зберігання: поняття та ознаки.
 56. Види договорів зберігання.
 57. Професійне зберігання.
 58. Відповідальність зберігача за договором зберігання.
 59. Договори туристичного обслуговування.
 60. Відповідальність туроператора та турагента.
 61. Поняття договору позики.
 62. Кредитний договір та його особливості.
 63. Відмінність позики від кредиту.
 64. Споживче кредитування.
 65. Онлайн-кредитування: правові проблеми.
 66. Договір банківського вкладу.
 67. Договір банківського рахунку.
 68. Права та обов'язки банку за договором банківського рахунку.
 69. Поняття та ознаки договору страхування.
 70. Сторони договору страхування.
 71. Страховий випадок та страхова виплата.
 72. Види страхування.
 73. Підстави відмови у страховій виплаті.
 74. Судова практика у страхових спрах.
 75. Поняття договорів у сфері інтелектуальної власності.
 76. Авторський договір: поняття та види.
 77. Ліцензійний договір.
 78. Договір про передачу майнових прав інтелектуальної власності.

-
79. Франчайзинг (комерційна концесія).
 80. Договори щодо цифрового контенту.
 81. Судова практика у сфері інтелектуальної власності.
 82. Поняття змішаного договору.
 83. Нетипові договори у сучасному цивільному обороті.
 84. Абонентські договори.
 85. Договори сервісного обслуговування.
 86. Договори про надання рекламних та SMM-послуг.
 87. Договори з блогерами та інфлюенсерами.
 88. Договори підписки (subscription agreements).
 89. Договори щодо користування цифровими платформами.
 90. Змішані договори у сфері електронної комерції.
 91. Проблеми кваліфікації нетипових договорів.
 92. Перекваліфікація цивільно-правових договорів у трудові.
 93. Судова практика щодо змішаних договорів.
 94. Юридичні ризики у нетипових договірних конструкціях.
 95. Актуальні тенденції розвитку договірного права України.

ПІСЛЯМОВА

На третьому та четвертому роках навчання студентам – майбутнім юристам – пропонується широкий спектр вибіркового освітніх компонентів циклу професійної підготовки, спрямованих на формування сучасного фахівця, здатного ефективно реагувати на виклики сьогодення та потреби ринку праці. Вивчення цих дисциплін мотивує здобувачів до професійного саморозвитку, розширення світогляду, удосконалення критичного мислення та поглиблення знань із різних галузей права.

Особливістю фахової підготовки бакалавра з права є можливість обирати саме ті освітні компоненти, які найбільше відповідають професійним інтересам студента, його кар'єрним планам і сучасним тенденціям юридичної галузі. Такий підхід дозволяє студентам формувати індивідуальну освітню траєкторію, здобувати актуальні компетентності та розвивати навички, що сьогодні є найбільш затребуваними у професійній діяльності.

Вибіркові освітні компоненти сприяють не лише поглибленню базових правових знань, визначених нормативним змістом підготовки бакалавра з права, а й відкривають можливості для міждисциплінарного розвитку. Зокрема, студенти можуть обирати дисципліни з інших освітніх програм, поглиблюючи знання з психології, лідерства, ефективної комунікації, управління конфліктами та командної взаємодії – навичок, які сьогодні є невід'ємною складовою успішної професійної діяльності юриста.

Запропоновані в цьому каталозі освітні компоненти орієнтовані на вивчення актуальних питань юриспруденції, аналіз сучасних правових процесів та практичних аспектів професійної діяльності. У процесі навчання студенти набувають здатності швидко знаходити, аналізувати й узагальнювати необхідну інформацію, застосовувати нові наукові знання, аргументовано приймати рішення та ефективно вирішувати професійні завдання.

Результатом навчання стане формування конкурентоспроможного фахівця, готового до професійної діяльності в умовах постійних змін, оновлення законодавства та високих вимог сучасного ринку праці. Студенти матимуть змогу розвивати навички самоаналізу, професійної рефлексії, безперервного

навчання та вдосконалення, що є важливою передумовою успішної кар'єри та професійного зростання впродовж життя.

Викладачі випускової кафедри права та інших кафедр Університету, які забезпечують викладання запропонованих курсів, щиро бажають студентам натхнення, впевненості у власних силах та успіхів в опануванні професії юриста – однієї з найбільш відповідальних, динамічних і затребуваних професій!